

2020

ÅRSRAPPORT

Sammen skaper vi verdi

1.	Viktige hendelser 2020	s. 4
2.	Hoved-/nøkkeltall	s. 6
3.	Adm. direktør	s. 8
4.	Banken og virksomheten	s. 10
	- Strategiske og finansielle mål	
	- Organisasjon og ledelse	
	- Presentasjon av konsernledelsen	
	- Presentasjon av styret	
	- Alliansen	
5.	Medarbeiderne	s. 20
6.	Forretningsområder	s. 24
	- Privatmarkedet	
	- Bedriftsmarkedet	
	- Innovasjon	
7.	Bærekraft	s. 29
8.	Egenkapitalbevis	s. 47
9.	Representantskap og revisjon	s. 49
10.	Årsberetning	s. 50
11.	Resultat	s. 62
12.	Balanse	s. 63
13.	Egenkapitaloppstilling	s. 64
14.	Kontantstrømoppstilling	s. 66
15.	Noter til regnskapet	s. 67
16.	Eierstyring og selskapsledelse	s. 136
17.	Erklæring fra styrets medlemmer og adm.dir.	s. 137
18.	Revisjonsberetning 2020	s. 138
19.	Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid (vedlegg)	s. 144
	- Klima- og bærekraftsrisiko	
	- Klimaregnskap 2020	
	- Bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering	
	- Interessentdialog	
	- GRI-indeks	

Viktige hendelser 2020

Januar

SpareBank 1 BV går over på egen digital arbeidsplass i skyløsning dette året. Det gir nye fremtidsrettede arbeidsverktøy og løsninger, større sikkerhet, og bedre samhandling digitalt både internt og eksternt.

Februar

Gjennom en ny tjeneste får kundene nå oversikt over, og kan endre abonnementene sine i mobilbanken. Tjenesten er utviklet i samarbeid med teknologiselskapet Minna Technologies.

Vi lanserer sparerådgivning digitalt, og tjenesten gjør det mulig å få individuelle spareråd digitalt uten å behøve å være innom rådgiver.

SpareBank 1

Nå kan du bruke mobilbanken til å rydde i abonnementene dine

Mars

Konsernet SpareBank 1 BV legger frem det beste resultatet av kjernevirksomheten noensinne. Samlet årsresultat før skatt ble 667 mill.

Koronapandemien rammer Norge, bankene stenges og hjemmekontor innføres for ansatte.

Gjennom rask overgang til flere effektive verktøy klarer BV å betjene sine kunder og drive banken godt videre.

For andre året på rad kåres SpareBank 1 til den merkevaren som oppfattes av forbrukerne som den mest bærekraftige i landets største merkevarestudie, Sustainable Brand Index.

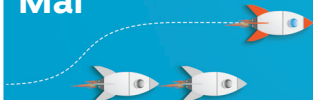

April

SpareBank 1-alliansen havner på første plass innen bank og finans i årets omdømmemåling fra Rep Talk, og på omdømmetopp 10 blant alle bransjer.

Mai

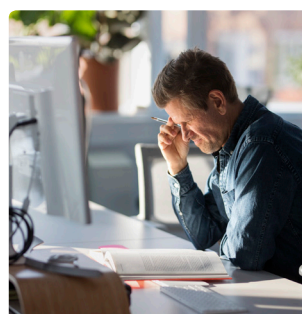
Samarbeidsavtale mellom Innovasjon Norge og SpareBank 1 BV under vekstgarantiordningen inngås. Dette innebærer en finansiell fordel for långiver via redusert engasjementsrisiko.

Juni

Inngår partnerskap med inkubatoren Kongsbergs Innovasjon og skal være rådgivere for innovative gründerne den tiden de er der.

«Juridisk førstehjelp» og samarbeidet med advokatfirmaet Legalis utvides til også å omfatte bedriftsmarkedet. Dette

er et forretningskonsept for juridisk veiledning og bistand digitalt.

Juli

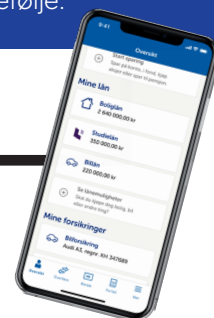
Samarbeidet med Universitetet i Sørøst-Norge utvides. En mastestudent i samfunnsanalyse på USN ansettes i halv stilling i SpareBank 1 BV for å utvikle konjunkturbarometer.

August

Integrerer oss ytterligere mot eksterne aktører, som Statens Lånekasse, og tilgjengeliggjør informasjon om studielånet i mobil- og nettbanken til kundene.

En samarbeidsavtale mellom Fremtind Forsikring og Nordic Guarantee inngås. Dette gir kundene i SpareBank 1 BV et spredt spekter av nye garantier i vår portefølje.

Oktober

Digitalt eiendomsoppgjør skyter fart, og 100 prosent av alle oppgjør hvor det er teknisk mulig gjennomføres nå digitalt.

September

Spareprogrammet for ansatte videreføres, og resulterer i at 205 ansatte kjøper seg inn i BV via 121.095 EK-Bevis.

Desember

November

Styrene i SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Telemark vedtar en intensjonsavtale om sammenslåing av bankene. Den nye banken skal hete SpareBank 1 Sørøst-Norge.

Alle kontorene til BV er nå sertifisert som «Miljøfyrtårn» under de nye bank- og finanskriteriene. Sertifiseringen innebærer en integrering av klima- og miljøaspekter i virksomhetsstyringen.

SpareBank 1 lanserer en karakterskala for bærekraftige fond, for å hjelpe kundene til lettere å kunne velge bærekraftig. Stadig flere ønsker å spare i grønne fond.

Tjenesten «Bank+Regnskap» for SMB-markedet lanseres. Her får kunden et moderne

regnskapssystem, samt mulighet til hjelp av regnskapsfører når man trenger det.

Oppdatert offisiell rating fra Moodys: A2 stable, som er i tråd med forventningene og god i forhold til sammenlignbare banker.

Hoved-/nøkkeltall

Konserntall	2020	2019	2018	2017	2016
Resultatregnskap (tusen kroner)					
Netto renteinntekter	649.075	656.524	592.916	560.415	402.736
Andre inntekter	610.711	598.940	605.914	651.369	380.116
Driftskostnader	599.077	588.334	466.182	598.764	440.290
Resultat før tap	660.710	667.130	732.648	613.021	342.563
Tap på utlån og garantier	30.694	2.318	650	591	(54.409)
Årsoverskudd før øvrige resultatposter	504.720	538.564	596.086	508.738	307.659
Balanse (tusen kroner)					
Brutto utlån	32.586.358	31.409.938	29.531.949	27.457.896	19.459.614
Brutto utlån inkl. overføring SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt	45.998.892	44.292.346	41.854.035	38.672.363	27.650.475
Tapsavsetninger på utlån	142.830	144.634	157.466	159.503	120.466
Innskudd fra kunder	25.863.568	24.443.290	22.138.580	21.001.966	14.959.755
Forvaltningskapital	40.455.483	38.822.442	36.580.907	34.470.875	24.412.085
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	39.737.039	38.109.372	35.597.263	32.941.821	23.792.866
Gjennomsnittlig egenkapital **)	5.115.007	4.770.804	4.381.997	3.926.779	2.754.175
Nøkkeltall (%)					
Rentenetto	1,63	1,72	1,67	1,70	1,69
Driftskostnader	1,51	1,54	1,31	1,82	1,85
Årsoverskudd før øvrige resultatposter	1,27	1,41	1,67	1,54	1,29
Kostnadsprosent	47,6	46,9	38,9	49,4	56,2
Kostnadsprosent ex. finansielle investeringer	53,2	54,3	42,4	62,0	64,3
Tapsprosent utlån	0,10	0,01	0,00	0,00	(0,29)
Utlån i trinn 3 i % av brutto utlån(fra 2019)/Misligholdsprosent (netto) (til 2018)	0,61	0,82	0,54	0,56	0,63
Innskuddsdekning	79,4	77,8	75,0	76,5	76,9
Totalrentabilitet	1,27	1,41	1,67	1,54	1,29
Egenkapitalavkastning	9,9	11,3	13,6	13,0	11,2
Kapitaldekningsprosent *)	22,0	22,1	20,0	19,6	20,3
Kjernekapitalprosent *)	20,0	20,0	17,9	18,3	19,3
Ren kjernekapital *)	18,8	18,5	16,7	17,3	17,8
Vekst i innskudd ***)	5,8	10,4	5,4	40,4	9,6
Vekst i brutto utlån inkl. overføring SpareBank 1 Boligkreditt/ Næringskreditt ***)	3,9	5,8	8,2	39,9	6,2
Avkastning pr egenkapitalbevis (kr, morbank)	3,62	4,43	4,98	4,03	3,73
Kurs på egenkapitalsbevis 31.12. (kr)	41,3	39,6	35,6	33,9	27,5
Utbytte pr egenkapitalbevis (kr)	1,90	2,42	2,95	2,40	1,87

* Morbank-tall ** Egenkapital ekskl. Hybridkapital *** Proforma vekst i 2017 er 5,1 % innskudd og 6,9 % brutto utlån

Definisjoner:

Rentenetto - Netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Driftskostnader - Personalkostnader, datakostnader, ordinære avskrivninger og andre driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Kostnadsprosent - Driftskostnader i % av netto inntekter
Tapsprosent utlån - Årets tapsavsetninger på utlån og garantier i % av gjennomsnittlig brutto utlån

Misligholdsprosent - Netto misligholdte engasjementer (over 90 dager) i prosent av brutto engasjementer

Totalrentabilitet - Resultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Egenkapitalavkastning - Resultat før øvrige resultatposter i % av gjennomsnittlig egenkapital

Kapitaldekning - Netto ansvarlig kapital i % av beregningsgrunnlaget

Kjernekapitaldekning - Kjernekapital i % av beregningsgrunnlaget

Sterke resultater i koronatid

I et år preget av koronapandemien kan SpareBank 1 BV se tilbake på en meget god utvikling. Gjennom rask overgang til flere effektive digitale verktøy klarer vi å betjene kundene våre og drive banken godt videre fra hjemmekontor og en ny virkelighet.

Også i året som har gått opplever vi kundevekst og økning i markedsandel, og 78.000 personkunder og 9.000 bedriftskunder er i dag hovedbankkunder i konsernet. Vi er opptatt av kontinuerlig utvikling av våre kundereiser, og vil fortsette yte det vi kan for å møte folks stadig endrede behov.

Kundehjelp og soliditet i en sårbar tid

Sett i lys av den pågående pandemien er vi stolte av verdiene som er skapt i året som er gått, for kunder, lokalsamfunnet, eiere og medarbeidere. Konsernet har meget god likviditet og soliditet ved utgangen av året, og en kjernekapitaldekning godt over regulatoriske krav. Det går også meget godt for datterselskapene våre, EiendomsMegler 1 BV, Z- Eiendom, og SpareBank 1 Regnskapshuset BV som har hatt positiv utvikling både på resultater og omsetning.

Mange kunder fikk hjelp med avdragsutsettelse våren 2020, men antall henvendelser fra både bedrifter og privatpersoner som ønsker avdragsutsettelse har avtatt betydelig gjennom året. Vi ser også at aktiviteten normaliserer seg hos flere av våre bedriftskunder og antallet kunder som søker støtteordninger fra staten eller lån med statsgaranti er sterkt redusert.

Vilje og evne i den nye hverdagen

Jeg vil gjerne få rose medarbeiderne for innsatsen og endringsreisen over tid – og ikke minst da koronaen endret Norge. Ved hjelp av rask overgang til flere effektive digitale verktøy og velfungerende hjemmekontorløsninger klarer BV å betjene våre kunder og drive banken godt videre. Medarbeiderne er den viktigste kapitalen i kampen om kunden, og kompetanseutviklingen i konsernet har vært stor. I 2019 ble det opprettet et medarbeiderutviklingsprogram for alle

ansatte, som vi vil fortsette med. Grunnsteinen i programmet er kommunikasjon og relasjon, der vi ønsker å skape en felles kultur for alle. SpareBank 1 BV skal være en attraktiv arbeidsplass nå og i fremtiden.

Digitaliseringsreise for kunder og ansatte

Lokal forankring og nærhet til mennesker og bedrifter er i vårt DNA. Men opplevelsen av å være nær flytter seg stadig mer ut i det digitale. Vi observerer en stor endring i atferd og ønsker hos kundene som i økende grad tar i bruk våre digitale tjenester.

Koronapandemien bidro til økt fokus på å tilpasse egen kjernevirksomhet til et mer digitalt samfunn. Digitale kundemøter ble over natten like naturlig som fysiske, og mobilen ble med ett primærkanal for kundedialogen. Det andre store fokuset som vi ser i 2020, er samarbeid. Gjennom å samarbeide med andre SpareBank 1 banker, offentlig sektor, konkurrenter samt «fintech»-selskaper – har vi utviklet en rekke nye og innovative tjenester. Samtidig jobber vi bevisst med bearbeiding av data slik at vi for fremtiden utvikler kundereiser og initiativ som vil oppleves som enda mer relevant og riktig for den enkelte kunde.

Skal skape Sparebank 1 Sørøst-Norge

Å skape en større bank på Sør-Østlandet og være godt posisjonert for ytterligere fremtidige muligheter, har vært et mål for oss lenge. Grunnstenen ble lagt da vi fusjonerte med SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg i 2017. I november inngikk styret i SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Telemark en intensjonsavtale om fusjon mellom bankene. Et stort skritt videre for å tilfredsstille markedets behov for bedre og mer effektive løsninger i tillegg til nærhet og lokal tilstedeværelse, og en enda mer attraktiv arbeidsplass. Transaksjonen skal etter planen

gjennomføres 1. juni 2021, men først skal bankenes respektive representantskaper godkjenne fusjonen 25. mars 2021 og deretter skal Finanstilsynet og Konkurransetilsynet gi sine tilslutninger.

Nye bærekraftige milepæler

Bærekraft har vært et viktig satsingsområde for oss de siste årene, og bærekraftsarbeidet i banken er intensivert i 2020. Bærekraft har blitt etablert som eget fagfelt med egen leder. Det har blitt utviklet en bærekraftspolicy for konsernet, og en bærekraftstrategi med retningslinjer, mål og tiltak. SpareBank 1 BV skal ta samfunnsmessige, miljømessige og sosiale hensyn gjennom den daglige driften. Det er viktig for banken å involvere alle våre medarbeidere i bærekraftsarbeidet og ansatte har blant annet hatt grunnopplæring innen fagområdet. SpareBank 1 har også utviklet et system for bærekrafts merking av fond, og etterspørselen etter grønne fond fra våre kunder er økende. I tråd med

bærekraftstrategien jobber vi med å støtte kundene våre mer aktivt i den grønne omstillingen, gjennom rådgivning og nye produkter og tjenester.

Godt rigget i en usikker fremtid

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til varligheten av den pågående pandemien og konsekvenser av denne på kort og lang sikt, men lavt rentenivå, avdragsfrihet og støtteordninger fra staten bidrar positivt for bedrifter og privatpersoner.

SpareBank 1 BV har lave eksponeringer i bransjer som er ekstra utsatt under pandemien, og har gode forutsetninger for å komme ut av koronasituasjonen på en god måte.

Og til tross for situasjonen, har vi stor tro på vårt markedsområde med gode utviklingsmuligheter, positiv netto tilflytning og god infrastruktur.

Rune Fjeldstad
(adm. direktør)

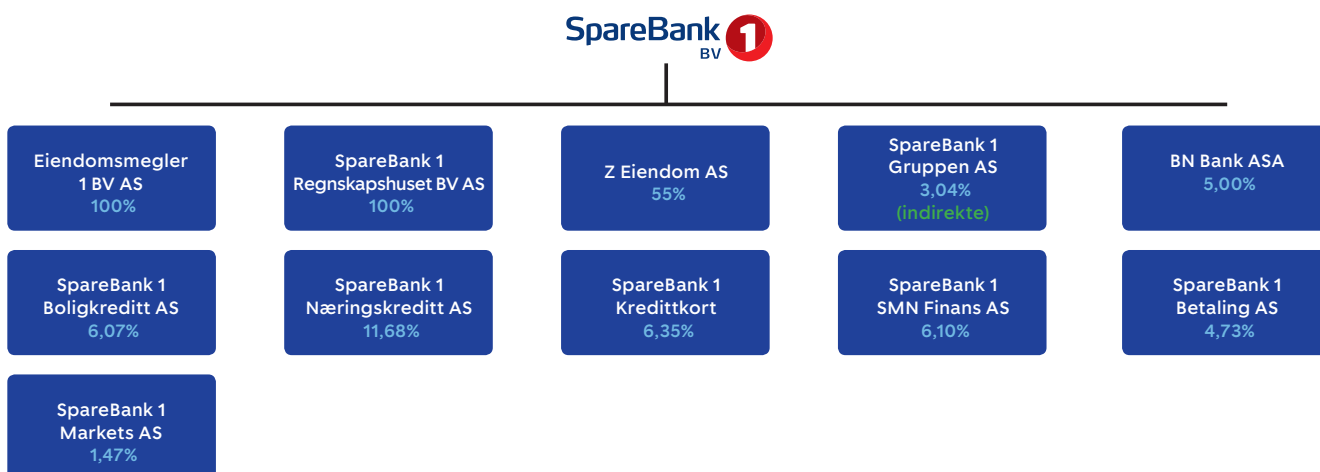

SpareBank 1 BV

– Strategiske og finansielle mål

Konsernets strategiske hovedmålsetning er å skape verdi for kundene og den regionen konsernet er en del av. Vi ønsker å løfte frem lokale initiativ, bedriftene og de menneskene som bor i regionen slik at vi sammen kan bidra til vekst og utvikling. Gjennom dette skapes også verdier for eierne og ansatte i virksomheten.

Finanskonsernet SpareBank 1 BV

Konsernet

SpareBank 1 BV er et regionalt finanskonsern med et geografisk markedsområde som omfatter deler av Viken, med tyngdepunkt rundt Kongsberg og Drammen, i tillegg til det som tidligere var Vestfold fylke.

Konsernet har hovedkontor og forretningsadresse i Tønsberg, og en utstrakt fysisk tilstedeværelse i hele markedsområdet gjennom rådgiverkontorer i Kongsberg, Drammen, Mjøndalen, Lier, Holmestrand, Horten, Tønsberg, Nøtterøy, Sandefjord og Larvik.

SpareBank 1 BV tilbyr tradisjonelle banktjenester som betalingsformidling, kreditt, spareprodukter og forsikring i tillegg til regnskapstjenester og eiendomsmegling både til privat- og bedriftskunder. Konsernet er en del av SpareBank 1-alliansen, som er et bank-, produkt- og tjenestesamarbeid bestående av 14

selvstendige, lokalt forankrede norske banker. Hensikten med å samarbeide i en slik allianse er å utvikle og levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser, for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet. Gjennom samarbeidet oppnår banken stordriftsfordeler, bl.a. innen it-utvikling.

Banken har en lang og stolt historie, og er et resultat av en rekke lokale fusjoner. I Viken har banken røtter fra Sandsvær Sparebank som ble etablert i 1883, mens i Vestfold og Telemark stammer røttene fra Nøtterøy Sogns Sparebank og Sandeherreds Sparebank som henholdsvis ble etablert i 1857 og 1859. De største eierne i banken er SpareBank 1 Stiftelsen BV og Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg. Stiftelsene har som formål å forvalte egenkapitalbevisene som ble tilført ved opprettelsen, og å utøve og opprettholde et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 BV.

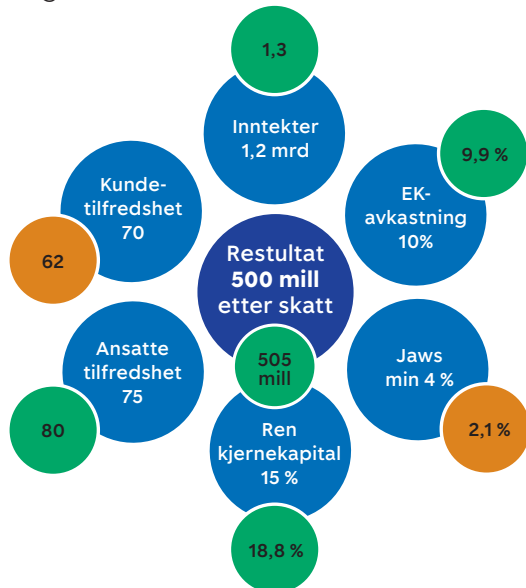
Lokal, nær og digital

SpareBank 1 BV skal være en solid og offensiv lokal aktør, som skaper verdier i regionen konsernnet er en del av. Med en kombinasjon av lokal tilstedeværelse, solid rådgiverkompetanse, kjennskap til markedsområdene og god tilgjengelighet både fysisk og gjennom gode digitale løsninger, er målsettingen å levere gode kundeopplevelser. Konsernnets styrker er bygget på nærhet til kundene, effektive beslutningsprosesser og gode digitale løsninger for kundene. Selskapet evner gjennom dette å forsvare og øke sine markedsandeler i både i privat- og bedriftsmarkedet i regionen.

Konsernmål 2020

I strategien for 2017-2020 var et av målene å skape en slagkraftig SpareBank 1 på Sør-Østlandet og posisjonere oss for fremtiden i denne delen av landet. Vi hadde en ambisjon om sammen å bygge fundamentet til en bank som er større enn den da fusjonerte banken.

Konsernnet har hatt fokus på å sette kunden først, digitalisering, styrke bedriftskulturen, levere resultater i henhold til målbildet og videreutvikle prestasjonskulturen. Forbedring av digitale kanaler, effektivisering av interne arbeidsprosesser og utvikling av digital kompetanse har vært sentralt for å nå målsettingen. I tillegg til innsikt i endringer i kundedadferd og teknologiutvikling.

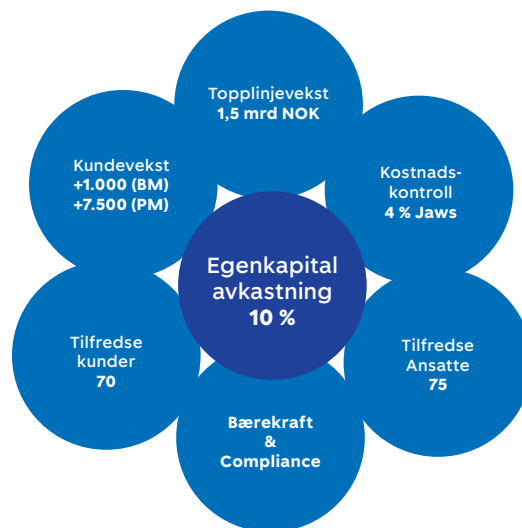
Resultatet i 2020 sett opp mot målbildet i 2020 (blå sirkler). SpareBank 1 BV har som mål å skape økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på egenkapitalen, og gir en konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på bankens egenkapitalbevis.

Konsernmål 2023

I konsernnets overordnede målbilde for 2023 er det lagt vekt på følgende;

- Lønnsom vekst både i person- og bedriftsmarkedet
- Inntektsveksten skal være større enn kostnadsveksten

- Antall aktive kunder skal økes
- Kundetilfredsheten skal bedres
- Medarbeidertilfredsheten skal opprettholdes
- Bærekraft og compliance vil være viktige fokusområder

Visjon og verdier

Konsernnets visjon er; «Sammen skaper vi verdi». Dette gjøres gjennom konsernnets verdier, og betydningen av konsernnets verdier er konkretisert ovenfor noen av interessentene.

Hvordan skal eierne oppfatte konsernnet?

- At virksomheten er nyskapende, evner å omstille seg og forstår deres behov.
- At virksomheten er handlekraftig, synlig og opptrer profesjonelt.
- At virksomheten holder eierne orientert og skaper og vedlikeholder relasjoner.

Hvordan skal kundene oppleve konsernnets verdier?

- Konsernnets ansatte er interessert i kundene og derfor vinner de de beste løsningene.
- De ansatte trives med å hjelpe sine kunder og tar relevante initiativ.
- Konsernnet og dets ansatte er tilstede og holder det de lover.

Hvordan skal samfunnet oppleve konsernnet?

- At de er interessert og oppdatert på utviklingen som skjer lokalt, og inviterer til samspill.
- At konsernnet tar samfunnsansvar, er synlig og deltar på relevante arenaer i lokalsamfunnet.
- At selskapet er en støttespiller for lokal kultur-, bo- og næringsutvikling.

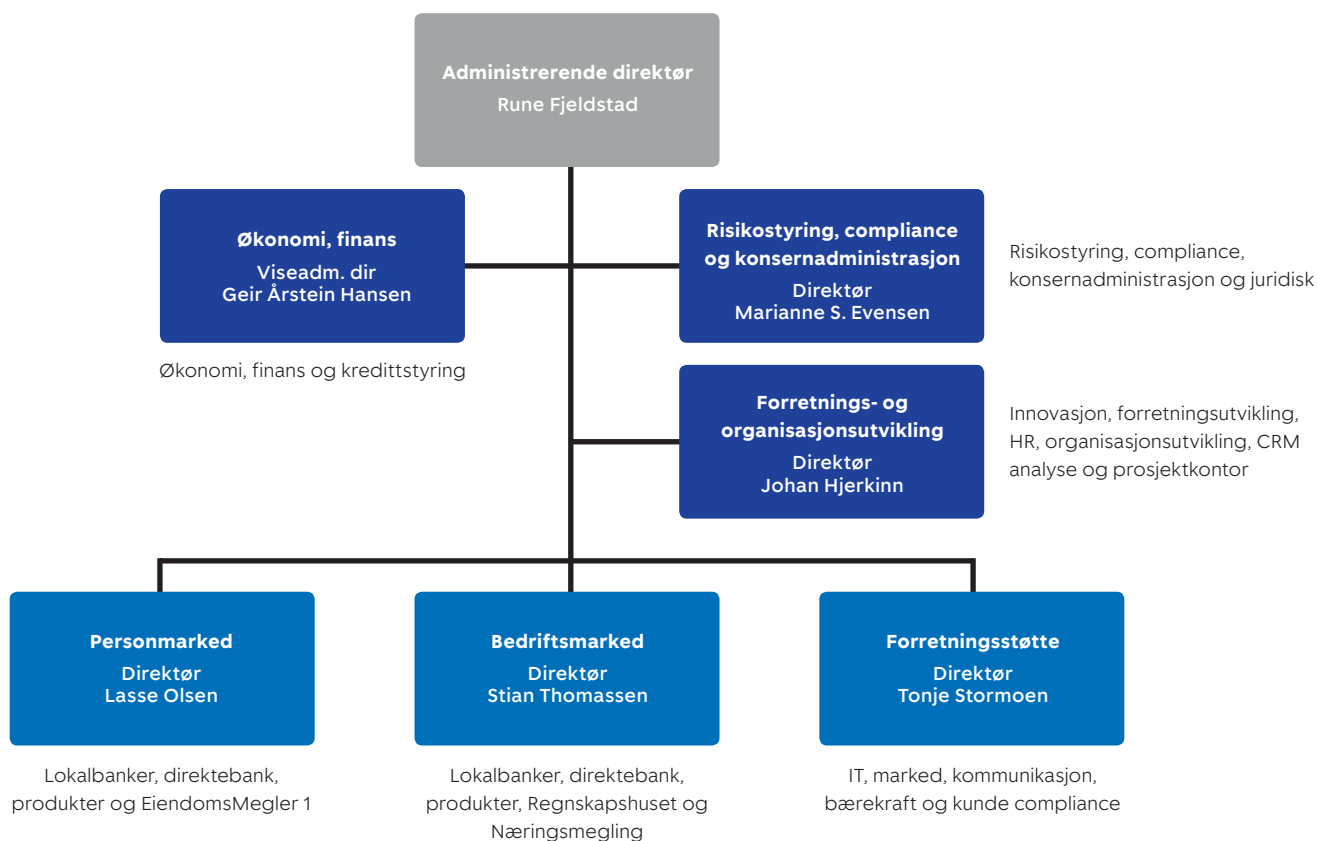
Hva betyr verdiene for konsernnets ansatte?

- Ansatte er lærende gjennom å tilegne seg ny kunnskap raskt, deling med andre, og er trygge på å prøve og øve.
- Ansatte er engasjert gjennom å ta initiativ, gi anerkjennelse og skape resultater.
- Ansatte er nær gjennom å være involverende og hjelpsomme ovenfor kollegaer.

Organisasjon og ledelse

Presentasjon av konsernledelsen

Rune Fjeldstad (1962) – Administrerende direktør

Rune Fjeldstad har vært administrerende direktør i SpareBank 1 BV siden mai 2015. Han er utdannet økonom og Master of Management fra Handelshøyskolen BI. Han har tidligere hatt lederstillinger i Sparebanken NOR, Postbanken og flere divisjonsdirektørstillinger i DNB. Han var også konsernsjef i Nets og deretter partner i konsultentselskapet Bene Agere.

Han har styreverfaring fra et 20-talls selskaper både nasjonalt og internasjonalt.

Nåværende styreverv i BN bank, EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS, SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Samspår AS.

Antall egenkapitalbevis i BV: 94.928

Geir Årstein Hansen (1959) – Viseadministrerende direktør (ansvar for økonomi, finans og kredittstyring)

Geir Årstein Hansen er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i Bergen (NHH), med tilleggsutdanning fra BI i strategisk endringsledelse og High Performance Management. Han har jobbet i banken siden 1985 i ulike lederstillinger, innenfor mange fagområder.

Før dette har han jobbet med eiendomsmegling og undervisning. Han har lang styreverfaring og er i dag styreleder i Z Eiendom AS og varamedlem i Samarbeidende Sparebanker AS, Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA, Samarbeidende Sparebanker Bankinvest og SpareBank 1 Samspår AS.

Antall egenkapitalbevis i BV: 9.464

Marianne Sommerro Evensen (1970) – Direktør risikostyring, compliance og konsernadministrasjon

Marianne Sommerro Evensen er statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole i Bergen (NHH). Hun har jobbet i banken siden 2003, og hatt flere lederstillinger og fagansvar innenfor bedriftsmarkedet, prosjektadministrasjonen, risiko, compliance og konsernadministrasjonen.

Tidligere har hun 10 års erfaring fra revisjon og konsulentvirksomhet i KPMG og Møller & co, både som manager og fagansvarlig. Hun har styreverfaring som nåværende styresekretær i konsernstyret og tidligere som styremedlem i finansforetak. Har p.t ingen styreverv.

Antall egenkapitalbevis i BV: 7.574

Lasse Olsen (1975) – Direktør personmarkedet

Lasse Olsen er økonomiutdannet fra BI med spesialisering i informasjonsteknologi og ledelse.

Han har jobbet i banken siden 2008 og innehatt ulike lederstillinger i personmarkedsdivisjonen. Han har 20 års erfaring fra bank og finans, blant annet med formuesforvaltning, fagspesialist og banksjef. Tiltrådte stillingen som direktør Personmarked november 2015.

Han er i dag styreleder i EiendomsMegler 1 BV.

Antall egenkapitalbevis i BV: 17.363

Stian Thomassen (1976) – Direktør bedriftsmarkedet

Stian Thomassen (født 1976) er siviløkonom og Master of Business and Economics (MBE) fra BI, samt Autorisert Finansanalytiker/Certified European Financial Analyst (AFA/CEFA) og Executive MBA fra Norges Handelshøyskole i Bergen (NHH).

Han har lang fartstid i Nordea i ulike lederstillinger blant annet som banksjef for storkundeavdeling i bedriftsmarkedet, før han kom til SpareBank 1 BV i 2016.

Han er i dag styreleder i SpareBank 1 Regnskapshuset BV og styremedlem i EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS.

Antall egenkapitalbevis i BV: 9.370

Tonje Stormoen (1965) – Direktør forretningsstøtte

Tonje Stormoen er utdannet Diplomøkonom fra BI, med spesialisering i markedsføring og internasjonal ledelse. Har tilleggstudanning i endringsledelse og prosjektledelse.

Hun har hatt flere tidligere lederstillinger, blant annet ulike direktørstillinger i Intrum Justitia AS, avdelingsbanksjef, leder for forretningsutvikling og markedsdirektør i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg. Ansatt i SpareBank 1 BV fra 2017.

Hun har styreverfaring fra ulike selskaper innen eiendomsmegling, finans, media og inkasso. Har p.t ingen styreverv.

Antall egenkapitalbevis i BV: 9.620

Johan Hjerkin (1970) – Direktør forretnings- og organisasjonsutvikling

Johan Hjerkin er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen samt NHH Executive programmet «Strategisk forretningsforståelse».

Han har 25 år med bankerfaring fra Postbanken BA (1996-99) og DNB (1999-17) hvor av 15 år som leder med blant annet ansvar for strategi og større endringsprosjekter i DNB. Ble ansatt i BV i 2017.

Tidligere styremedlem i Netaxept AS (2004-08). Han har p.t ingen styreverv.

Antall egenkapitalbevis i BV: 13.481

Presentasjon av styret

Finn Haugan (1953)

– Styreleder

Haugan bor i Trondheim og er utdannet siviløkonom fra BI. Siden 1991 har han vært konsernsjef/administrerende direktør i SpareBank 1 SMN (tidligere Sparebanken Midt-Norge). Har tidligere sittet i ledende stillinger i Forretningsbanken og Fokus Bank, sist som viseadministrerende direktør 1989–1991. Haugan har de senere årene hatt en rekke styreverv innenfor finansbransjen bl.a. ivaretatt roller som styreleder i SpareBank 1 Gruppen AS, Bankenes Sikringsfond, Finans Norge og Sparebankforeningen. I dag er han styreleder i Sinkaberg-Hansen AS Fiskeoppdrett, Norbit AS og Elekt AS, styrets nestleder i LL Holding, og styremedlem i Okea ASA.

Antall egenkapitalbevis i BV: 30.000

Heine Wang (1963)

– Nestleder

Wang bor på Nøtterøy og er utdannet jurist. Han har innehatt ulike styreverv inkludert tidligere president i NHO. Han har vært konsernsjef i Nokas, en virksomhet han har vært med å bygge opp, som i dag har en omsetning på ca 8,3 milliarder og 17.000 ansatte i seks land. Wang har vært styremedlem i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg fra 2015 og nestleder fra 2016 og frem til fusjonen med SpareBank 1 BV.

Antall egenkapitalbevis i BV: 27.000

Elisabeth Haug (1977)

– Styremedlem

Haug bor i Oslo og er utdannet sivilmarkedsfører fra BI. Hun har strategisk og operativ ledererfaring fra digitale teknologiselskaper som Vipps, der hun først var nestsjef og nå leder av det nyoppstartede Vipps Mobil AS. Haug var administrerende direktør i mCash før fusjonen mellom mCASH og Vipps i 2017. Tidligere har hun innehatt ledende stillinger i FINN og Schibsted. Hun er også styremedlem i Farmasiet AS.

Antall egenkapitalbevis i BV: 2.700

Janne Sølvi Weseth (1979)

– Styremedlem

Weseth bor i Kongsberg og er utdannet diplomøkonom med spesialisering i regnskap, skatt og avgift. I tillegg har hun utdanning i styrekompetanse fra BI. Hun har tidligere vært økonomisjef i Kongsberg Defence & Aerospace AS, divisjon Aerostructure. Weseth er i dag Programsjef i Kongsberg Defence & Aerospace AS, divisjon Missile Systems. Hun har vært styremedlem i SpareBank 1 BV siden 2016.

Antall egenkapitalbevis i BV: 4.500

Gisle Dahn (1959)

– Styremedlem

Dahn bor i Sandefjord og er utdannet sivilingeniør og siviløkonom. Han er daglig leder av SpareBank 1 stiftelsen BV og har ledererfaring både fra privat næringsliv og det offentlige, blant annet som rådmann i Sandefjord kommune i over 13 år. Dahn var styreleder i SpareBank 1 BV før fusjonen med SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg i 2017.

Antall egenkapitalbevis i BV: 3.200

Hanne Myhre Gravdal (1964)

– Styremedlem ansattes representant

Gravdal bor i Sylling, er utdannet diplomøkonom, og har i tillegg utdanning i styrekompetanse fra BI. Hun har jobbet innen bankbransjen hos flere aktører siden 1984, blant annet som filialleder i Sparebanken Øst. Gravdal har vært ansatt i SpareBank 1 BV siden 2004, og jobber som senior plasseringsrådgiver i privatmarkedet. Av eksterne verv sitter hun blant annet i kommunestyret og formannskapet i Lier. Hun har vært styremedlem i SpareBank 1 BV siden 2011.

Antall egenkapitalbevis i BV: 6.871

Geir Arne Vestre (1964)

– Styremedlem ansattes representant

Vestre bor på Nøtterøy og er utdannet diplomøkonom. Han har jobbet i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg siden 1989, før banken ble fusjonert med SpareBank 1 BV i 2017. Han har bred erfaring fra de fleste kunderettede avdelinger, og er i dag rådgiver spesialengasjement i bedriftsmarkedet. Vestre har vært styremedlem i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg siden 2008 og i SpareBank 1 BV etter fusjonen.

Antall egenkapitalbevis i BV: 3.586

SPAREBANK 1 ALLIANSEN

SpareBank 1 Alliansen er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1 bankene i Norge samarbeider gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA. Alliansen ble etablert i 1996 i kjølvannet av bankkrisen tidlig på 90-tallet. SpareBank 1 Alliansen er Norges nest største finansgruppering målt i forvaltningskapital. Alliansen består i dag av 14 selvstendige sparebanker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. 15. mars 2021 vil Alliansen bestå av 15 banker da Helgeland Sparebank blir SpareBank 1 bank fra dette tidspunktet.

Målet med Alliansen er å sikre den enkelte banks selvstendighet, regionale forankring, lønnsomhet og soliditet gjennom å dele utviklingskostnader, oppnå stor driftsfordeler og bygge kritisk kompetanse. Alliansen

har totalt ca. 8 400 ansatte, hvorav ca. 1.900 er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA med datterselskaper.

SpareBank 1

SpareBank 1 BV
SpareBank 1 Gudbrandsdal
SpareBank 1 Hallingdal Valdres
SpareBank 1 Lom og Skjåk
SpareBank 1 Modum
SpareBank 1 Nord-Norge
SpareBank 1 Nordvest

Sparebank 1 Østlandet
SpareBank 1 Ringerike Hadeland
SpareBank 1 SMN
SpareBank 1 SR-Bank ASA
SpareBank 1 Søre Sunnmøre
SpareBank 1 Telemark
SpareBank 1 Østfold Akershus

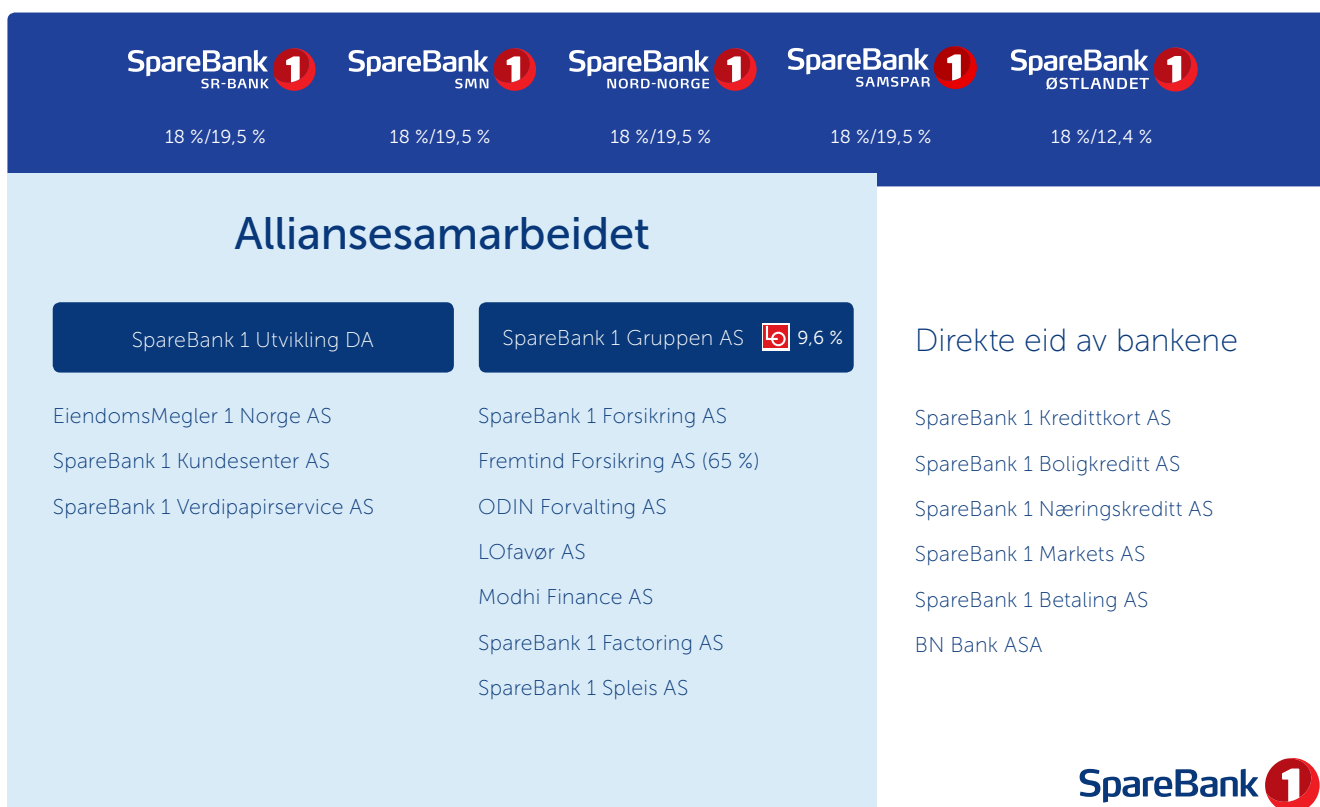
SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskap til 9 datterselskaper, som alle utvikler og leverer produkter til alliansebankene, som igjen tilbyr disse til sine kunder.

SpareBank 1 Utvikling DA

SpareBank 1 Utvikling DA leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene. Selskapet eier og forvalter også Alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet «SpareBank 1». SpareBank 1 Utvikling DA er 100 % eid av SpareBank 1-bankene og SpareBank 1 Gruppen AS.

Eier- og selskapsstruktur i SpareBank 1 Alliansen

Medarbeiderne

Hver enkelt medarbeider i vår organisasjon er verdifull, og mangfold blant medarbeiderne er en styrke for virksomheten vår. Alle som jobber i SpareBank 1 BV er ambassadører for konsernet og skal beskytte konsernets interesser. Det betyr at vi alltid representerer arbeidsplassen vår på en tillitvekkende måte.

Vi ønsker å skape en lærende kultur der engasjement, omstillingsevne og nærhet til våre kunder står i sentrum. Vi skal ta ansvar, involvere andre, utøve profesjonalitet og være opptatt av kontinuerlig forbedring. Slik lærer vi både av egne erfaringer, kollegaer og kundene våre.

Digital arbeidsplass, endring og kompetanse

2020 har vært et annerledes år, også for SpareBank 1 BV, og den digitale endringsreisen vår nådde nye høyder, til dels grunnet pandemien. Innføringen av nye digitale samhandlingsverktøy skjøt virkelig fart når nesten hele arbeidsstokken ble sendt på hjemmekontor i mars. Medarbeiderne har vist robusthet og omstillingsevne, og raskt tatt i bruk nye verktøy for å løse arbeidsoppgaver og samhandle på tvers. Tverrfaglig samarbeid har vært et viktig fokusområde i 2020. Å jobbe på tvers av fagområder for å løse definerte problemstillinger har gitt stor verdi i form av relasjonsbygging, økt forståelse for hverandre, og ikke minst, høyere kvalitet i arbeidet. Arbeidet med datadrevet kundedialog, som er et strategisk fokusområde for banken, er et eksempel på at vi har hatt god effekt av tverrfaglig samarbeid.

Vi er opptatt av kontinuerlig læring på en stadig mer digital arbeidsplass. Som arbeidsgiver mener vi det er viktig å tilrettelegge for kompetanseheving, samtidig som vi ønsker å motivere medarbeiderne til å ta ansvar for egen læring i arbeidshverdagen. Dette er i tråd med verdien vår «lærende», og essensielt for å kunne følge med på utviklingen.

SpareBank 1 BV ser positivt på ansattes ønsker om å videreutvikle seg, og gir derfor også studiestøtte til videre- og etterutdanning. Basert på studiets relevans knyttet opp mot jobbinnhold for den enkelte og konser-

nets fremtidige kompetansebehov dekker bedriften helt eller delvis de ulike kostnadene knyttet til studiet.

Utviklingen av formell kompetanse i konsernet blir blant annet ivarettatt gjennom tilknytning til flere bransje-relaterte autorisasjonsordninger. I 2020 ble alle våre rådgivere som jobber med bank og forsikring innenfor personmarkedet, autorisert i den nye bransjeordningen for personforsikring.

I den årlige medarbeidersamtalen er hensikten å oppsummere resultater og leveranser i årets som har gått, få til en dialog rundt relasjoner og samarbeid, samt sette mål for neste år. Behov og ambisjoner for både læring og kompetanseutvikling blir også gjennomgått i samtalen. 95 % av alle bankens ansatte hadde medarbeidersamtaler i 2020.

Lederutvikling og medarbeiderskap

Lederutviklingsprogrammet som ble startet i 2018 har fortsatt i 2020. Programmet har til hensikt å styrke lederskapet ved å fokusere på temaer som tillit, kommunikasjon, relasjonsbygging, samarbeid, motivasjon og endringsledelse. I løpet av 2020 har det blant annet blitt gjennomført digitale kommunikasjonsworkshops med lederne, hvor vi har trent på å formidle strategi klart og tydelig på en inspirerende måte, også digitalt. Vi mener dette er en viktig egenskap for å få med seg de ansatte og bygge eierskap til endringer.

På lik linje med lederutvikling, ble det i 2019 opprettet et medarbeiderskapsprogram for alle medarbeidere. Programmet er langsiktig og grunnsteinen er kommunikasjon og relasjonsfokus, hvor målet er å skape en felles kultur for alle på tvers i konsernet. Programmet fokuserer også på å styrke de egenskapene som

trengs for å lykkes i et arbeidsmarked i stadig utvikling. I 2020 jobbet vi blant annet videre med en modul for samarbeid og kultur. Når koronapandemien i mars satte en stopper for fysiske samlinger hvor medarbeiderne kunne treffes på tvers, valgte vi å gjennomføre digitale workshops for å sikre kontinuitet og også friske opp i tidligere læring.

Arbeidsmiljø

I SpareBank 1 BV har vi alle et felles ansvar for å skape et godt arbeidsmiljø hvor alle trives, viser respekt og har en høy grad av tillit til hverandre. Årets medarbeiderundersøkelse fikk en meget høy score som alle ansatte har vært med på og bidratt til. Undersøkelsen har jobbengasjement og arbeidsglede som hovedfokus. Fornøyde og engasjerte medarbeidere er avgjørende for at BV skal lykkes med sin strategi. Med en score på hele 80 i 2020, ligger vi godt over konsernmålet på 75 for denne strategiperioden.

Undersøkelsen viser økning på viktige parameter som kultur, jobbinnhold, kompetanseutvikling og ledelse, og har svært høye score på både engasjement og samspill. Medarbeiderundersøkelsen blir gjennomgått i samtlige avdelinger. Det legges stor vekt på at forbedringsarbeidet som kommer i kjølvannet av

resultatene skal være en involverende prosess, hvor medarbeiderne selv er med på å finne gode løsninger. På denne måten styrkes også en positiv utvikling av arbeidsmiljøet. Det ble jobbet mye med kultur i 2020, og det er tydelig at blant annet medarbeiderskapsprogrammet og arbeidet med lederutvikling har satt sine spor. Dette ønsker vi derfor fullt fokus på videre inn i 2021.

SpareBank 1 BV ønsker i alle sammenhenger å unngå diskriminering. Det var ikke rapportert om noen tilfeller av dette i 2020.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Det jobbes systematisk med HMS-arbeid i konsernet, primært gjennom Samarbeidsutvalget (SAMU) hvor arbeidsmiljøutvalget (AMU) som har et operativt fokus på HMS-arbeidet, inngår. Hovedfokus har vært på forebyggende tiltak for å sikre at sykefraværet forblir lavt. Det jobbes aktivt med oppfølging og tilrettelegging av langtidssykemeldte.

For 2020 var samlet sykefravær for konsernet 3,95 %, som er godt under gjennomsnittet for tilsvarende selskaper. Dette er nedgang fra 2019, hvor sykefraværet lå på 4,12 %. Konsernet har hele tiden en målsetting om at de ansatte

skal føle at deres helse, sikkerhet og miljømessige behov til enhver tid blir tatt vare på. Det er i 2020 ikke registrert noen skader knyttet til arbeid.

I 2020 ble det etablert en arbeidsgruppe, som i samarbeid med Bedriftshelsetjenesten, har jobbet frem en grundig HMS risikoanalyse som inneholder konkrete tiltak for å redusere risiko for konsernet og de ansatte. Denne er i sin helhet tilgjengelig via bankens HMS håndbok. Det har også blitt etablert et AKAN utvalg som ledes av bedriftshelsetjenesten.

Siden Norge ble rammet av Covid-19, ble det satt kriseledelse i konsernet. Det var i perioder daglige møter der det ble jobbet med en tiltaksliste hvor HMS var et vesentlig punkt. Konsernets ansatte har i store perioder av året hatt deler av sin arbeidshverdag på hjemmekontor. Det har i denne perioden blitt lagt til rette for individuelle tilpasninger og behov, i henhold til myndighetenes til enhver tid gjeldene regler og anbefalinger. Bankens tillitsvalgte og hovedverneombud er holdt løpende orientert. Arbeidsgiver og de ansatte har vist stor grad av fleksibilitet og lagt et spesielt år bak seg på en meget tilfredsstillende måte.

Rekruttering og turnover

Det er i 2020 ansatt 11 nye medarbeidere, hvorav 6 av disse er under 30 år. I kalenderåret har 9 ansatte sagt opp sin stilling, herav to er pensjonister. Dette viser en lav og tilfredsstillende turnover. Ved utgangen av 2020 hadde konsernet totalt 354 fast ansatte, fordelt på 344 årsverk. Konsernet opplever at det er godt marked for rekruttering, og SpareBank 1 BV fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Likestilling og mangfold

I SpareBank 1 BV skal det være reell likestilling, og vi ønsker et mangfold blant våre ansatte. Det betyr at kvinner, menn, samt medarbeidere fra ulike kulturer skal ha de samme rettigheter og muligheter til å få arbeid og utvikling i sin jobb.

Våre ledere skal jobbe aktivt for å skape positive holdninger til likestilling og mangfold. Deltidsarbeid, omsorgspermisjoner eller annet fravær iht. lovverk og interne retningslinjer skal ikke være til hinder for ansettelse, avansement eller utvikling i lønns- og arbeidsvilkår.

Kjønnsfordelingen i konsernet i 2020 var 57 % kvinner og 43 % menn. Gjennomsnittsalderen er 46 år og kvinneandelen blant ledere i SpareBank 1 BV i 2020 er 35 %.

Ved nyrekruttering er vi opptatt av å ansette kompetente medarbeidere uavhengig av kjønn eller etnisk bakgrunn, samt å gi unge mennesker en karrieremulighet i en spennende bedrift. Med en gjennomsnittsalder på 47 år i morbanken er nyrekruttering en viktig arena for å tilknytte oss yngre medarbeidere med komplementære ferdigheter og ulik bakgrunn. For å tilrettelegge for yngre ansatte som er i småbarnsfasen gis det inntil 1 time velferdspolispermisjon med lønn for hente/- bringesituasjon til og fra barnehage, barnets første år i barnehagen.

For 2020 er gjennomsnittsalderen på de nyrekruttede 33 år. Det er ansatt to nye ledere i 2020, en mann og en kvinne.

Kategori	2019		2020	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Likestilling og mangfold				
Antall ansatte totalt	237	355	240	354
Antall årsverk	235	345	236	344
Kvinneandel	55 %	57 %	55 %	57 %
Mannsandel	45 %	43 %	45 %	43 %
Ansatte under 30 år	10 %	11 %	11 %	11 %
Ansatte 30-50 år	40 %	45 %	41 %	45 %
Ansatte over 50 år	50 %	44 %	48 %	44 %
Andel kvinner fordelt på stillingsnivå				
Ledernivå 2	33 %	33 %	33 %	33 %
Ledernivå 3-4	33 %	36 %	32 %	36 %
Ledere under 30 år	0 %	0 %	0 %	0 %
Ledere 30-50 år	36 %	39 %	32 %	37 %
Ledere over 50 år	30 %	33 %	32 %	34 %
Andel kvinner i Styret	43 %	38 %	43 %	38 %
Kvinneandel styremedlem under 30 år	0 %	0 %	0 %	0 %
Kvinneandel styremedlem 30-50 år	100 %	38 %	100 %	43 %
Kvinneandel styremedlem over 50 år	20 %	38 %	20 %	36 %

Kategori	2019		2020	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Gjennomsnittslønn *)				
Gjennomsnittslønn ledere				
Kvinner			950.500	951.515
Menn			1.020.625	1.047.620
Kvinnerns lønn i % av menns lønn			93 %	91 %
Gjennomsnittslønn øvrige ansatte				
Kvinner			537.881	558.606
Menn			619.289	681.197
Kvinnerns lønn i % av menns lønn			87 %	82 %
Sykefravær				
Totalt	3,28 %	4,12 %	2,72 %	3,95 %
Arbeidsforhold *)				
Antall nyansettelser			11	21
Turnover			4,63 %	6,00 %
Antall nyansettelser, fordelt på alder				
Antall nyansettelser under 30 år			6	9
Antall nyansettelser 30-50 år			5	11
Antall nyansettelser over 50 år			0	1
Totalt antall ansatte som tok ut foreldrepermisjon			6	8
Totalt antall kvinnelige ansatte som tok ut foreldrepermisjon (antall mulige)			5 (5)	6 (6)
Totalt antall mannlige ansatte som tok ut foreldrepermisjon (antall mulige)			1 (1)	2 (2)
Foreldrepermisjon, gjennomsnittlig antall uker kvinner			31	31
Foreldrepermisjon, gjennomsnittlig antall uker menn			14	14

*) Ny rapportering etter GRI-standard. Rapporteres fra og med 2020.

Samarbeid arbeidstakerorganisasjonene

Konsernet har et konstruktivt samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene. De bidrar fra hvert sitt ståsted på en hensiktsmessig måte for at konsernet skal nå sine mål.

Godtgjørelse til ansatte

SpareBank 1 BV har resultatbasert belønning for å bygge opp under målene i strategien og å motivere for målrettet arbeid i alle enheter. Modellen er todelt. Del 1 består av ren overskuddsdeling med likt beløp til alle ansatte. Del 2 består av en individuell del. Tildeling av variabel lønn skjer ved en vurdering av både finansielle og ikke-finansielle mål basert på modell for balansert målstyring. Se mer om godtgjørelse under notene til regnskapet.

Retningslinjer:

Ansaret ligger hos HR

Mål for bærekraftstrategien:

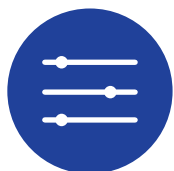
2.4: Vi skal bidra til grønn omstilling og innovasjon
2.6: Vi skal bli kompetente på bærekraft
3.2: Hjelp kunder å redusere sitt klimaavtrykk

GRI-indikator:

401-1, 2, 3, 404-1, 2, 3,
405-1, 2, 406
Opplæring: 404-2, 3

Bærekraftmål:

8.3, 8.5

Forretningsområder

Personmarkedet

Kundeløfte vårt «Vi er med» ga en viktig føring for arbeidet vårt i personmarkedet i 2020. Mange av våre kunder ble på ulike måter rammet av konsekvensene Covid-19 førte med seg. Fra den nasjonale nedstengningen i mars og utover våren, var arbeidsledigheten rekordhøy og temperaturen i økonomien lav. Vår oppgave ble da å skape økonomisk forutsigbarhet for våre kunder, i en ellers usikker hverdag. Ved årets utgang har mye av det ekstraordinære normalisert seg og kundene er godt fornøyd med hvordan banken har håndtert et krevende år.

Myndighetene benyttet kraftige tiltak, og bankene utøvde en viktig rolle som institusjon for å holde tilgjengelig likviditet. Da styringsrenten ble satt ned til rekordlavt nivå valgte vi å fremskynde vår senkning av renten og tilpasse våre betingelser til den nye situasjonen. Kunder som hadde behov for hjelp med renter og avdrag, fikk innvilget 6 mnd. avdragsfrihet på husstandens boliglån og en god del valgte å benytte seg av det. Antall kunder som tok kontakt med oss var rekordhøyt, og vårt kundesenter og våre lokalbanker håndterte 20.000 henvendelser månedlig.

Boliglånskundene

Et annet område det ble knyttet stor usikkerhet da Norge ble rammet av Covid-19, var boligmarkedet. Omsetningstiden på eiendom økte til ca. 50 dager¹ i april og mai for så å normalisere seg fra juli. Prisstigningen for året under ett, var i de fleste av våre områder rundt 7 % - 9 %, hvor Sandefjord steg med hele 10,4 %. Utlånsveksten har vært på 4 % mens den generelle markedsveksten var på 4,9 % de siste 12 månedene.

¹ Tall for Vestfold og Telemark samlet. Tallene for Drammen er ca. 35 dager.

SpareBank 1 BV har 78.000 aktive kunder innenfor privatmarkedet, og om lag hver 6. privatkunde i markedsområdet benytter banken som sin hovedbank. Utlånsvolumet til bolig er ca. 37 mrd. og ca. 15 mrd. i innskudd fra privatpersoner. Det historisk lave rentenivået har også tilspisset konkurransen om boliglånskundene, og presset på marginer har vært betydelig. Vår lokale tilstedeværelse i 10 byer og vår relasjon til kundene i vårt område er med på å bidra til en solid og lønnsom utlånsportefølje.

Gode digitale løsninger og kundereiser

Andelen som benytter bankens digitale løsninger fortsetter å stige, og var på sitt høyeste nivå i løpet av 2020. Gode digitale løsninger, kunder som er vant til å styre dagligdagse banktjenester selv og nedstenging av samfunnet er mye av årsaken til det. SpareBank 1 har mobilbanken med høyest score i App Store, hvor ca. 186.000 kunder har ratet den til 4,6 av 5 mulige. I tillegg har banken tilbudt kunder som har hatt behov for å kunne avtale møte med en rådgiver fysisk, som digitalt. De digitale løsningene knyttet til fondssparing bidro

godt til den positive utviklingen både i spareavtaler og volum. Antall spareavtaler økte med 17 % og sparebeløpet økte med 15 %, hvor over 95 % utføres heldigitalt i nett- eller mobilbank. I 2020 fortsatte også den positive utviklingen i bestand og salg av skadeforsikringsprodukter. Bestanden økte med ca. 10 %, og det digitale salget økte med 22 %.

Banken er opptatt av utviklingen av våre kundereiser, og jobber kontinuerlig med dette arbeidet. Mye av dette skjer i alliansesamarbeidet, men også internt i banken. I 2020 er aktivisering av mobilbankløsningen vår forenklet, kundene får oversikt over lån fra Lånekassen i løsningen samt at det er utviklet en enkel funksjonalitet for overføring mellom kontoer. Disse løsningene har blitt veldig godt mottatt av kundene.

På spareområdet er de digitale rådgiverløsningene forbedret og produktsammensetningen vi tilbyr i den selvbetjente løsningen er den samme som vi tilbyr i våre betjente kanaler. Det at kundene setter opp egne sparemål og får rådgivning digitalt, vil styrke kundenes kompetanse. Dette er noe som vil bidra til å ta gode valg også rundt egen pensjonskonto som lanseres i 2021.

Samtidig jobber vi bevisst med bearbeiding av data slik at vi for fremtiden utvikler kundereiser og initiativ som vil oppleves som enda mer relevant og riktig for den enkelte kunde. Viktige satsingsområder for banken er å benytte data og kundeinnsikt i vår betjening av kundene. I 2020 startet vi et program for testing av ny innsikt og segmentering med hensikt å gi bedre kundeopplevelser og proaktivitet. I 2020 tok vi også over 25.000 initiativ mot kundene våre basert på data og innsikt, og satser også sterkt på dette i tiden fremover. Vi skal bli kjent for at vi er til for å bidra til en bærekraftig utvikling i norske lokalsamfunn.

Datterselskaper

EiendomsMegler 1 BV består av næringsmegling, eiendomsoppgjør, rådgivning, samt formidling av fritidsboliger, nybygg og brukte boliger. Selskapet tilbyr et bredt spekter av tjenester, alt fra digitalt boligsalg (Lettsolgt) til vurdering av gårdsbruk. EiendomsMegler 1 BV bidrar med samhandling og personlig kundeservice.

Våre markedsområder har hatt god aktivitet og høy prisvekst, og vi ser at EiendomsMegler 1 BV

opprett-holder sin posisjon i konsernets markedsområde med ca. 20 % markedsandel. Selskapet har 53 ansatte og er en del av den nasjonale EiendomsMegler 1-kjeden. Samlet sett er EiendomsMegler 1 markedsledende for 11 året på rad. EiendomsMegler 1 BV er representert ved alle konsernets kontorer, og har god lokal kunnskap om eiendomsmarkedet.

Selskapet er langt fremme med digitalisering, noe som ble svært aktuelt med Covid-19. Andelen av elektroniske

eiendomsoppgjør og kjøtepakker er blant EiendomsMegler 1 alliansens høyeste, og trenden er økende. I 2020 formidlet EiendomsMegler 1 BV 1721 eiendommer med en samlet verdi på kr 5.437 millioner. Banken eier 55 % av Z-Eiendom AS som er samlokalisert med banken i Tønsberg og på Nøtterøy. Z-Eiendom AS omsatte 643 eiendommer til en samlet verdi av 2.198, og har en markedsandel på 23 %.

Bedriftsmarkedet

Bedriftsmarkedet klarte raskt å tilpasse seg den helt spesielle situasjonen Covid-19 medførte. Bedriftseiere, bedriftene og banken har kontinuerlig jobbet med å redusere de negative konsekvensene gjennom å finne løsninger på kort sikt, samtidig som vi alle har hatt et fokus på hva de mer langsiktige virkningene vil være. Den direkte påvirkningen i kundenes daglige drift har variert betydelig, fra redusert aktivitet og nedstengning til nye muligheter og økt omsetning.

Vårt fokus har vært å være tett på våre bedriftskunder i hele perioden, både som rådgivere og for å høre nærmere om hvilke konsekvenser Covid-19 har hatt for den enkelte bedrift. I mars tilbød vi våre bedriftskunder avdragsfrihet i 3 måneder, for de som søkte om det. Dette var for å bidra til et «pusterom» for bedriftene som behøvde det, i den uvante og usikre situasjonen de befant seg i. En stor del av våre kunder ønsket å benytte seg av dette. Så kom tiltakene fra myndighetene, der ett av disse var at bankene kunne tilby «Likviditetslån med statsgaranti» for å sikre at levedyktig bedrifter skulle sikres nødvendig likviditet - der man fikk utfordringer som følge av Covid-19.

SpareBank 1 BV har behandlet og innvilget et betydelig antall søknader knyttet til dette. For mange bedrifter var dette et nødvendig og viktig tiltak. Med unntak av enkelte bransjer, som er spesielt hardt rammet av nedstengninger og endret adferd som følge av Covid-19, har de fleste av våre kunder klart seg gjennom året. Utover høsten 2020 har vi hatt langt færre henvendelser, enn det vi hadde på forsommeren, med unntak av enkelte bransjer som fortsatt har store utfordringer. En betydelig del av bankens utlån til bedriftsmarked er knyttet til finansiering av eiendom som leies ut til bedrifter. Med noen få unntak har våre eiendomskunder så langt i liten grad direkte påvirket av Covid-19.

Bedriftsmarkedet

Bedriftsmarkedet tilbyr finansiering av investeringer og drift, rådgiving, betalingsformidling, plassering av overskuddslikviditet, forsikring av personer, bygg og løsøre til næringslivet samt regnskaps- og rådgivingstjenester. Mye av virksomheten skjer i tett samhandling mellom bedriftsmarked, privatmarked, datterselskapene og tilknyttede selskaper som tilbyr leasing og factoring. Virksomheten er fysisk lokalisert i hele bankens markedsområde for å sikre nærhet til kundene.

Bedriftsmarkedets kundeportefølje består av vel 9.000 SMB-kunder med konto i banken. I 2020 ble det registrert 786 nye kunder på bedriftsmarkedet. Hovedtyngden av utlånsporteføljen er innenfor eiendom, men med fokus på andre bransjer medfører det at denne andelen er økende. I 2020 har utlånsveksten innenfor bedriftsmarkedet vært på 3,2 %. Innskuddsveksten har tilsvarende vært på 9,0 % som i stor grad kan henføres til en sterk utvikling i SMB-segmentet, i tråd med strategien om å vokse og få mange flere kunder i dette segmentet. Det er

stor fokus på samhandling mellom forretningsområdene, slik at kunden møtes med et helhetlig produktspekter.

Gode digitale salgs- og selvbetjeningsløsninger

SpareBank 1 BV er en totalleverandør av finansielle tjenester til bedrifter. Det arbeides kontinuerlig med å få på plass flere digitale salgs- og selvbetjeningsløsninger for våre bedriftskunder. Nytt av året er ERP systemet «SpareBank 1 Regnskap» som vi nå tilbyr til SMB markedet. Her får kunden et effektivt og moderne regnskapssystem, samt mulighet til å få hjelp av regnskapsfører når man trenger det.

BM Digital har utviklet seg til å bli et sentralt forretningsområde i bedriftsmarkedet og gir kundene god oppfølging og relevant rådgiving i valg av produkter og tjenester samt bruk av digitale tjenester. Våre kunder melder tilbake en svært høy tilfredshet ved bruk av BM Kundestøtte.

Det er høyt fokus på digitalisering av produkter og prosesser og det jobbes kontinuerlig med effektivisering av kundereiser. Betjeningskonseptet åpner for at bedriftskundene får god oppfølging og relevant rådgiving i valg av produkter og tjenester gjennom brukervennlige digitale løsninger. 1 av 4 bedriftskunder (SMB) i markedsområdet har et kundeforhold til banken. Bankens har solid markedsposisjon i Kongsberg, Sandefjord og i Færder kommune, og er i en utfordrerposisjon i de øvrige markedsområdene. Konsernet har stort fokus på å levere på merkevareassosiasjonene til SpareBank 1; Enkle å forholde seg til, tilgjengelige, viktige bidragsyttere og samfunnsengasjerte.

Datterselskap - SpareBank 1 Regnskapshuset BV AS

Selskapet leverer tjenester innen regnskap, lønn, årsoppgjør og økonomisk rådgiving. Leveranser av tjenester støttes av moderne digitale løsninger, og over 60 % av selskapets kunder er heldigitale. Dette tilrettelegger for optimalt tilpassede løsninger, og en funksjonell arbeidsdeling mellom kunder og regnskapsbyrået.

Regnskapshuset som består av 5 avdelinger, og har totalt 43 ansatte pr 31.12.20, har hatt en god og positiv utvikling de siste årene. 2020 ble intet unntak, og selskapet har vekst både i omsetning og resultat. Regnskapshuset ser positivt på utviklingen fremover, og har en strategi for vekst både organisk og gjennom oppkjøp av andre byråer.

Innovasjon

SpareBank 1 BV jobber kontinuerlig med å tilpasse konsernets virksomhet til kundenes forventninger og et konkurransebilte som stadig er i endring. Som er drevet av bl.a. endringer i rammevilkår og bruk av ny teknologi. Målsetningen er å skape gode kundeopplevelser, styrke topplinjen og øke produktiviteten.

Covid-19 bidro til økt fokus på å tilpasse egen kjernevirksomhet til et mer digitalt samfunn. Digitale kundemøter ble over natten like naturlig som fysiske, og mobilen ble med ett primærkanal for kundedialogen. Det andre store fokuset som vi ser i 2020, er samarbeid. Gjennom å samarbeide med andre SpareBank 1 banker, offentlig sektor, konkurrenter samt «fintech»-selskaper – har vi utviklet en rekke nye og innovative tjenester.

Konsernstrategi

I 2020 ble det utarbeidet en ny konsernstrategi mot 2023. Strategien ble vedtatt av styret i fjerde kvartal, og presentert til samtlige ansatte gjennom en digital strategiuke utformet gjennom et TV oppsett. SpareBank 1 BV skal fortsette å styrke verdien av lokal tilstedeværelse, høy grad av tillit, en sterk merkevare og enkle og effektive digitale tjenester – med mål om å tiltrekke oss stadig flere kunder.

I strategien har vi bl.a. sett på seks viktige trender som vil påvirke vår virksomhet de neste årene:

- Forsterket butikkdød og digitalisering av handelen
- ERP-aktørene øker sin dominans
- Nisjebanker i vekst
- Fra klimaholdning til klimahandling
- Varig skrift i digital samhandling
- Viktigere å kjenne sine kunder

Økt grad av digitalisering og sikre en bærekraftig utvikling, vil prege den kommende strategiperioden. I personmarkedet skal antall aktive kunder økes og SpareBank 1 BV skal befeste posisjonen i dagens markedsområder. Konsernet skal kjennetegnes av konkurransedyktige, enkle og brukervennlige tjenester. SpareBank 1 BV skal være best i klassen på innsikt og datadrevet kundedialog, og kundene skal oppleve flere og mer relevante initiativ. I Bedriftssegmentet er målet å forsterke satsingen på Regnskap og posisjonere SpareBank 1 BV som en partner for regionalt næringsliv. Tverrfaglig samarbeid og effektive digitale verktøy skal prege kulturen og hvordan vi jobber.

Fokus på attraktive tjenester

SpareBank 1 BV har i 2020 vært spesielt opptatt av å legge til rette for en enda bedre oversikt over hverdagsøkonomien for våre personkunder. Gjennom «Min økonomi» i digitalbanken, får kundene nå en enkel oversikt over forbruket. Dreiningen fra å «eie til å leie» gjør at mer og mer av det daglige forbruket til personkundene skjer gjennom ulike abonnementer. I tillegg

til å gi oversikt, kan kundene enkelt avslutte uønskede abonnementer. Gjennom samarbeid med Statens Lånekasse, kan vi nå vise studielånet i Digitalbanken. Videre har SpareBank 1 BV pilotert visning av Coop medlemmene sin saldo i Digitalbanken.

Boligreisen er en av fire strategiske kamper i SpareBank 1-alliansen. Digitalisering knyttet til finansiering og konseptutvikling i kundereisen, der hvor bank og bolig samhandler, står sentralt. SpareBank 1 BV lanserte i 2019 den lettere og mer digitale meglertjenesten «Lettsolgt», og opplever fortsatt interesse i bransjen til tross for at vi har justert ned investeringene i tjenesten det siste halve året. Det er flere liknende konkurrerende konsepter, fra større og mindre aktører. Og det er svært gledelig at vårt produkt får godt med oppmerksomhet hos kunder, i fagorganisasjoner og blant konkurrenter. Fremover vil vi jobbe videre med å differensiere meglertjenesten.

Digitalbank for bedriftskunder har fått større forbedringer og fornyelser gjennom 2020 for å gi kundene raskere og bedre overblikk over bedriftens økonomiske situasjon. I tillegg har SpareBank 1 bankene gått sammen om å satse på regnskapstjenester i bank. Kundenes tilbakemeldinger var klare på at de ønsket en tettere integrasjon mellom banktjenester og regnskapssystem. SpareBank 1 bankene iverksatte flere strategiske initiativ og kjøpte sammen med en annen norsk bank 2/3 av økonomi og regnskapsleverandøren, Uni Micro. I fjerde kvartal lanserte SpareBank 1 BV produktet «SpareBank 1 Regnskap». Med «Bank+Regnskap» får bedriftskundene alt de trenger for å styre økonomien i egen bedrift.

Endring i kundeatferd

At kundene raskt tar i bruk nye kundevennlige løsninger, er det beste beviset på at vi har lyktes. I januar 2018 ble 10% av alle boliglån startet i mobil eller nettbanken. I 2020 har andelen ligget i underkant av 90%. Antall digitale lånesøknader fra bedriftskunder har i samme periode økt fra 0 til over 30%. Sommeren 2019 tok SpareBank 1 BV i bruk elektronisk eiendomsoppgjør. I dag har tjenesten blitt den nye standarden og konkurrentene følger etter. Også sparemarkedet har blitt digitalisert, der kundene tegner spareavtaler enkelt gjennom digitalbanken. I 2021 forventes økt kamp om sparekundene med etableringen av egen pensjonskonto. SpareBank 1 BV stiller godt forberedt.

Bærekraft

I over 160 år har banken hatt en viktig rolle som lokal støttespiller og bidratt til at lokalsamfunn har levd videre. Bærekraftig utvikling er løftet frem de siste årene og bankens ambisjon er å merkbart forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn. Med nærhet til kundene og god lokalkunnskap skal banken bidra til verdiskapning og bærekraftig utvikling i vårt markedsområde.

**PRB:
5.1-3**

Bærekraftsarbeidet i banken er intensivert i 2020. Bærekraft har blitt etablert som eget fagfelt med ansettelse av både en egen leder for bærekraft og en rådgiver på området.

Det har blitt utviklet en ambisiøs bærekraftstrategi med klare mål og tiltak. Gjennom strategiprosessen har nøkkelpersoner i driften, ledere, konsernledelsen og styret fått betydelig mer innsikt i bærekrafts- og klimarisiko, samt forretningsmulighetene som kan finnes.

Det er etablert en styringsstruktur hvor risikorapportering på bærekrafts- og klimarisiko skjer som del av regulær risikorapportering til konsernledelse og styret, og hvor styret reviderer bærekraftsstrategien årlig. Det er viktig for banken å involvere alle våre medarbeidere i bærekraftsarbeidet, og så nær som alle ansatte i konsernet har nå fått en innføring i bærekraft. Se vår bærekraftspolicy på våre nettsider for detaljer om vårt bærekraftsarbeid.

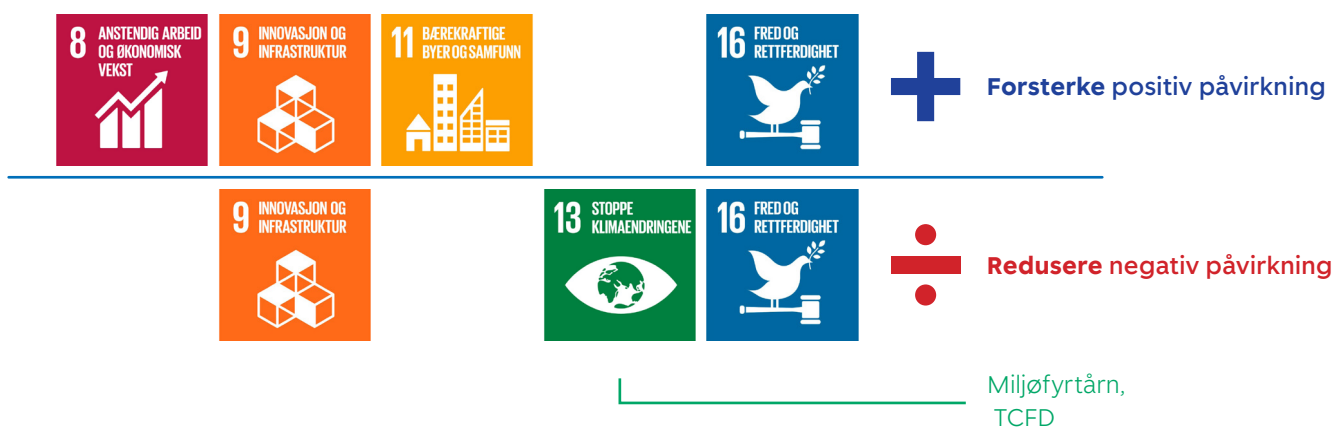

Rammeverket for vår bærekraftsatsing

FNs Global Compact

SpareBank 1 BVs ambisjon er å «*Merkbart forsterke vår positive, samt redusere vår negative, påvirkning innen miljø, sosiale forhold og selskapsstyring (ESG), i henhold til FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet (Principles for Responsible Banking (PRB)).*

Sammenheng mellom FNs bærekraftsmål, med delmål, og SpareBank 1 BVs egne mål, med delmål i vår bærekraftstrategi

VI SKAL GJØRE BÆREKRAFT TIL EN DEL AV VÅRT DNA	MÅL	DELMÅL	FNS BÆREKRAFTSMÅL
	1 Vi skal forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet	1.1 Forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering 1.2 Forebygge og håndtere e-bedrag og informasjonssikkerhetshendelser 1.3 Vise samfunnsansvar ved å aktivt motarbeide hendelser	16.4 16.5
	2 Vi skal bli bærekraftsbanken i vårt område	2.1 Tilby bærekraftige produkter, tjenester og tilpasse porteføljen 2.2 Støtte bedrifter i grønn omstilling og innovasjon 2.3 Bli kompetente på bærekraft	8.3 8.4 9.3 9.4 11.a 13.a
	3 Vi skal bli klimaoffensive, og hjelpe kundene våre å bli det	3.1 Redusere vårt klimaavtrykk 3.2 Hjelpe kunder å redusere sitt klimaavtrykk 3.3 Avdekke klimarisiko og muligheter	9.2 11.b 13.1 13.a

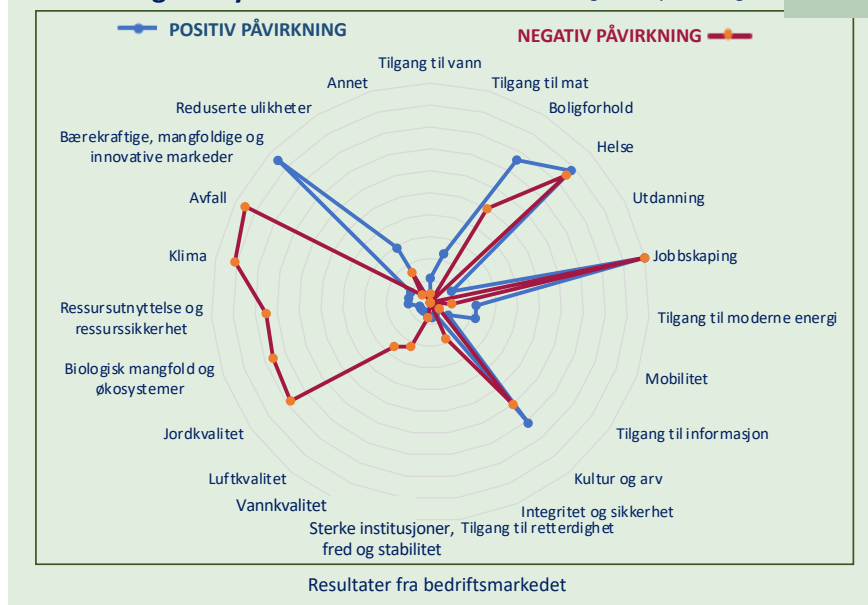
SpareBank 1 BVs viktigste temaer innen bærekraft

Vesentlighetsanalyse utarbeidet med ulike eksterne og interne interessenter

Områder hvor SpareBank 1 BV har størst mulighet for å forsterke **positiv** – og redusere **negativ** –påvirkning

Påvirkningsanalyse som viser hvor banken har størst mulighet for påvirkning

STØRST PÅVIRKNING

Bærekraftige markeder
Jobbskaping
Avfall
Klima

Rammeverket er et verktøy for å sikre at vårt arbeid med bærekraft er sammenhengende og fullstendig. Se vedlegget «GRI-indeks».

Retningslinjer

Mål fra bærekraftstrategien

GRI

PRB

Bærekraftsmål

Miljøfyrtårn

Vi tar del i den globale dugnaden

SpareBank 1 BV tar del i den globale dugnaden for å oppnå bærekraftsmålene innen 2030, og Parisavtalen. Det er viktig for banken å støtte bærekraftsarbeidet i finanssektoren og andre sektorer, samtidig som vi kvalitetssikrer eget arbeid. Derfor støtter vi en rekke globale initiativ og følger en rekke ulike rammeverk i vårt bærekraftsarbeid.

PRB:
1.2

Globale initiativ vi støtter FNs bærekraftsmål

SpareBank 1 BV skal understøtte FNs bærekraftsmål, som er verdens felles arbeidsplan for en bærekraftig framtid. Banken har plukket fem bærekraftsmål vi har vesentlig mulighet til å påvirke i positiv retning, og/eller risiko for å påvirke i negativ retning. Disse er mål 8, 9, 11, 13 og 16. Relevante delmål har blitt identifisert og knyttet til målene i vår *Bærekraftsstrategi*. Mål 17 om samarbeid vil være et overordnet mål for oss for i vårt arbeid.

FNs Global Compact

SpareBank 1 BV har vært tilsluttet FNs Global Compact siden 2019. Global Compact er verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Banken forplikter seg til å «operere basert på universelle bærekraftsprinsipper, støtte lokalsamfunnet, gjøre bærekraft en del av virksomhetens DNA og rapportere årlig om virksomhetens innsats». I vedlegget «GRI-Indeks» viser vi hvordan vi leverer på Global Compacts 10 prinsipper.

FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift

SpareBank 1 BV var blant bankene som signerte prinsippene for ansvarlig bankdrift (Principles for Responsible Banking; PRB) da de ble lansert i 2019. Der forpliktet vi oss til å tilpasse vår strategi til bærekraftsmålene og Parisavtalen, analysere vår (positive og negative) påvirkning innen bærekraft, og sette mål, tiltak og milepæler for å forbedre oss. Fokus skal være på kjernevirksomheten til banken (personmarkedet og bedriftsmarkedet), og bærekraftsutfordringer markedsområdet vårt. Som del av vårt arbeid med å følge opp prinsippene har banken gjennomført en påvirkningsanalyse (se diagram for bedriftsmarkedet, som er representativt for utfordringene og mulighetene for resten av vår virksomhet, i «Rammeverket for vår bærekraftsatsing»). Analysen viser at vi har negativ påvirkning innen områdene avfall, klima, biologisk mangfold og ressursbruk, hovedsakelig gjennom utlån

i bedriftsmarkedet. Strategien vår inkluderer ambisiøse mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp fra utlånsporteføljen. I bærekraftsstrategien vår har vi også forpliktet oss til å kartlegge utfordringer innen sirkulærøkonomi og naturrisiko. Strategien for bedriftsmarkedet har bærekraftig bo- og næringsutvikling som én av tre hovedpilarer, for styrke vår positive påvirkning på disse områdene. Vi har markert avsnittene i årsrapporten som viser hvordan vi følger opp prinsippene (se også vedlegget «GRI-indeks»).

Rammeverk vi følger

Global Reporting Initiative (GRI)

SpareBank 1 BV rapporterer fra og med 2020 i henhold til GRI, den internasjonalt ledende standarden for bærekraftsrapportering anbefalt av Oslo Børs. GRI-standarden består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold.

Miljøfyrtårn

Miljøfyrtårn er et miljøledelsessystem som hjelper oss jobbe målrettet over tid for å gjøre det bedre på områdene arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport. Alle våre kontorer ble i 2020 sertifisert under de nye bank- og finanskriteriene til Miljøfyrtårn. Det sikrer at vi tar hensyn til klima- og miljøaspekter knyttet til kredittgiving, finansiering, sparing og plassering av kundenes innskudd, og forvaltning av konsernets egne midler. Banken vurderer årlig om vi har oppnådd Miljøfyrtårn-målene vi har satt for driften vår, om tiltakene har virket, og om vi opererer i henhold til bank- og finanskriteriene. Rapporteringen til Miljøfyrtårn danner grunnlaget for bankens energi- og klimaregnskap (scope 1-3), se vedlegget «Energi- og klimaregnskap 2020».

Våre viktigste temaer innen bærekraft

PRB:
4.1

Vesentlighetsanalyse og interessentdialog

Dialog og samarbeid gjør oss bedre og hjelper oss til å bidra til bærekraftig utvikling i lokalsamfunnene. Banken gjennomførte i 2018 en vesentlighetsanalyse basert på en omfattende interessentdialog. Gjennom 2020 har banken hatt kontakt med interessentene på ulike arenaer. Interessentene våre er i økende grad opptatt av hvordan SpareBank 1 BV ivaretar sitt samfunnsoppdrag og leverer på

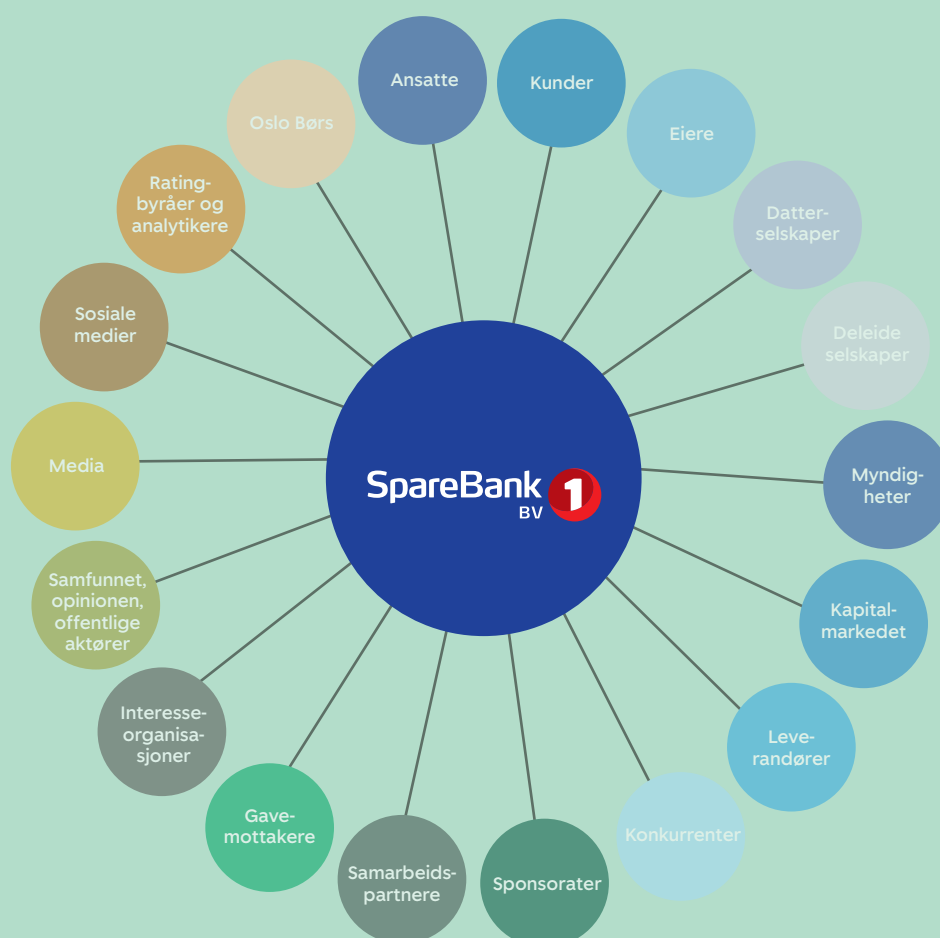
bærekraft.

De viktigste temaene som kom frem i analysen var å:

- Bekjempe økonomisk kriminalitet
- Utvikle våre ansatte
- Arbeide med etikk og anti-korrupsjon
- Drive lokal næringsutvikling

Les mer om de viktigste temaene i dialogen med våre interessenter i 2020 i vedlegget «*Interessentdialog*».

Interessentkart

PRB:
2.1**Påvirkningsanalyse**

SpareBank 1 BV har gjennomført en påvirkningsanalyse for 2020. Analysen viser områder der banken har størst mulighet for positiv og negativ påvirkning. Analyseverktøyet Portfolio Impact Analysis Tool for Banks utviklet av finansinitiativet til FNs Miljøprogram (UNEP FI) ble benyttet. Bankens virksomhet kun i Norge, og analysen dekker bankens markedsområde Nedre Buskerud og Vestfold. Analysen er gjort på bankens største forretningsområder, privatmarkedet (ca 70%) og bedriftsmarkedet (ca 30%). Analysen viser:

- Innenfor privatmarkedet har banken størst mulighet for positiv påvirkning på jobbskaping, boligforhold og bærekraftige markeder og negativ påvirkning på avfall, klima og ressursikkerhet.
- Innenfor bedriftsmarkedet har banken størst mulighet for positiv påvirkning på bærekraftige markeder og jobbskaping og negativ påvirkning på

avfall, klima og jobbskaping (se figur i «Rammeverket for vår bærekraftsatsing»)

Se våre nettsider for utdypende informasjon om påvirkningsanalysen.

Vesentlighetsanalysen og påvirkningsanalysen danner grunnlag for bankens prioritering av temaer innen vårt bærekraftsarbeid. Covid-19 har selvfølgelig vært viktig for flere av interessentene våre i 2020. Personkundene var opptatt av avdragsfrihet og renteendringer og spørsmål rundt reiseforsikring. Bedriftskundene ønsket rådgivning og informasjon om statlige lånegarantier, og om statlige kompensasjonsordninger. I tillegg til temaene som peker seg ut i vesentlighetsanalysen har vi valgt å ta med temaene «ansvarlige utlån», «bærekraftig fondsforvaltning» og «bærekraft i innkjøp». Risikovurderingene og påvirkningsanalysen vi har gjort viser at vi som bank har stor mulighet til å forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn på disse områdene.

Ansvarlige utlån

PRB:
1.1

Hvorfor er temaet viktig for banken?

Ansvarlig utlån er en viktig del av bankens samfunnsoppdrag og er derfor løftet frem som hovedsatsing i vårt bærekraftsarbeid. Å gi lån til personkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet, og det er viktig for banken å være pådriver for bærekraftig utvikling. Banken jobber aktivt for å redusere klimaavtrykket fra driften. Viktigere er bankens mulighet til å påvirke alle kunder og leverandører til å redusere sitt klimaavtrykk.

Våre risikovurderinger og påvirkningsanalyser sier vi har størst mulighet for positiv påvirkning og størst risiko for negativ påvirkning innen vår største bransje, eiendomsutleie. Men eksponeringen er også tilstede innen eiendomsprosjekter. Flere andre bransjer (bygg & anlegg, driftsselskaper, transportbedrifter, landbruk) har overgangsrisiko på nokså kort sikt knyttet til myndighets- og kundekrav om nullutslippsløsninger. Satsingen mot bedriftsmarkedet (BM) er knyttet opp mot bærekraftsmål 8, 9, 11, 13 og 16. Satsingen mot person markedet (PM) er knyttet til bærekraftsmål 8 og 13.

PRB:
3.1-2

Hva fikk vi til i 2020?

2020 innførte banken for alvor bærekraft i utlånsprosessen:

- Egne prosjektgrupper har vurdert risikoer relatert til bærekraft i kredittprosessen på PM og BM
- Vi har startet dialogen om bærekraftsrisikoer og -muligheter med kundene
- Risikoanalyser er gjennomført med alle sentrale virksomhetsområder i banken
- Nå gir vi bedre vilkår til bærekraftig næringseiendom, og får byggkontrollør til å sjekke at prosjekter tar arbeidstagerrettigheter, HMS og andre sosiale- og styringsforhold seriøst
- Vi lanserte «Grønt boliglån» i september 2020, med gunstigere rentevilkår for boliger med energiklasse A og B. Ved utgangen av 2020 hadde slike vilkår blitt gitt for 14 lån med samlet utlånsvolum 39,1 mill.
- Vi har produkter og tjenester med sosial profil som gir økonomiske fordeler for kunder:
 - Restart tilbys kunder med midlertidige økonomiske utfordringer
 - Depositumslån ung/LOfavør depositumslån ung er et tilbud til unge kunder som ønsker seg inn på leiemarkedet

Vi bestemte at vi ikke ønsker å gi lån til bedrifter som:

- Driver med produksjon av pornografisk materiale
- Har spesielt høy risiko for, eller konkrete mistenkte tilfeller av, grove og systematiske krenkelser av menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter

- Starter virksomhet i områder som allerede har vannmangel, eller der slik virksomhet ville ha kommet i konflikt med lokalsamfunnets behov
- Er involvert i handel med dyre- og plantearter som bryter mot CITES'krav, eller som truer bestander av rødlistede arter
- Produserer tobakk eller komponenter eksplisitt beregnet på like produkter

- Har spesielt høy risiko for, eller konkrete mistenkte tilfeller av, alvorlig miljøskade, eller mangler økonomisk evne til å gjennomføre nødvendige miljøløstiltak og til å etterleve miljømessige pålegg

- Eksporterer våpen eller komponenter eksklusivt beregnet til bruk i våpen, til områder med systematiske og grove krenkelser av menneskerettigheter, utbredt korrupsjon, eller borgerkrig
- Er involvert i utvikling, testing, produksjon, lagring, eller transport av kontroversielle våpen eller komponenter eksklusivt beregnet på slike våpen, herunder klasevåpen, antipersonellminer, atomvåpen, kjemiske våpen og biologiske våpen

- Boliglån ung og LOfavør Boliglån ung er rabatterte produkter som skal hjelpe unge boligkjøpere inn på boligmarkedet
- Førstehjemslån og LOfavør førstehjemslån er våre rimeligste lån til kjøp av første bolig, uansett alder
- Lån lønnsgarantifondet LO er et lån til boliglansrente dersom bedriften kunden jobber i skulle gå konkurs, i påvente av utbetaling fra lønnsgarantifondet
- LOfavør konfliktlån er et lån med boliglansrente til kunder som havner i langvarig arbeidskonflikt i forbindelse med tariffoppgjør SpareBank 1 BV ønsker å forstå våre klimarisikoer og -muligheter bedre. Banken begynner derfor i 2020 å rapportere i tråd med anbefalingene til «Task Force on Climate-related Financial Disclosures» (TCFD). For mer informasjon om styring, strategi, risikostyring og mål for vårt integrerte arbeid med bærekrafts- og klimarisiko se vedlegget «Klima – og bærekraftsrisiko».

Bærekrafts- og klimarisiko

SpareBank 1 BV ønsker å forstå våre klimarisikoer og -muligheter bedre. Banken begynner derfor i 2020 å rapportere i tråd med anbefalingene til «Task Force on Climate-related Financial Disclosures» (TCFD). For mer informasjon om styring, strategi, risikostyring og mål for vårt integrerte arbeid med bærekrafts- og klimarisiko se vedlegget «Klimarisiko».

Konsernet vedtok i 2020 et forskningsbasert mål om å redusere utslippene fra både driften og utlånsporteføljen med 7% årlig, for å bidra til å realisere bærekraftsmål 13 og Parisavtalens mål om at global temperaturøkning ikke overstiger to grader.

Vi har utarbeidet varslingsrutiner for bærekrafts- og klimarisiko hendelser. Se vår bærekraftspolicy på våre nettsider for mer informasjon.

PRB:
2.2-4
3.1-2
6.1

Hva er veien videre?

Konsernets strategi for 2021-2023 reflekterer at vi skal veilede og støtte kundene våre i deres arbeid med bærekraft og samfunnsansvar. Videre vil vi:

- Innføre en risikobasert ESG-vurdering i nye lånesaker i BM, gjennom en egen modul rådgiverne får tilgang til
 - Kartlegge dagens klimagassutslipp fra PM- og BM-låneporteføljene og ta beslutninger på ulike lånekonsepter innenfor eiendom og nullutslippsløsninger
 - Kartlegge klimarisikoen til dagens utlånsportefølje og følge opp med tiltak om nødvendig
 - Rapportere på vår grønne andel («green asset ratio») for utlån og annen eksponering i tråd med EU-taksonomien og Lov om bærekraftinformasjon
 - Undersøke potensialet for grønne obligasjoner og etablere et grønt produktrammeverk
- Banken vil i løpet av 2021 også sette mål for den grønne andelen, og for kapital som skal allokere til aktiviteter i tråd med EU-taksonomien. Bankens grønne andel vil primært bestå av lån og andre inntekter knyttet til:
- Energieffektive boliger og næringsbygg
 - Selskaper med virksomhet helt eller delvis på områder klassifisert som bærekraftige, slik som produsenter av ny fornybar energi og miljøteknologiselskaper
 - Lav- og nullutslippskjøretøy (delvis håndtert via SMN Finans)

Opplæring

Så nær som alle ansatte har fått grunnopplæring innen bærekraft, i tillegg til en spesifikk gjennomgang av temaer relatert til egen avdeling. Siden opplæringen søkes knyttet opp mot konkrete produkter, verktøy eller prosesser som tas i bruk, har PM-medarbeidere som skal arbeide med grønne boliglån fått detaljert opplæring i bakgrunnen for slike lån, og hvordan energimerking fungerer.

Risikovurderingene våre på bærekraft peker på at vi trenger en kompetanseheving internt for å kunne veilede kundene. Vi skal bli kompetente på bærekraft, og utvikling av ansatte er vektlagt i bærekraftsstrategien. Utvikling av de ansatte blir beskrevet for hvert tema under. Du kan lese mer om våre ansatte i kapittelet «Medarbeiderne».

Retningslinjer:
Bærekraftstrategi

Mål for bærekraftstrategien:

- 2.1: Tilby bærekraftige produkter, tjenester og tilpasse porteføljen
- 2.2: Funding fra aktører med bærekraftsmandat
- 2.6: Vi skal bli kompetente på bærekraft
- 3.2: Redusere utslipp fra porteføljen
- 3.4 Redusere fysisk klimarisiko

GRI-indikator:
201-2, FS7, FS8
Opplæring: 404-2, 3

Bærekraftsmål:
8.3, 9.2, 9.3, 9.4, 11.a, 16.4

Miljøfyrtårn:
2066-70, 2072

Arbeid mot økonomisk kriminalitet

Hvorfor er temaet viktig for banken?

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet er løftet frem i bærekraftstrategien. Det er naturlig at vi som bank tar et ansvar ut over det som er lovpålagt: vi har både kompetanse, ressurser, mulighet til positiv påvirkning, og behov for å redusere risiko. Økonomisk kriminalitet er et samfunnsproblem som rammer både enkeltpersoner og næringslivet. Det er derfor viktig for SpareBank 1 BV å jobbe aktivt på området for at kunder og samfunnet generelt skal ha tillit til oss. SpareBank 1 BV både ønsker og er pliktige til å gjennomføre tiltak for å forebygge og avdekke svindel, hvitvasking og terrorfinansiering. Dette arbeidet knyttes opp mot bærekraftsmål 16, delmål 16.4, om å redusere ulovlig finans- og våpenstrømmer samt bekjempe alle former for organisert kriminalitet.

Hva fikk vi til i 2020?

SpareBank 1 BV har intensivert arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering i 2020. Banken har ansatt leder for økonomisk kriminalitet og etablert et bredere fagområde. Fokuset har utvidet seg fra å etterleve hvitvaskingsloven til hele fagfeltet innen økonomisk kriminalitet. Gjennom 2020 har vi:

- Vedtatt en oppdatert og forbedret policy på antihvitvasking (AHV)
- Etablert en konserntilnærming hvor datterselskapene har blitt inkludert i styringsstrukturen og i risikoanalyser
- Gjennomført risikoworkshops og iverksatt tiltak for å redusere identifiserte risikoer
- Tatt med risikoer knyttet til Covid-19 i vår nye risikovurdering
- Jobbet aktivt via media for å lære eksisterende og potensielle kunder om økonomisk kriminalitet
- Forbedret datakvaliteten og effektivisert arbeidet med kundeoppfølging
- Tatt i bruk maskinlæring og videreutviklet automatisering for å bedre identifisere usikre transaksjoner
- Knyttet den digitale låneprosessen opp mot AHV

5777

Transaksjoner identifisert for videre kontroll

67

Saker rapportert til ØKOKRIM

PRB:
2.2-4,
6.1

Hva er veien videre?

SpareBank 1 BV vil ytterligere intensivere arbeidet mot økonomisk kriminalitet. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av rutiner og rammeverk for å bedre avdekke og håndtere slik kriminalitet. I 2021 vil vi:

- Etablere et webbasert dashbord for løpende oppfølging på området
- Oppdatere kontrollrutinene våre og ta høyde for risikoer Covid-19 har ført med seg
- Ta samfunnsansvar ved å nå ut til eldre og lære dem om økonomisk kriminalitet

Opplæring

Banken har i 2020 gjennomført holdningsskapende arbeid og opplæring blant både ledere og ansatte

innenfor økonomisk kriminalitet. På AHV-området har ansatte i kunderettede roller innenfor personmarked og bedriftsmarked gjennomført casebaserte e-læringer basert på oppdateringer i AHV-lovgivningen, gjennom hele året.

Konsernet tar del i SpareBank 1-alliansens holdningsprogram for informasjonssikkerhet, som består av månedlige minikurs sendt på e-post til alle ansatte. Dette har vært med på å øke bevisstheten rundt temaer innenfor økonomisk kriminalitet, som for eksempel nettsvindel. I tillegg har vi gjennom året hatt flere holdnings- og bevissthetsskapende artikler på intranettet vårt rundt svindeltemaer.

Retningslinjer:

Policy for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering
Rutiner for Antihvitvasking og terrorfinansiering
Anti-svindel løftet

Mål for bærekraftstrategien:

1.1: Forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering
1.2: Forebygge og håndtere e-bedrag og informasjonssikkerhetshendelser
1.3: Vise samfunnsansvar ved å aktivt motarbeide hendelser
2.6: Vi skal bli kompetente på bærekraft

GRI-indikator:

SB1BV-1, 205-1,2
Opplæring: 404-2, 3

Bærekraftmål:

16.4

Etikk og antikorrupsjon

Hvorfor er temaet viktig for banken?

Tillit hos kunder, investorer og andre interessenter i samfunnet er viktig for oss som bank. Vi skal ivareta kundenes behov og interesser i tråd med god rådgivningsskikk. Våre medarbeidere skal gi faglig og ansvarlig rådgivning og ikke bryte etiske retningslinjer. Beslutninger og adferd skal bygge opp under bankens strategi og mål for samfunnsansvar og bærekraft.

Personvern

SpareBank 1 BV behandler store mengder personopplysninger, og en svært viktig oppgave er å beskytte disse. Behandling av personopplysninger er lovregulert, og i 2018 ble personvernforordningen GDPR (General Data Protection Regulation) iverksatt i banken. Vi har et etablert rammeverk for personvern og et eget personvernombud.

Hva fikk vi til i 2020?

Banken jobber aktivt for å oppdage og håndtere uønskede hendelser som kan føre til brudd på tilliten banken har. I 2020 har vi:

- Forbedret retningslinjer, arbeidsprosesser og rutiner for å forebygge korrupsjon, bestikkelser, påvirknings handel og bruk av tilretteleggespenger

- Gjennomført internkontrolltiltak for å forhindre, avdekke og håndtere slike tilfeller
- Lansert nye etiske retningslinjer
- Banken har varslingskanaler både internt og eksternt hvor man anonymt kan varsle om bekymringer, utfordringer og kritikkverdige forhold

PRB:
2.2-4,
6.1

Hva er veien videre?

Det vil bli laget en egen policy for anti-korrupsjon for å intensivere arbeidet ytterligere. Utvikling av medarbeidere vil fortsette i strategiperioden for å skape god rådgivningskultur og kompetente, trygge medarbeidere.

Opplæring

Alle ansatte har signert våre etiske retningslinjer. Alle våre rådgivere innenfor personmarked som er autorisert innen kreditt, skadeforsikring, personforsikring, og sparing og investering, får årlige oppdateringer i etikk i regi av Finansnæringens Autorisasjonsordninger (FinAut). Når det gjelder personvern har alle ansatte i banken hatt opplæring innenfor tema taushetsplikt og oppslag i kundedata, i form av en nanolæring.

0

Antall kjente tilfeller av korrupsjon

6

Antall klager på brudd på personvern

Retningslinjer:

Etiske retningslinjer
Policy for interessekonflikter

Mål for bærekraftstrategien:

1.2: forebygge og håndtere e-bedrag og informasjonssikkerhetshendelser
1.3: Vise samfunnsansvar ved å aktivt motarbeide hendelser
2.6: Vi skal bli kompetente på bærekraft

GRI-indikator:

205-2,3 og 418-1
Opplæring: 404-2, 3

Bærekraftsmål:

16.5

Lokalt samfunnsansvar og næringsutvikling

Hvorfor er temaet viktig for banken?

Banken skal være en offensiv lokal aktør som bidrar til verdiskapning i vårt markedsområde. Det er viktig for oss, og våre kunder, at vi har en lokal tilstedeværelse, solid rådgiverkompetanse og kjennskap til markedsområdene. Konsernets strategiske hovedmålsetting er å skape verdi for kundene og regionen vår. Med nærhet til kundene og god lokalkunnskap bidrar konsernet til samfunnsutvikling gjennom verdiskapning og bærekraftig utvikling.

Lokal støttespiller

SpareBank 1 BV ønsker å bidra til å bygge opp samfunnet vi er en del av. Banken har et omfattende samfunnsengasjement, og sponser og samarbeider med mange lag/foreninger og arrangementer. Etter fusjonen i 2017 ble deler av de fusjonerende bankenes overskudd kanalisert inn i to stiftelser, Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg og SpareBank 1 Stiftelsen BV. Disse deler hvert år ut betydelige gaver til lokale frivillige organisasjoner, idrettslag og kulturinstitusjoner.

Hva fikk vi til i 2020?

Bærekraftig næringsutvikling er løftet frem i strategien for bedriftsmarkedet 2021-23. I 2020 har banken:

- Bidratt til at SpareBank 1 BV Stiftelsen finansierte et forprosjekt for grønn industri i Kongsberg

- Ansatt en masterstudent i et 2 års 50% engasjement via et samarbeid med USN
- Bidratt til økt fokus på bærekraft i stiftelsenes gavetildelinger
- Delte ut talentstipend til idrettsungdom, unge musikere og kunstnere i lokalmiljøene
- Gjort bruk av digitale kanaler i markedsføring

I 2020 tildelte Sparebankstiftelsen Nøtterøy Tønsberg 11.216.400 kroner og SpareBank1 Stiftelsen BV tildelte 24.200.000 kroner. Disse pengene ble tildelt kultur, idrett, frivillighet, kompetanse og næringsutvikling.

Vi har overholdt krav knyttet til hhv kommunikasjon og markedsføring, og til informasjon og merking av produkter og tjenester. Det er i 2020 ikke rapportert om brudd på regelverk og retningslinjer for produkt- og tjenesteinformasjon og merking. Det er heller ikke rapportert om manglende overholdelse av forskrifter og/eller frivillige retningslinjer for markedsføring, inkludert reklame, promotering og sponsing.

Gavemidler 2020

Sparebankstiftelsen Nøtterøy - Tønsberg

11,2 MNOK

SpareBank 1 Stiftelsen BV

24,2 MNOK

35,4 MNOK

**PRB:
2.2-4,
6.1****Hva er veien videre?**

Banken vil fortsette å bidra til lokal næringsutvikling i 2021 ved å:

- Lansere konjunkturbarometer for kunnskapsdeling i vårt markedsområde
- Støtte nystartede bedrifter (start-ups) ved å tilby dem nye/tilpassede produkter
- Styrke nettverket vårt til oppstartsmiljøer som Kongsberg Innovasjon, Silicia og Gründeriet samt universitetsmiljøer
- Bruke bærekraftskriterier for større sponsorater og samarbeidsavtaler
- Utarbeide retningslinjer for integrering av bærekraft i markedsføring og merkevarebygging

Opplæring

BM har opprettet en egen faggruppe med fokus på gründermiljøene. Vi vil forstå bedre hvordan disse miljøene tenker, gjennom diskusjoner basert på rådgivning til kunder og gjennom foredrag fra eksterne. Våre bedriftsrådgivere vil lære mer om ulike temaer innen bærekraft og hvordan våre kunder kan omstille seg til bærekraftige løsninger. Temaene omhandler blant annet hvilke støtteordninger bedrifter kan søke for å bli «grønnere», hvordan disse fungerer og omstilling til elektrifisering.

Retningslinjer:

Bærekraftstrategi
Etiske retningslinjer

Mål for bærekraftstrategien:

1.3: Vise samfunnsansvar ved å aktivt motarbeide hendelser
2.2: Støtte bedrifter i grønn omstilling og innovasjon
2.5: Kundene skal få vite at vi er bærekraftsbanken
3.2: Hjelp kunder å redusere sitt klimaavtrykk

GRI-indikator:

203-1 og 417-2,3
Opplæring: 404-2, 3

Bærekraftsmål:

8.3, 8.5, 9.2, 9.4, 11.a,
13.a

Bærekraftig fondsforvaltning

Hvorfor er temaet viktig for banken?

Våre kunder investerer betydelige midler i verdipapirfondene vi distribuerer. Vi har derfor, gjennom SpareBank 1-alliansen, mulighet til å påvirke fondene til å legge mer vekt på miljø, sosiale forhold og selskapsstyring (ESG) i sine investeringer. SpareBank 1 BV følger SpareBank1-alliansens retningslinjer for bærekraftig distribusjon og anbefaling av verdipapirfond. Banken krever at forvaltere det inngås distribusjonsavtale med, dokumenterer at de har bærekraftskrav til investeringene de gjør. SpareBank1 vil tydelig merke hvilke fond som er, og ikke er, i tråd med våre retningslinjer. Fondsforvalterne skal signere FNs prinsipper for ansvarlige investeringer og rapportere på hvordan de etterlever dem.

Hva fikk vi til i 2020?

Leder for bærekraft i SpareBank 1 BV sitter i faggruppen for bærekraft under Spare- og plasseringsutvalget (SPU) i SpareBank 1 Utvikling. Han har var involvert i lanseringen av ESG-merking av fond i 2020, og i revideringen av SPUs retningslinjer for distribusjon og anbefaling av verdipapirfond slik at de stiller tøffere ESG-krav til fondene vi distribuerer.

Grunnlaget for fondsmerkingen er en årlig bærekraftanalyse The Governance Group gjør av alle 285 verdipapirfond SpareBank 1-alliansen distribuerer (ved utgangen av 2019 distribuerte SpareBank 1 BV 188 fond). Tabellen under viser antall fond som tilfredsstilte de ulike kriteriene i undersøkelsen:

NEGATIV

SCREENING

Utelukkelse av selskaper som:

- Investerer i kontroversielle våpen - **234** fond
- Investerer i våpen eller militært utstyr til restriktive land – **230** fond
- Får vesentlige deler av sine inntekter fra termisk kull, eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull - **187** fond
- Bidrar til alvorlig miljøskade - **206** fond
- På et aggregert selskapsnivå fører til uakseptable nivåer av klimagasser - **181** fond
- Involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter - **211** fond
- Involvert i alvorlige brudd på individuelle rettigheter i krig og konflikt – **207** fond
- Involvert i grov korrupsjon - **207** fond
- Investerer i produksjon av pornografi – **189** fond
- Investerer i tobakksproduksjon – **208** fond

POSITIV

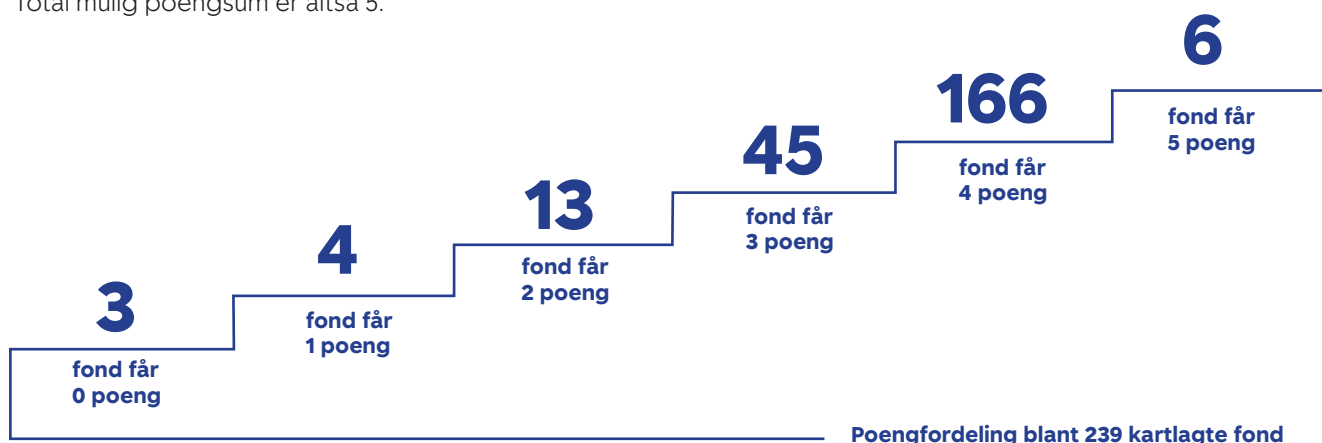
SCREENING

- Fond som gjennomfører positiv seleksjon av selskaper basert på samfunnsnyttige ikke-finansielle forhold - **9** fond

AKTIVT EIERSKAP

- Fond som i sitt aktive eierskap kommuniserer med selskapene om ESG (**228** fond) og stemmer på generalforsamlinger (**229** fond)
- Fond som rapporterer offentlig om hvordan aktivt eierskap utøves - **213** fond

I kartleggingen gir negativ screening inntil 2 poeng, positiv screening 1 poeng og aktivt eierskap inntil 2 poeng. Total mulig poengsum er altså 5.

Vår spørreundersøkelse øker fondenes bevissthet om bærekraftskrav. Karakterutvikling per fond har vært positiv sammenlignet med tilsvarende undersøkelse gjort i 2019:

PRB:
2.2-4,
6.1

Hva er veien videre?

- Arbeide for at fondene SpareBank 1 distribuerer, rapporterer på sin grønne andel i tråd med EU-taksonomien
- Tilpasse retningslinjene for fond som anbefales og distribueres av SpareBank 1, samt merkeordningen, til kravene i EU-taksonomien
- Utfordre verdipapirfondene til å regne ut og offentliggjøre klimaavtrykket til sine fond

Opplæring

Vi mener vi kan unngå betydelig negativ påvirkning og øke vår positive påvirkning tilsvarende gjennom rådene vi gir kundene om fondsinvesteringer. Alle autoriserte finansielle rådgivere på personmarked får derfor opplæring i bærekraftsmerkingen av fond tidlig i 2021. Kurset vil også tilbys andre rådgivere i banken. Bankens leder for bærekraft har deltatt i arbeidet med å utarbeide det faglige innholdet og kvalifikasjonskravene for et nytt separat emne på bærekraft i fagplan for 2021 for sparing og plassering for autoriserte finansielle rådgivere.

Retningslinjer:

Retningslinjer for bærekraftig distribusjon og anbefaling av verdipapirfond

Mål for bærekraftstrategien:

2.3: Kapitalforvaltningen vår skal være bærekraftig
2.6: Vi skal bli kompetente på bærekraft

GRI-indikator:

FS10 og FS11
Opplæring: 404-2, 3

Bærekraftmål:

8.3, 9.4, 13.a, 16.4

Miljøfyrtårn:

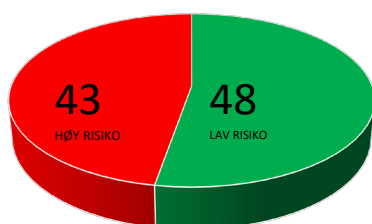
2067, 2069

Bærekraft i innkjøp

Hvorfor er temaet viktig for banken?

SpareBank1 Alliansen er en betydelig innkjøper av varer og tjenester gjennom avtaler som gjøres på vegne av alliansebankene, deriblant SpareBank 1 BV. SpareBank 1 krever at leverandørene har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling. Gjennom SpareBank 1-alliansens innkjøpsmakt kan vi derfor påvirke hvorvidt og hvordan våre leverandører arbeider for å redusere negativ påvirkning på ESG i hele sin leverandørkjede. På denne arenaen har vi altså mulighet til å avdekke og unngå menneskerettighetsbrudd og brudd på arbeidstakerrettigheter.

SpareBank 1 BV har i 2020 inkludert bærekraft tydeligere i godkjenning av produkter vi bruker og tilbyr kunder. Vi har også gitt økt oppmerksomhet til risikoene ved utkontraktering. En av dem er at leverandørens virksomhet kan bli flyttet til land der brudd på arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter er vanligere enn i Norge.

Hva fikk vi til i 2020?

SpareBank 1 gjorde i 2019 en risikovurdering av 249 leverandører:

- 91 har økt risiko for negativ påvirkning
- Disse ble spurt om de har retningslinjer for ESG, om de kan dokumentere at de bruker et miljøledelsessystem, og om de har kartlagt hva deres vesentligste negative ESG-påvirkning er
- 43 ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging

SpareBank 1 BV har i 2020 inkludert bærekraft tydeligere i godkjenning av produkter vi bruker og tilbyr kunder. Vi har også gitt økt oppmerksomhet til risikoene ved utkontraktering. En av dem er at leverandørens virksomhet kan bli flyttet til land der brudd på arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter er vanligere enn i Norge.

PRB:
2.2-4,
6.1

Hva er veien videre?

SpareBank 1 vil jobbe videre med å bevisstgjøre leverandørene om risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og forretningskikk i deres egen virksomhet og hos underleverandørene deres. Dette innebærer å undersøke de enkelte leverandørkjedene i detalj fremfor å analysere bredden av porteføljen.

Aktivitetsplan for bærekraft i innkjøp

Mål for 2020	Resultat 2020	Mål for 2021	Mål for 2021-2023
- Fullføre oppfølgingen av leverandørene fra 2019 - På bakgrunn av leverandør oppfølging en identifisere leverandører og kategorier for ytterligere oppfølging	- Fullføre oppfølgingen og identifisert kategorier for videre oppfølging - Påbegynt handlingsplan for 2021-2022	- Ferdigstille handlingsplan og følge opp visse kategorier i Q1 - Følge opp øvrige leverandører Q2 – Q4 - Innføre systemstøtte i bærekraftarbeidet	- Evaluerer og videreutvikle arbeidet med bærekraft i innkjøp - Forbedre systemer og oppfølging av leverandørene

Retningslinjer:

Bærekraftstrategi
Retningslinjer for
bærekraft i innkjøp

Mål for bærekraftstrategien:

1.3: Vise samfunnsansvar ved å aktivt motarbeide hendelser
2.1: Tilby bærekraftige produkter, tjenester og tilpasse porteføljen
3.3: Avdekke klimarisiko og muligheter

GRI-indikator:

308-1,2 og 414-1,2

Bærekraftmål:

9.2, 13.a, 16.4

Egenkapitalbevis

Lovbestemmelsene for Egenkapitalbevis trekker opp rammer som i store trekk er sammenfallende med de som gjelder for aksjer i forretningsbanker.

Lover og forskrifter

Egenkapitalbevisene reguleres av finansforetakslovens kapittel 10. Egenkapitalbevis er fritt omsettelige verdipapirer og kan opptas til notering på Oslo Børs. Børs-noterte Egenkapitalbevis pliktes registrert i Verdipapirsentralen (VPS). Egenkapitalbevisene velger 38 % av representantene til bankens representantskap.

Årlig utbytte av Egenkapitalbevis kan utdeles av års-overskuddet i henhold til selskapsregnskapet for siste regnskapsår. Utbyttets størrelse foreslås av bankens styre og vedtas av representantskapet.

Dagens skatteregler innebærer at utbyttebetaling blir beskattet. Grunnlaget for beskatningen er utbyttet i prosent fratrasket en fast prosent, det såkalte skjermingsfradraget.

Egenkapitalbeviset som egenkapitalinstrument
Egenkapitalbevis er et egenkapitalinstrument som sparebanker bruker for å skaffe seg egenkapital. Det har store likheter med aksjer. Forskjellen knytter seg først og fremst til eiendomsretten til egenkapitalen og til innflytelsen i de styrende organer. Avkastningen av Egenkapitalbevis er todelt, et årlig kontantutbytte og kursutviklingen på Egenkapitalbeviset. Eierandelskapitalen er sikret ved eventuelle tap i banken ved at den har prioritet foran sparebankens fond.

Resultat pr Egenkapitalbevis for 2020 ble kr 3,62. Basert på bankens utbyttepolitikk foreslår styret å utbetale et utbytte på kr 1,90 pr Egenkapitalbevis for 2020. Utjevningsfondet blir godskrevet med kr 1,72 pr Egenkapitalbevis.

Utbytte og investorpolitikk

SpareBank 1 BV har som mål å oppnå resultater som gir god avkastning på bankens egenkapital. Dette skal sikre eierne en langsiktig, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Det enkelte års overskudd vil fordeles forholdsmessig mellom eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen, i samsvar med deres relative andel av bankens egenkapital.

Banken legger til grunn at minimum 50% av egenkapitalbeviserandens andel av de enkelte års resultat utbetales som kontantutbytte.

Følgende momenter vil vektlegges ved fastsettelse av nivå på samlet årlig utdeling fra banken:

- Bankens soliditet
- Resultatutvikling
- Eksterne rammevilkår
- Langsiktig mål om stabil eierbrøk

Finanskalender for 2021

- Ex- utbytte dato: 09.april
- 1. kvartal 12. mai
- 2. kvartal 12. august
- 3. kvartal 10. november

Utbytte siste 3 år

År	Utbytte	Kurs 31.12	Direkte avkastning
2018	2,95	35,6	8,3 %
2019	2,42	39,6	6,1 %
2020	1,90	41,3	4,6 %

Eierforhold

Ved utgangen av 2020 var det registrert 4.218 eiere av Egenkapitalbevis. De 10 største Egenkapitalbeviserne er;

Navn	Antall	%
Sparebank 1 Stiftelsen BV	13.642.787	21,62
Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg	10.925.503	17,31
Verdipapirfondet Eika	2.291.750	3,63
Pareto Invest AS	1.532.868	2,43
Landkreditt Utbytte	1.000.000	1,58
Wenaasgruppen AS	907.432	1,44
Melesio Capital AS	853.368	1,35
Bergen Kom. Pensjonskasse	750.000	1,19
Catilina Invest AS	731.950	1,16
Foretakskonsulenter AS	621.230	0,98

Informasjon til markedet

En oversiktlig, lett forståelig og rettidig informasjon underbygger tillitsforholdet mellom eiere, styret og ledelsen og sørger for at bankens interessegrupper har en løpende mulighet til å vurdere og forholde seg til banken samtidig. Bankens informasjonspolitikk legger derfor vekt på en utstrakt dialog med bankens ulike interessegrupper der åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet settes i fokus. Banken legger videre vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit overfor investormarkedet. Informasjon til markedet formidles gjennom kvartalsvise delårsrapporter og halvårslige investorpresentasjoner. Alle kvartalsrapporter, pressemeldinger og presentasjoner finnes på www.s1bv.no

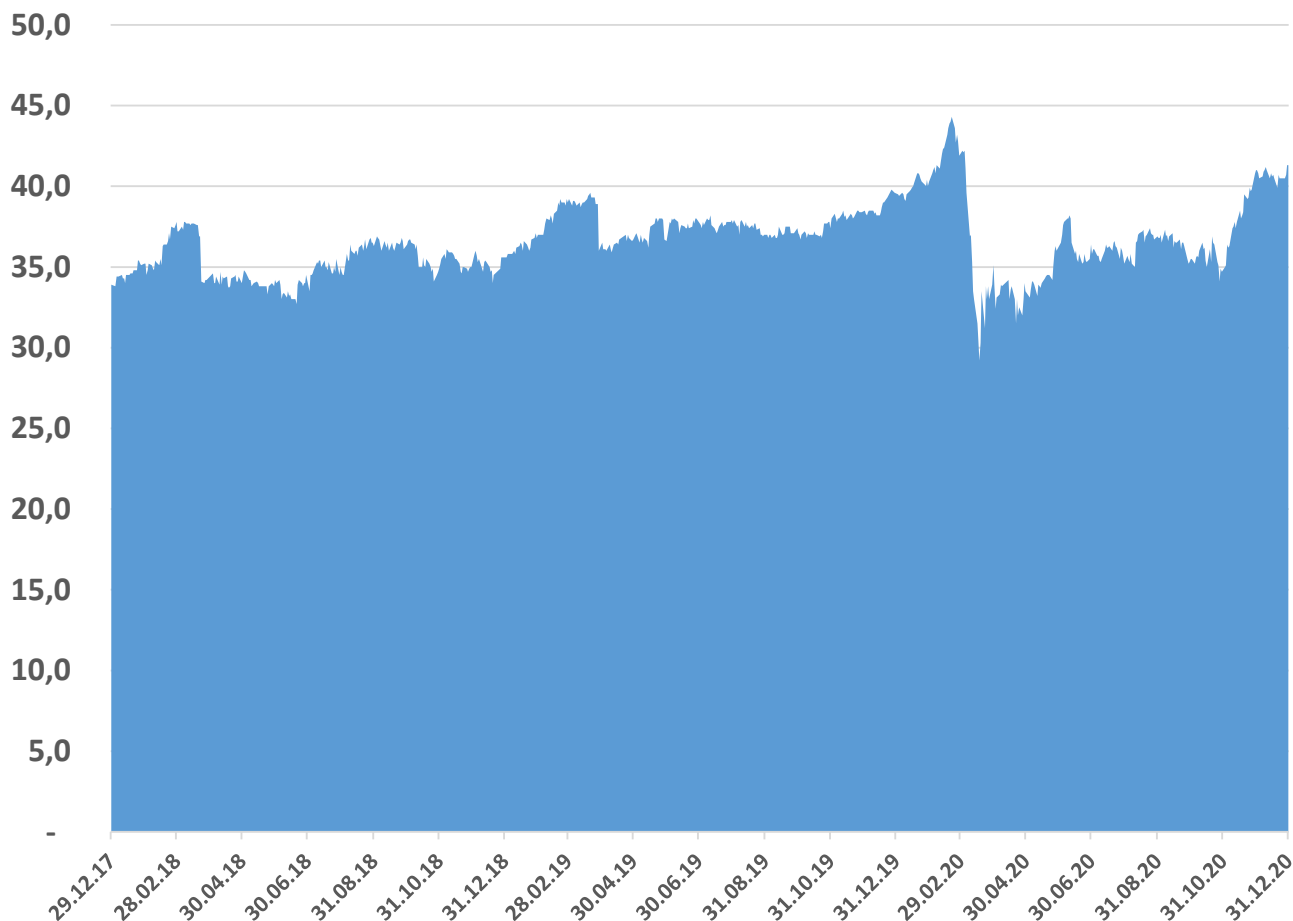
Børsnotering

SpareBank 1 BV Egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs under tickerkode SBVG.

En nærmere spesifisering av Egenkapitalbevis er gitt i egen note.

Kursutvikling siste 3 år

■ SBVG

Representantskap og revisjon

Representantskap

Leder: Lars Ole Bjørnsrud
Nestleder: Tom Mello

Kundevalgte representanter:

Lars Ole Bjørnsrud
Bjørn Hoffstad
Knut Holter
Thale Knudsen
Tom Mello
Kjell E. Nilsen
Kristin Storhaug
Ingebjørg Tollnes
Inger Joh. Tøset

Egenkapitalbeveiseieres representanter:

Vigdis Askjem
Petter Bjærtnes
Torben Hedegart
Bjørn R. Hellevammen
Iver A. Juel
Bjørn Solheim
Sindre Iversen
Ole Vinje
Reidun Sundal

Ansattes representanter:

Inger Kristin Eide
Kenneth Aashildrød
Henning Pedersen
Tom Stensrud
Hege V. Simonsen
Britt Westlin

Ekstern revisjon:

KPMG AS
v/statsaut. revisor Svein Arthur Lyngroth

Intern revisjon:

Ernst & Young AS
v/statsaut. revisor Kjetil Kristensen

Styrets årsberetning 2020

Årsberetning 2020

SpareBank 1 BV konsernet er en regional virksomhet med markedsområde i nedre Buskerud og Vestfold. Konsernets hovedvirksomhet består av morbanken, samt de heleide datterselskapene EiendomsMegler 1 BV AS og SpareBank 1 Regnskapshuset BV AS. I tillegg eies 55 % av Z-Eiendom AS. Virksomhetene er lokalisert i Kongsberg, Mjøndalen, Drammen, Lier, Holmestrand, Horten, Tønsberg, Nøtterøy, Sandefjord og Larvik.

SpareBank 1 BV er notert på Oslo Børs og avlegger derfor selskaps- og konsernregnskap i henhold til de internasjonale regnskapsstandardene «IFRS» (International Financial Reporting Standards).

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår. Tall i parentes angir tilsvarende periode i fjor.

Hovedtrekk 2020

- God egenkapitalavkastning.
- Godt resultat fra kjernevirksomhet sett i lys av pågående pandemi.
- Reduserte inntekter fra finansielle eiendeler.
- Økte tap på utlån og garantier.
- Tilfredsstillende vekst i utlånsvolum.
- God vekst i innskuddsvolum.
- Sterk soliditet og meget god likviditet.

Generelle rammebetingelser

Internasjonal økonomi

Koronaviruset har preget internasjonal økonomi i 2020 og vil sette sitt preg også på 2021. Utbruddet av viruset, med nedstengninger og restriksjoner, medførte en kraftig brems på aktivitetsnivået og økt arbeidsledighet våren 2020. Smitten ble redusert frem mot sommeren og det var, kombinert med et bredt spekter av offentlige støtteordninger, tegn til en økning i aktivitetsnivået etter sommeren blant Norges handelspartnere. Økt smitte mot slutten av 2020 har igjen medført at flere land har innført nedstengninger og restriksjoner som kortsiktig bremser aktivitetsnivået. Positive nyheter om vaksiner, kombinert med offentlige støtteordninger, gir forhåpninger om vekst utover i 2021 og et aktivitetsnivå tilbake til nivået før pandemien mot slutten av 2021.

Nedstengninger og restriksjoner har medført dempet prisvekst grunnet lavere etterspørsel og økt arbeidsledighet. Sistnevnte har også medført et press ned på lønningene. Økt sparerate og lavere inntektsforventninger har forsterket fallet i etterspørselen. Det er spesielt tjenestesektoren som har blitt negativt påvirket.

Avklart valg i USA, kombinert med fortsatt offentlige støtteordninger, har påvirket økonomien positivt. Langsiktige amerikanske renter har økt noe, og prisveksten har holdt seg oppe. Land i Europa har ført en ekspansiv pengepolitikk gjennom aktivkjøpsprogram.

Langsiktige renter i eurosone har falt noe den siste tiden. Prisveksten er på historisk lavt nivå.

Det knytter seg også usikkerhet til konsekvensene av at Storbritannia ikke lenger er en del av EUs indre marked fra 2021 (Brexit). I en overgangsperiode må det fremforhandles og avklares videre avtaler mot EU- og EØS-land. Det endelige resultatet av forhandlingene skaper usikkerhet og vil kunne påvirke veksten fremover.

Norsk økonomi

Norge er, som resten av våre handelspartnere, i stor grad påvirket av koronavirusets konsekvenser på økonomien. Norges fortrinn har vært et betydelig oljefond som har gitt muligheter for utstrakt bruk av ekspansiv finanspolitikk for å stimulere og støtte utsatt næringsliv og arbeidstagere. Det forventes økt aktivitet i norsk økonomi utover i 2021 gjennom lave renter, bruk av oppsparte midler og økt eksport.

Det har vært en sterk boligprisvekst i siste halvår av 2020. Det forventes fortsatt vekst i 2021. Boligprisutviklingen har i vesentlig grad blitt drevet av historisk lave boliglånsrenter etter at sentralbanken satte styringsrenten til null våren 2020. Det er forventninger om økt rentenivå i løpet av 2. halvår 2021.

Norsk næringsliv har, i likhet med våre handelspartnere, blitt negativt påvirket av pandemien. Investeringene har gått ned og det forventes fortsatt fall, men forventningene er mer positive enn tidligere. I petroleumssektoren forventes også fall i investeringene den nærmeste tiden. Snarlig ferdigstilling av store utbygginger vil forsterke investeringsfallet innenfor petroleumssektoren, men midlertidige skattelettelser vil på sikt igjen øke investeringene.

Norsk økonomi opplevde en markant økning i arbeidsledigheten våren 2020. Arbeidsledigheten har avtatt siste halvår 2020. Den siste tids smitteøkning har igjen medført noe økt ledighet, men det forventes bedring i arbeidsmarkedet utover i 2021.

Utvikling i markedsområder for SpareBank 1 BV

Bankens muligheter for resultater og vekst er i stor grad avhengig av den generelle utviklingen innenfor SpareBank 1 BVs primære markedsområder i nedre Buskerud og Vestfold. Regionene har over mange år hatt netto tilflytting og prognoser tilsier at denne utviklingen vil vedvare. Infrastrukturen innenfor bankens områder forbedres kontinuerlig. Fra Oslo er det i dag et godt utbygget veinett mot bankens markedsområder i Drammen/Kongsberg og gjennom Vestfold. I tillegg er Sandefjord Lufthavn viktig for næringslivet i regionen med daglige avganger til Amsterdam og København. Nedre Buskerud og Vestfold er attraktive områder for bank- og finansvirksomhet. Alle de store finansaktørene er etablert i våre regioner og konkurransen er stor.

Resultatutvikling

Resultat

Konsernet SpareBank 1 BV hadde et resultat av ordinær drift før tap på 660,7 mill (667,1 mill). Resultat etter skatt ble 504,7 mill (538,6 mill), hvilket utgjør 1,27 % (1,41 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Konsernets annualiserte egenkapitalavkastning utgjorde 9,9 % (11,3 %).

Konsernets annualiserte egenkapitalavkastning er påvirket av gevinster relatert til forsikringsfusjon (Fremtind) med hhv 53,0 mill i 2020 og 71,9 mill i 2019. Eksklusive disse postene utgjorde konsernets annualiserte egenkapitalavkastning 8,8 % (9,8 %). SpareBank 1 BV har som målsetning en egenkapitalavkastning på minimum 10 %.

Resultat pr. egenkapitalbevis utgjorde i morbank kr 3,62 (kr 4,43).

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde 649,1 mill (656,5 mill). Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital var 1,63 % (1,72 %).

Ved utgangen av kvartalet har banken overført boliglån for 12.660 mill (12.040 mill) til SpareBank 1 Boligkreditt AS, samt 752 mill (843 mill) til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Inntjeningen fra disse låneporteføljene fremkommer under netto provisjonsinntekter og utgjorde 132,7 mill (101,5 mill).

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Til sammen utgjorde netto provisjonsinntekter og andre inntekter 476,9 mill (427,1 mill).

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter utgjorde 311,7 mill (280,2 mill). Herav utgjør økning i provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS 31,2 mill.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter utgjorde 165,2 mill (146,8 mill).

Endringen fra fjoråret består i hovedsak av 9 mill i økt omsetning fra datterselskap og 8 mill i gevinst ved realisasjon av eiendommer.

Netto resultat fra finansielle eiendeler

Netto resultat fra finansielle eiendeler utgjorde 133,8 mill (171,9 mill). Hovedpostene i 2020 består av mottatte utbytter med 31,2 mill (25,5 mill) og netto resultat fra eierinteresser med 101,1 mill (125,4 mill). I sistnevnte post inngår andel gevinst ved forsikringsfusjon for personrisikoproduktene (Fremtind) med 53,0 mill (71,9 mill), samt bankens andel på 30,3 mill (38,8) mill av resultat i SpareBank 1 Gruppen AS pr 31.12.20.

I tillegg utgjorde netto resultat fra bankens andre finansielle investeringer 1,5 mill (20,9 mill).

Driftskostnader

Totale driftskostnader utgjorde 599,1 mill (588,3 mill). Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter utgjorde for konsernet 47,6 % (46,9 %). Tilsvarende kostnadsprosent for morbank utgjorde 44,5 % (41,6 %).

Personalkostnader

Personalkostnader utgjorde 359,4 mill (344,2 mill). Gjennomsnittlig antall årsverk i konsernet er økt med 8 sammenlignet med samme periode i fjor.

Andre driftskostnader

Andre driftskostnader utgjorde 239,7 mill (244,2 mill).

Tap og tapsavsetninger

Netto tap på utlån og garantier utgjorde 30,7 mill (2,3 mill). Netto tap i % av gjennomsnittlig brutto utlån utgjorde 0,10 % (0,01 %). Netto nedgang i tapsavsetninger i trinn 3 utgjør 12,6 mill. I tillegg er det konstatert tap på 24,4 mill som tidligere har vært inkludert i nedskrivninger i trinn 3. I trinn 1 og 2 øker avsetninger med hhv 10,8 mill og 8,3 mill.

Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til utviklingen i utbredelse og varighet av den pågående pandemien. Dette medfører også at det både på kort og lengre sikt foreligger stor usikkerhet til hvilke konsekvenser pandemien vil ha på utviklingen i norsk økonomi, herunder innvirkning på konsernets tapsbilde. Ved inngangen til året 2021 har det vært økt smittespredning i Norge og Europa. Flere vaksiner er samtidig godkjent og det forventes at befolkningen er vaksinert i løpet av de neste 2 til 3 kvartaler. Lavt rentenivå, avdragsfrihet og etablerte, statlige støttetiltak bidrar positivt for de bedrifts- og personkunder som har blitt hardt rammet av pandemien.

Boliglån til personkunder utgjør 81 % av bankens samlede utlån. Bankens har ingen direkte eksponering mot oljesektoren og har en relativ lav utlånseksponering innenfor bransjer som hotell/restaurant/reiseliv, tjeneste- og

transportsektoren. Disse bransjene rammes spesielt hardt av pandemien.

Som en følge av utbruddet av korona og den brå nedstengingen av norsk økonomi fra 12. mars er kreditt-risikoen endret. Bankens IFRS-modell er ikke bygget for å kunne estimere ett brått negativt skift i rammebetingelser, da modellen i stor grad bygger på historiske data. Med dette som utgangspunkt har banken i alle kvartalene i 2020 foretatt en omfattende gjennomgang av person- og bedriftsmarkedsporteføljen med vekt på de mest utsatte bransjene. Kunder med svak drift og likviditet har blitt identifisert og individuelle tapsav-

setninger er foretatt. I IFRS-modellen er ikke PD- og LGD-nivåene rekalkulert, men tapsvurderingene er basert på gjennomgang av porteføljen der enkelte kunder, samt treningssentre, hotell- og restaurantbransjen i sin helhet er flyttet fra trinn 1 til trinn 2. Volumet for hele bransjer og enkeltkunder som er flyttet til trinn 2 utgjorde ved årsskiftet 489 mill.

Banken har, i tillegg til utvidede individuelle tapsvurderinger, skjønnsmessig vurdert modellens scenariovektning. Følgende scenariovektning er lagt til grunn gjennom året;

	31.12.2019		31.03.2020		30.06.2020		30.09.2020		31.12.2020	
	PM	BM	PM	BM	PM	BM	PM	BM	PM	BM
Normal-scenario	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Worst-scenario	10 %	10 %	15 %	15 %	15 %	20 %	15 %	20 %	15 %	20 %
Best-scenario	10 %	10 %	5 %	5 %	5 %	0 %	5 %	0 %	5 %	0 %

Finanstilsynet sendte i desember likelydende brev til styrene i alle banker om forventet kredittap i årsregnskapet for 2020. Banken har i all vesentlighet hensyntatt og etterlevd anmodningene som fremkommer i dette brevet.

Det vises for øvrig til sensitivitetsanalyse av tapsmodellen knyttet til scenarier og PD-nivåer i note 11.

Balanseutvikling

Konsernets forvaltningskapital utgjorde 40.455 mill. Dette tilsvarer en økning på 1.633 mill siste 12 måneder. Konsernets forretningskapital (forvaltningskapital inklusive overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS) utgjorde 53.868 mill (51.705 mill).

Utlån- og innskuddsutvikling

Brutto utlån (inklusive volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS/ SpareBank 1 Næringskreditt AS) utgjorde 45.999 mill. De siste 12 måneder har det vært en økning på 1.707 mill, tilsvarende 3,9 %. Veksten fordelte seg med 1.447 mill, tilsvarende 4,0 % i personmarkedet og 260 mill, tilsvarende 3,2 % i bedriftsmarkedet. Personmarkedsandelen av utlån (inklusive SpareBank 1 Boligkreditt AS) er ved utgangen av kvartalet på 82 % (82 %).

I forbindelse med pandemien er det fra mars 2020 innvilget avdragsfrihet for person- og bedriftskunder. Avdragsfriheten er i hovedsak gitt med 6 måneder i personmarkedet og 3 måneder i bedriftsmarkedet. Det har vært en klart nedadgående trend på antall søknader om avdragsfrihet det siste halvåret.

Volum avdragsfrihet i mill kr ved utgang av måned;

	Mars 2020	Juni 2020	September 2020	Desember 2020
Personmarkedet	2.592	3.167	2.340	888
Bedriftsmarkedet	635	1.895	312	203

Konsernet hadde ved utgangen av året et innskuddsvolum på 25.864 mill (24.443 mill) med en innskuddsvekst på 5,8 % de siste 12 måneder. Veksten fordelte seg med 599 mill, tilsvarende 3,9 % i personmarkedet, og 821 mill, tilsvarende 9,0 % i bedriftsmarkedet. Konsernet hadde en innskuddsdekning på 79,4 %, mot 77,8 % på samme tidspunkt i fjor. Inkludert volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS/ SpareBank 1 Næringskreditt AS utgjør innskuddsdekningen 56,2 % (55,2 %). Personmarkedsandelen av innskudd er ved utgangen av kvartalet på 61 % (63 %).

Datterselskaper

Banken har, med unntak av Z-Eiendom AS, 100 % eierandel i alle datterselskaper og døtre av disse. I Z-Eiendom AS er bankens eierandel 55 %.

Det har i 2020 vært positiv omsetnings- og resultatutvikling i bankens datterselskaper innenfor segmentene eiendomsmegling og regnskaps-/rådgivningstjenester.

EiendomsMegler 1 BV AS inkluderer den felles kontrollerte virksomheten EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS (næringsmegler-virksomheten eies 50/50 med SpareBank 1 Telemark). EiendomsMegler 1 BV AS har en god posisjon i konsernets markedsområde og er en del av den nasjonale EiendomsMegler 1-kjeden som for ellefte året på rad er markedsledende i Norge.

Forretningsvirksomheten består av næringsmegling, eiendomsoppgjør, formidling av fritidsboliger, nybygg og brukte boliger.

Z-Eiendom AS har en solid markedsandel i Tønsberg-regionen. Forretningsvirksomheten består av formidling av brukte boliger, nybygg og fritidsboliger.

SpareBank 1 Regnskapshuset BV AS har regnskapskontorer i Larvik, Sandefjord, Nøtterøy, Drammen og Kongsberg. Selskapet tilbyr et bredt spekter av tjenester, herunder regnskap, lønn, årsoppgjør og rådgivning. Selskapet fokuserer på gode kundeopplevelser gjennom forenkling og digitalisering av regnskapsfører tjeneste og tilbyr flere ulike systemer tilpasset ulike bransjebehov. Styret i SpareBank 1 BV besluttet 10. februar 2021 kjøp av Regnskapsdata Kongsberg AS. Selskapet har ca 15 årsverk og en årsomsetning på ca 14 mill.

Eksklusive morbank-elimineringer I mill. kr	EiendomsMegler 1 BV AS		Z-Eiendom AS		SpareBank 1 Regnskapshuset BV AS		Øvrige datterselskaper		Totalt Datterselskaper	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter	84,5	77,6	31,4	29,6	39,0	38,2	0,2	0,2	155,0	145,6
Driftskostnader	(74,0)	(71,7)	(27,5)	(27,6)	(34,2)	(34,2)	(4,0)	(1,7)	(139,7)	(135,2)
Finansposter	1,0	1,0	0,0	0,0	(0,4)	(0,4)	0,7	(0,7)	1,3	(0,1)
Resultat før skatt	11,5	7,0	3,9	2,0	4,3	3,5	(3,2)	(2,2)	16,6	10,3

Likviditet

Bankens likviditetssituasjon ved utgangen av kvartalet er meget god. Banken har en likviditetsportefølje på 4.425 mill pr. 31.12. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. I et normalt marked har SpareBank 1 BV et mål om å opprettholde ordinær drift i minimum 12 måneder uten tilgang på ekstern finansiering. Pr. 31.12 ligger banken godt over dette målet.

Banken rapporterer en LCR på 189 % (230 %) pr. 31.12.

Ved utgangen av året er det overført boliglån for totalt 12.660 mill til SpareBank 1 Boligkreditt AS, en økning på 620 mill fra 2019. Pr. 31.12 har banken en portefølje av klargjorte lån for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS på 13.800 mill. Banken har i tillegg overført lån til SpareBank 1 Næringskreditt AS med 752 mill pr. 31.12.

Konsernet har i 2020 hatt et mål om gjennomsnittlig løpetid på obligasjonsgjelden på minimum 2,5 år. Ved utgangen av kvartalet utgjorde den gjennomsnittlige løpetiden 3,1 år.

SpareBank 1 BV har en utsteder-rating fra Moody's på A2 med stabile utsikter, jfr Moody's siste kredittanalyse datert. 8. september 2020. Moody's annonserte 29. januar 2021 at de vurderer en oppgradering av bankens rating.

Egenkapital Kapitaldekning

Ved beregning av kapitaldekning benytter SpareBank 1

BV standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Finansdepartementet besluttet 13. mars å redusere motsyklisk buffer fra 2,5 % til 1 % med umiddelbar effekt. Basert på dette er regulatorisk krav til ren kjernekapital minimum 11 %. Finanstilsynet fastsatte i september 2018 pilar 2-krav for SpareBank 1 BV på 1,9 % gjeldende fra 31.12.2018, dog minimum 457 millioner utover minstekrav og bufferkrav i pilar 1. Samlet regulatorisk krav til ren kjernekapital blir dermed 12,9 %. Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 15,5 %. Fra 31.12.2021 økes internt mål til 16,0 %. Finanstilsynet har uttalt at de, gitt fusjonsbeslutning 25. mars 2021, i forbindelse med sin vurdering vil fastsette et nytt pilar-2 krav.

Finanstilsynet publiserte 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Finanstilsynets tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som har som formål å videreselges med fortjeneste anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum, eller andre risikoreduserende tiltak vil etter Finanstilsynets tolkning ikke påvirke risikovektingen.

Banken har et annet syn enn Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreduserende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og

lignende. Ved forhåndssalg av kun deler av prosjektet gjøres det stresstesting av bæreevnen til selskapet for resterende beløp, herunder simuleringer av eiendomssprisfall på 30 %. Bankens markedsområde har også et velfungerende leiemarked som tilsier at utbygger kan forvente å få leid ut den eventuelt usolgte delen av prosjektet.

Banken har likevel valgt å implementere prinsippendringene inntatt i Finanstilsynets rundskriv i bankens kapitaldekningsberegning pr. 31.12.20 og har med dette endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %. Prinsippendringen har medført en reduksjon i bankens rene kjernekapitaldekning på 0,4 %-poeng. Historiske tall er ikke omarbeidet og er således ikke direkte sammenlignbare.

Ved utgangen av kvartalet utgjorde ren kjernekapitaldekning 18,8 % (18,5 %). Uvektet kjernekapital (leverage ratio) utgjorde 8,6 % (8,6 %) ved utgangen av kvartalet. Regulatorisk krav til uvektet kjernekapital er 5,0 %.

Finanstilsynet fastsatte i 4. kvartal 2020 SpareBank 1 BVs MREL-krav til 31,8 prosent av justert beregningsgrunnlag.

Kravet er basert på konsernets balanse pr. 31.12.2019. Hensyntatt tilgjengelig ansvarlig kapital i konsernet medfører dette et foreløpig beregnet økt nominelt behov for konvertibel gjeld på 2.127 mill. Konsernet skal oppfylle kravet innen 31. mars 2021.

Kravet til etterstillelse skal oppfylles innen 1. januar 2024, og frem til dette kan usikret senior obligasjonsgjeld SP (senior preferred) utstedt fra SpareBank 1 BV til eksterne investorer med gjenværende løpetid på minst ett år medregnes.

Innfasingen av kravet til etterstillelse skal som et minimum være lineær over årene 2021, 2022 og 2023, slik at konsernet i løpet av 2021 som et minimum skal fase inn 1/3 av det gjenværende behovet for etterstillelse i innfatingsperioden 2021 - 2023 beregnet per 31. desember 2020.

Finanstilsynet vil ved positivt fusjonsvedtak fastsette nytt MREL-krav og plan for innføring av kravet til etterstillelse.

For utdypende informasjon vises til note 5.

Egenkapitalbevis

Pr. 31.12.2020 har banken en eierandelskapital på kr 946.520.295,- bestående av 63.101.353 egenkapitalbevis til pålydende kr 15,-. Kursen på egenkapitalbeviset var ved årsskiftet kr 41,30 på Oslo Børs. Banken har en markedspleieavtale med SpareBank 1 Markets AS, som blant annet innebærer at selskapet skal stille priser for

et begrenset antall egenkapitalbevis i minst 85 % av åpningstiden på Oslo Børs. Antall egenkapitalbevisiere pr. 31.12.2020 var 4.218 mot 4.089 pr. 31.12.2019.

Disponering av årsresultatet

SpareBank 1 BV har som mål å oppnå resultater som gir god avkastning på bankens egenkapital. Dette skal sikre eierne en langsiktig, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Det enkelte års overskudd vil fordeles forholdsmessig mellom eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen, i samsvar med deres relative andel av bankens egenkapital. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det hensyn til bankens soliditet, resultatutvikling, eksterne rammevilkår og langsiktig mål om stabil eierbrøk.

Banken legger normalt til grunn at minimum 50 % av egenkapitalbeviser andelen av det enkelte års resultat utbetales som kontantutbytte.

Det er morbankens resultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte. Bankens styre anbefaler, med basis i Finansdepartementets føringer i pressemelding datert 20. januar 2021 og bankens meget gode soliditet pr. 31.12.2020, et kontantutbytte for 2020 på kr 1,90 (53 %) pr. egenkapitalbevis og en avsetning til utjevningsfondet som tilsvarer kr 1,72 (47 %) pr. egenkapitalbevis. Utbytteforslaget medfører en samlet utdeling på 30 % av kumulert årsresultat for årene 2019 og 2020. Finanstilsynet er orientert om foreslått nivå for kontantutbytte.

Styret foreslår at morbankens resultat til disposisjon for SpareBank 1 BV, kr 420.228.365, anvendes som følger:

Inndekning utbetalte renter til hybridkapitalinvestorer	kr 8.932.321
Overført til fond for urealiserte gevinster	kr -6.028.350
Overført til Sparebankens fond	kr 188.897.496
Overført til utjevningsfondet kr 1,72 pr. egenkapitalbevis	kr 108.534.327
Utbytte til utbetaling i 2021 kr 1,90 pr. egenkapitalbevis	kr 119.892.571

Etter styrets vurdering har SpareBank 1 BV, etter de foreslåtte disponeringene og øvrige gjennomførte kapitaltiltak, god finansiell styrke og fleksibilitet til å støtte opp om konsernets planlagte virksomhet framover.

SpareBank 1 BV har i henhold til finansforetakslovens § 10-17, beregnet det korrigerte årsresultatet i selskapsregnskapet til kr 417.324.365. Basert på den korrigerte ansvarlige kapital pr. 01.01.20 er andel korrigert

årsoverskudd tilordnet egenkapitalbevisiere (54,69 %) beregnet til kr 3,62 pr egenkapitalbevis.

Samfunnsansvar, bærekraft og andre forhold

Informasjon om konsernets arbeid for å ivareta sitt samfunnsansvar er beskrevet i egne temakapitler i årsrapporten (kapittel 5 og kapittel 7). Her finnes opplysninger om bl.a arbeidsmiljø, likestilling, bærekraft, samt tiltak i forhold til det ytre miljø.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 BV omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre egenkapitalbevisierens, innskytternes, medarbeidernes og andre gruppers interesser. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert.

Banken følger «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» (Corporate Governance) så langt det passer for sparebanker med egenkapitalbevis. Banken har særlig vektlagt;

- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon for å underbygge tillitsforholdet mellom representantskapet, styret og ledelsen
- likebehandling av egenkapitalbevisiere og balansert forhold til øvrige interessegrupper
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Banken har, i samsvar med regnskapslovens § 3-3b, utarbeidet en egen rapport som behandler prinsipper og praksis knyttet til eierstyring og selskapsledelse. Rapporten ligger publisert på bankens hjemmeside under linken www.sparebank1.no/nb/bv/om-oss/investor/virksomhetsstyring.html

Medarbeidere og arbeidsmiljø

Medarbeiderne i SpareBank 1 BV-konsern er den viktigste ressursen for å skape verdier til beste for kundene, regionen, lokalmiljøene og konsernet. Konsernets organisasjons- og arbeidsmiljøundersøkelser for 2020 viser at medarbeiderne trives og har et godt forhold til konsernet som arbeidsgiver. Undersøkelsen blir gjennomgått og fulgt opp i alle enheter for å sikre positiv utvikling og styrke et helsefremmende arbeidsmiljø preget av langsiktighet, åpenhet, ærlighet og trygghet i tråd med konsernets verdigrunnlag.

Det vises til kapittel 5 og note 20 for nærmere opplysninger relatert til kompetanse, arbeidsmiljø, likestilling og avlønning.

Risikostyring

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 BV er å oppnå verdiskapning gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet arbeider systematisk for å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende praksis.

SpareBank 1 BV skal skape finansiell og strategisk merverdi gjennom;

- å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring og konsernets verdigrunnlag
- å ha en god forståelse av hvilke risikoer som er drivere for inntjening, kostnader og tap
- å i størst mulig grad prise tjenester og produkter i tråd med underliggende risiko
- å ha en tilstrekkelig soliditet sett i forhold til langsiktige strategiske mål, initiativ og valgt risikoprofil, og samtidig tilstrebe en optimal kapitalanvendelse i de ulike forretningsområdene
- å utnytte synergi- og diversifiseringseffekter
- å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap viser det beløpet man statistisk må forvente å tape i en 12 måneders periode. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet er eksponert mot.

Vesentligste risikoer i konsernet omtales nærmere nedenfor. For ytterligere detaljer henvises det til Pilar-3 dokumenter som er publisert på bankens nettsider.

Risiko knyttet til samfunnsansvar og bærekraft

Konsernet har som mål å bidra til bærekraftig samfunnsutvikling. Konsernet skal i sin virksomhet, verken direkte eller indirekte, medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Dette gjelder både internt og i forhold til samfunnet for øvrig. Samfunnsansvar og bærekraft er inntatt som en sentral del av konsernets strategi og inkludert i rammeverk for kreditt og investering/forvaltning. Det vises til kapittel 7 Bærekraft for mer informasjon.

Kredittrisiko

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Den overordnende kredittstrategien fastsetter at konsernet skal ha en moderat risikoprofil.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen er god og stabil. I regionen Buskerud og Vestfold har aktivitetsnivået i næringslivet, på tross av koronasituasjonen, holdt seg på et relativt godt nivå og det er ved utgangen av 2020

kun et fåtall av bankens kredittkunder som rapporterer om økonomiske utfordringer som følge av krisen. Basert på en forventning om at vaksinerings- og den voksne befolkningen vil medføre at smitteverntiltakene fases ut, og samfunnet i løpet av sommeren vil gjenåpnes, antas det at risikoen i bedriftsmarkedsporteføljen vil holde seg relativt stabil og at nivå for mislighold og tap fortsatt vil holde seg på et moderat til lavt nivå. Porteføljen innen eiendomssektoren utgjør konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje. En vesentlig del av denne porteføljen er finansiering av næringsseiendom for utleie. Denne porteføljen preges av langsiktige leiekontrakter og finansielt solide leietakere.

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er meget god og 2020 preges av en stabil utvikling i belåningsgrader og risikoprofil. Det forventes at arbeidsledigheten i regionen som en følge av gjenåpning av samfunnet i løpet av 2021 vil falle ytterligere. Det meste av porteføljen er sikret med pant i fast eiendom, og belåningen er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene. Dette tilsier begrenset tapspotensial så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig. Utvikling i verdi på boligeiendom har gjennom 2020 vært positiv i hele regionen, og denne utviklingen antas å vedvare.

Markedsrisiko

Styringen av markedsrisiko tar utgangspunkt i konservative rammer for posisjoner i rentemarkedet, samt investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene gjennomgås og vedtas av styret årlig.

Deler av konsernets markedsrisiko knyttes til investeringer i obligasjoner og sertifikater. Ved utgangen av 2020 var konsernets beholdning av likvide eiendeler i form av obligasjoner og sertifikater 4,4 mrd. Risiko ved likviditetsporteføljen er kvantifisert ved beregninger i samsvar med Finanstilsynets modell for markedsrisiko.

Handel i renter og verdipapirer skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer, fullmakter og kredittlinjer på motparter. SpareBank 1 BV tar i begrenset omfang renteposisjoner i forbindelse med handelsaktivitetene. Virksomhetens inntekter skapes i størst mulig grad i form av kundemarginer. Dette for å bidra til et stabilt inntjeningsbilde. Konsernets risikoeksponering innenfor markedsrisikoområdet vurderes som lav.

Likviditetsrisiko

Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Likviditetsrisikoen skal være lav. Konsernets utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld, samt ved salg av boliglånsporteføljer til SpareBank1 Boligkreditt AS. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

SpareBank 1 BV hadde ved utgangen av 2020 god likviditet og legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. Konsernet tilstreber en jevn forfallsstruktur på innlån og vektlegger gode relasjoner til investorer og banker. Likviditetsbufferen var 5,2 mrd ved utgangen av 2020, og dekker normal drift i 18 måneder med stengte markeder. Bankens forfall på fremmedfinansiering de neste 12 månedene utgjør 1,2 mrd. I tillegg til likviditetsbufferen har banken 13,8 mrd i boliglån klargjort for OMF-finansiering.

Konsernet har det siste året videreført en høy andel langsiktig finansiering. Net Stable Funding Ratio var ved utgangen av 2020 155 % for banken.

Operasjonell risiko

Proessen for styring av operasjonell risiko i SpareBank 1 BV skal i størst mulig grad sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Sparebank 1 BV har en risikobasert tilnærming hvor risikostyringen er basert på innsikt og forståelse for hva som skaper og driver den operasjonelle risikoen i konsernet, og skal i størst mulig grad forene effektive prosesser med ønsket nivå for risikoeksponering.

Konsernet benytter en systematisk prosess for å identifisere og kvantifisere operasjonelle risikoer som konsernet til enhver tid er eksponert for. Det er videre etablert prosesser for kontinuerlig forbedring herunder utvikling av organisasjonens kompetanse, innovasjons- og prestasjonsevne, egne systemer for rapportering av uønskede hendelser og strukturert oppfølging av forbedringstiltak. Dette bidrar til at SpareBank 1 BV forblir en robust og lønnsom organisasjon over tid, gjennom riktig prioritering og kontinuerlig forbedring.

Både internasjonalt og i Norge oppleves det en økning av målrettede, ondsinnede angrep mot finansnæringens IT-systemer. Datakriminalitet/hacking utgjør en vesentlig risiko for næringen og det er i løpet av de siste årene inngått samarbeid både innenfor finansnæringen og på tvers av ulike bransjer for å finne gode løsninger for å håndtere risikoen. Samtidig gir økt digitalisering og med dette økt endringstakt i bransjen en endret eksponering for operasjonell risiko. Risiko for cyberangrep og hacking er en av konsernets øverste prioriterte risikoer. Konsernet har som en sentral del av kvalitetssikringsarbeidet de seneste årene styrket prosessene for forebygging og håndtering av hvitvasking og terrorfinansiering, håndtering av personopplysninger, oppfølging av utkontrakteringsavtaler og godkjenning av nye produkter, prosesser og tjenester.

Eierrisiko

Eierrisikoen er risikoen for at SpareBank 1 BV blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide

selskap og /eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene.

SpareBank 1 BV har i hovedsak eierrisiko gjennom indirekte eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS (3,04 %), samt direkte eierandeler i BN Bank ASA (5,00 %), SpareBank 1 Boligkreditt AS (6,07%), Sparebank 1 Næringskreditt AS (11,68 %), SpareBank1 Kreditt AS (6,35 %), Sparebank 1 SMN Finans AS (6,10 %), SpareBank 1 Betaling AS (4,73 %) og SpareBank 1 Markets AS (1,47 %).

Compliance (etterlevelse)

SpareBank 1 BV arbeider kontinuerlig med å videreutvikle gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. SpareBank 1 BV har en effektiv førstelinjekontroll, uavhengig compliancefunksjon og uavhengig internrevisjonsfunksjon (three lines of defence). Styret vedtar årlig konsernets compliancepolicy som beskriver hovedprinsippene for metode, ansvar og organisering.

Compliancerisiko er risikoen for at konsernet pådrar seg omdømmesvikt, offentlige sanksjoner eller annet økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av regelverket og/eller brudd på konsesjonsbestemmelser. Compliancefunksjonen skal avdekke og forebygge risiko relatert til etterlevelse av eksternt og internt regelverk. Compliancefunksjonen bidrar til gode prosesser for risikovurderinger som danner grunnlaget for kontrollplaner og anbefalinger av tiltak som fremmer sunn risikokultur og etterlevelse av regelverk. Observasjoner fra kontrollaktiviteter rapporteres til styret og ledelsen halvårlig. Compliance gjennomfører i tillegg opplæringsaktiviteter og gir veiledning til organisasjonen knyttet til nytt og gjeldene regelverk.

EUs arbeid med å fullharmonisere regelverket innenfor EU/EØS-området medfører nye reguleringer som konsernet må tilpasse seg. Det arbeides fortløpende med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelsen og effektiviteten i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker konsernets drift skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

I 2020 har hovedfokus vært på sikre etterlevelse av hvitvaskingslov (AML), personvernlov (GDPR), MiFID II og ansvar for å følge opp konsernets utkontrakterte tjenester. Videre er det innført nye policyer for bærekraftsområdet og håndtering av konkurranse-lovgivningen. Konsernet har revidert etiske retningslinjer som fremmer en høy etisk standard som er tydelig kommunisert og forstått i organisasjonen.

Kapitalstyring

Ved beregning av kapitaldekning benytter SpareBank 1 BV standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Kapitalstyringen skal sikre;

- en effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- konkurransedyktig egenkapitalavkastning
- en tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse prognosene tar hensyn til forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag, er bruken av stresstester. Det gjøres stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for ulike negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år.

SpareBank 1 BV har i tillegg utarbeidet krise- og beredskapsplaner for i størst mulig grad å kunne være i stand til å håndtere kriser hvis de likevel skulle oppstå.

Fortsatt drift

Banken har god soliditet og kjernekapital, og bankens kapitaldekning ligger over interne soliditetsmål og myndighetenes minimumskrav. Årsregnskapet og konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Bankens drift og stilling sammenholdt med bankens kortsiktige og langsiktige prognoser for årene fremover, danner grunnlag for dette.

Sammenslåing av SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Telemark

Styrene i bankene har vedtatt en fusjonsplan for sammenslåing av bankene. SpareBank 1 BV skal være den juridisk og regnskapsrettslige overtakende bank, og overtar således alle Sparebank 1 Telemarks eiendeler, rettigheter og forpliktelser ved gjennomføring av sammenslåingen. Partene er enige om et bytteforhold på 60,0 % til SpareBank 1 BV og 40,0 % til Sparebank 1 Telemark. Den sammenslåtte banken vil fortsette under navnet SpareBank 1 Sørøst-Norge.

Gjennomføring av sammenslåingen er blant annet betinget av at representantskapene treffer nødvendige vedtak i møter 25. mars 2021, at Finanstilsynet gir nødvendig tillatelse til gjennomføring og at ikke Konkurransetilsynet stiller vilkår som vesentlig endrer forutsetningene som bankene har lagt til grunn for avtalen. Juridisk sammenslåing planlegges gjennomført 1. juni 2021.

Målsetningen er at den sammenslåtte banken skal

skape en mer attraktiv og kraftfull bank i det felles nye markedsområde i Vestfold-Telemark og Nedre Buskerud.

Utsiktene fremover

Sett i lys av den pågående pandemien er styret meget tilfreds med både resultatet fra kjernevirksomheten og en egenkapitalavkastning tett oppunder 10 % for 2020. Banken har meget god likviditet og soliditet ved utgangen av året, med en ren kjernekapital på 18,8 % som er godt over regulatorisk krav på minimum 12,9 % og bankens interne mål på 16,0 % fra 2021.

Norges Bank har i 2020 redusert sin styringsrente med 1,5 %-poeng til 0,0 % og forventer en stabil og lav rente frem mot 2022. Reduksjon i styringsrenten har ledet til historisk lave renter på boliglån og antas å være hovedårsak til den sterke veksten i boligprisene i de største byene siste halvår.

Ved beregning av kapitaldekning er vekting av engasjement knyttet til finansiering av eiendomsutvikling med hensikt på videresalg endret til 150 %. Endringen medfører en konkurranseulempe for standardbankene. Finanstilsynet har signalisert at forhåndssalg, egenkapital og forskudd fra kunder først i 2023 vil bli hensyntatt ved innføring av Basel 3. Norske standardbanker har innledet dialog med Finansdepartementet knyttet til uenighet om tolkning av dette regelverket.

Det forventes fortsatt press på rentenettoen i 1. halvår 2021 grunnet sterk konkurranse knyttet til utlån til boligformål og generelt lavt rentenivå.

Det foreligger fremdeles stor usikkerhet til hvilke konsekvenser pandemien vil ha på utviklingen i norsk økonomi. Ved inngangen til året 2021 har det vært økt smittespredning i Norge og Europa. Det forventes imidlertid at en stor andel av befolkningen vil bli vaksinert i løpet av de neste 2 til 3 kvartaler, og at dette vil føre til en normalisering i bankens markedsområde.

Gjennom fusjonen med SpareBank 1 Telemark ser styret et stort potensial for en slagkraftig bank innenfor bankenes markedsområde med positive synergieffekter for både kunder, kapitalmarked og lokalsamfunn.

Takk

Styret vil takke konsernets medarbeidere og tillitsvalgte for god innsats og positivt samarbeid i 2020.

Samspillet mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for utviklingen i konsernets markedsområde. I denne sammenheng vil styret takke konsernets kunder, eiere og øvrige samarbeidspartnere for god oppslutning om konsernet SpareBank 1 BV i 2020. Banken vil legge vekt på å videreføre det gode samarbeidet i 2021.

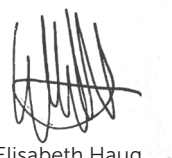
Tønsberg, 16. mars 2021
I styret for SpareBank 1 BV

Finn Haugan
Leder

Heine Wang
Nestleder

Elisabeth Haug

Janne Sølvi Weseth

Gisle Dahn

Hanne Myhre Gravdal
Ansattes representant

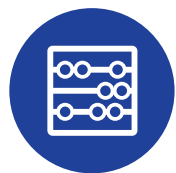
Geir A. Vestre
Ansattes representant

Rune Fjeldstad
Adm. direktør

Ørjan Larsen
Økonomisjef

Årsregnskap

Resultat

Morbank				Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	Note	2020	2019
151.610	95.905	Renteinntekter - eiendeler målt til virkelig verdi	17	95.905	151.610
974.467	883.421	Renteinntekter - eiendeler målt til amortisert kost	17	884.456	975.018
468.398	331.147	Rentekostnader	17	331.285	470.104
657.679	648.179	Netto renteinntekter	17	649.075	656.524
296.832	330.850	Provisjonsinntekter	18	330.850	296.832
16.617	19.151	Provisjonskostnader	18	19.151	16.617
5.983	8.793	Andre driftsinntekter	18	165.195	146.849
286.198	320.492	Netto provisjons- og andre inntekter		476.893	427.065
128.793	66.820	Utbytte	19	31.164	25.522
7.536	1.907	Netto resultat fra eierinteresser	19	101.142	125.437
20.916	1.512	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	19	1.512	20.916
157.245	70.239	Netto resultat fra finansielle eiendeler	19	133.817	171.875
1.101.122	1.038.909	Sum netto inntekter		1.259.786	1.255.464
239.064	249.882	Personalkostnader	20	359.366	344.184
218.627	212.752	Andre driftskostnader	21	239.711	244.150
457.691	462.634	Sum driftskostnader		599.077	588.334
643.431	576.275	Resultat før tap og skatt		660.710	667.130
2.718	35.104	Tap på utlån og garantier	11	30.694	2.318
640.713	541.171	Resultat før skatt		630.016	664.812
124.997	120.943	Skattekostnad	23	125.296	126.247
515.717	420.228	Resultat før øvrige resultatposter		504.720	538.564
-	-	Majoritetens andel av resultat		503.360	537.930
-	-	Minoritetens andel av resultat		1.360	634
		<i>Poster som reverseres over resultat</i>			
8.318	2.590	Verdiendring på utlån klassifisert til virkelig verdi		2.590	8.318
		<i>Poster som ikke reverseres over resultat</i>			
(2.275)	(647)	Estimatavvik IAS 19 Pensjon		(635)	(3.479)
6.043	1.943	Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen		1.955	4.838
521.759	422.171	Totalresultat		506.676	543.403
-	-	Majoritetens andel av resultat		505.316	542.768
-	-	Minoritetens andel av resultat		1.360	634
4,43	3,62	Resultat før øvrige res.poster pr. Egenkapitalbevis	37	4,34	4,63

Balanse

Morbank			Konsern		
31.12.2019	31.12.2020	(tusen kroner)	Note	31.12.2020	31.12.2019
94.784	101.364	Kontanter og fordringer på sentralbanker		101.364	94.784
1.034.557	1.035.432	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	1.073.679	1.070.874
31.286.021	32.464.299	Netto utlån til kunder	8, 9, 10, 11	32.443.528	31.265.305
4.129.073	4.432.993	Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi	24	4.432.993	4.129.073
1.418.440	1.371.658	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	27	1.371.658	1.418.440
36.682	36.916	Eierinteresser i konsernselskaper	35	-	-
454.943	485.298	Eierinteresser i felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap	35	713.394	615.878
97.271	74.314	Varige driftsmidler	29	102.145	121.536
-	-	Goodwill	28	24.654	24.654
9.872	11.207	Utsatt skattefordel	23	11.612	10.829
56.593	168.891	Andre eiendeler	30	180.455	71.068
38.618.237	40.182.372	Sum eiendeler		40.455.483	38.822.442
-	200.000	Innskudd fra kredittinstitusjoner	7	200.000	-
24.463.240	25.902.538	Innskudd fra kunder	31	25.863.568	24.443.290
8.279.389	7.908.931	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	32	7.908.931	8.279.389
125.688	120.662	Betalbar skatt	23	124.709	128.257
288.831	372.201	Annen gjeld og forpliktelser	33, 22	420.633	333.927
444.404	400.802	Ansvarlig lånekapital	34	400.802	444.404
33.601.552	34.905.134	Sum gjeld		34.918.643	33.629.268
946.501	946.519	Eierandelskapital	37, 38	946.519	946.501
1.026.427	1.026.427	Overkursfond		1.026.427	1.026.427
536.885	645.066	Utjevningsfond		645.066	536.885
6.540	6.540	Gavefond		6.540	6.540
2.072.392	2.260.996	Sparebankens fond		2.260.996	2.072.392
25.234	21.796	Fond for urealiserte gevinster		21.796	25.234
250.000	250.000	Hybridkapital		250.000	250.000
152.705	119.893	Annen egenkapital		377.528	328.019
-	-	Udisponert		-	-
-	-	Minoritetsandel		1.968	1.175
5.016.685	5.277.237	Sum egenkapital	5	5.536.841	5.193.174
38.618.237	40.182.372	Gjeld og egenkapital		40.455.483	38.822.442

Egenkapitalendring

Konsern										
(Hele tusen kroner)	Eier- andels- kapital ¹	Over- kurs- fond	Ut- jevning- fond	Gavefond	Spare- bankens- fond	Fond for urealiserte gevinster	Hybrid- kapital	Annen egen- kapital	Minori- tets- andel	Sum egen- kapital
Egenkapital pr. 31.12.2018	946.516	1.026.427	411.299	6.540	1.855.062	9.879	250.000	341.129	1.581	4.848.433
Spareordning egenkapitalbevis ansatte	(15)	-	-	-	-	-	-	-	-	(15)
Rentekostnader på fondsobl. reklas. som EK	-	-	-	-	-	-	-	(10.783)	-	(10.783)
Utstedt fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	150.000	-	-	150.000
Tilbakekjøp og forfall fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	(150.000)	-	-	(150.000)
Utbytte fra 2018, til utbetaling 2019	-	-	-	-	-	-	-	(186.149)	(1.040)	(187.189)
Endring balanseført verdi FKV/TS/DS	-	-	-	-	-	-	-	(674)	-	(674)
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	126.864	-	218.327	7.037	-	185.702	634	538.564
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>										
Verdiendring på utlån klassifisert til virkelig verdi	-	-	-	-	-	8.318	-	-	-	8.318
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>										
Estimatavvik IAS 19 Pensjon	-	-	(1.277)	-	(998)	-	-	(1.205)	-	(3.479)
Egenkapital pr. 31.12.2019	946.501	1.026.427	536.885	6.540	2.072.392	25.234	250.000	328.019	1.175	5.193.174
Egenkapital pr. 31.12.2019	946.501	1.026.427	536.885	6.540	2.072.392	25.234	250.000	328.019	1.175	5.193.174
Spareordning egenkapitalbevis ansatte	19	-	-	-	-	-	-	-	-	19
Rentekostnader på fondsobl. reklas. som EK	-	-	-	-	-	-	-	(8.932)	-	(8.932)
Utstedt fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	100.000	-	-	100.000
Tilbakekjøp og forfall fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	(100.000)	-	-	(100.000)
Utbytte fra 2019, til utbetaling 2020	-	-	-	-	-	-	-	(152.705)	(634)	(153.340)
Endring balanseført verdi FKV/TS/DS	-	-	-	-	-	-	-	(823)	68	(756)
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	108.534	-	188.897	(6.028)	-	211.957	1.360	504.720
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>										
Verdiendring på utlån klassifisert til virkelig verdi	-	-	-	-	-	2.590	-	-	-	2.590
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>										
Estimatavvik IAS 19 Pensjon	-	-	(354)	-	(293)	-	-	12	-	(635)
Egenkapital pr. 31.12.2020	946.519	1.026.427	645.066	6.540	2.260.996	21.796	250.000	377.528	1.968	5.536.841

1. Eierandelskapital 31.12.2020 er fratrasket 1' i egenbeholdning

Morbank

(Hele tusen kroner)	Eier- andels- kapital ¹	Overkurs- fond	Ut- jevnings- fond	Gavefond	Spare- bankens- fond	Fond for urealiserte gevinster	Hybrid- kapital	Annen egen- kapital	Sum egen- kapital
Egenkapital pr. 31.12.2018	946.516	1.026.427	411.299	6.540	1.855.062	9.879	250.000	186.149	4.691.873
Spareordning egenkapitalbevis ansatte	(15)	-	-	-	-	-	-	-	(15)
Rentekostnader på fondsobl. reklas. som EK	-	-	-	-	-	-	-	(10.783)	(10.783)
Utstedt fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	150.000	-	150.000
Tilbakekjøp og forfall fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	(150.000)	-	(150.000)
Utbytte fra 2018, til utbetaling 2019	-	-	-	-	-	-	-	(186.149)	(186.149)
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	126.864	-	218.327	7.037	-	163.488	515.717
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Verdiendring på utlån klassifisert til virkelig verdi	-	-	-	-	-	8.318	-	-	8.318
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>									
Estimatavvik IAS 19 Pensjonsregulering	-	-	(1.277)	-	(998)	-	-	-	(2.275)
Egenkapital pr. 31.12.2019	946.501	1.026.427	536.885	6.540	2.072.392	25.234	250.000	152.705	5.016.685
Egenkapital pr. 31.12.2019	946.501	1.026.427	536.885	6.540	2.072.392	25.234	250.000	152.705	5.016.685
Spareordning egenkapitalbevis ansatte	19	-	-	-	-	-	-	-	19
Rentekostnader på fondsobl. reklas. som EK	-	-	-	-	-	-	-	(8.932)	(8.932)
Utstedt fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	100.000	-	100.000
Tilbakekjøp og forfall fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	(100.000)	-	(100.000)
Utbytte fra 2019, til utbetaling 2020	-	-	-	-	-	-	-	(152.705)	(152.705)
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	108.534	-	188.897	(6.028)	-	128.825	420.228
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Verdiendring på utlån klassifisert til virkelig verdi	-	-	-	-	-	2.590	-	-	2.590
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>									
Estimatavvik IAS 19 Pensjonsregulering	-	-	(354)	-	(293)	-	-	-	(647)
Egenkapital pr. 31.12.2020	946.519	1.026.427	645.066	6.540	2.260.996	21.796	250.000	119.893	5.277.237

1. Eierandelskapital 31.12.2020 er fratrasket 1' i egenbeholdning

Kontantstrømoppstilling

Morbank		(tusen kroner)	Konsern	
31.12.2019	31.12.2020		31.12.2020	31.12.2019
		Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
(1.902.368)	(1.154.627)	Endring i utlån til kunder	(1.150.990)	(1.902.952)
1.004.129	928.691	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	929.726	1.004.681
2.303.616	1.440.145	Endring i innskudd fra kunder	1.421.124	2.307.423
(258.198)	(176.970)	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(177.108)	(259.904)
-	200.000	Endring i fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	200.000	-
21.278	11.585	Renter på fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	11.585	21.278
(104.565)	(299.082)	Endring i sertifikater og obligasjoner	(299.082)	(104.565)
94.762	64.797	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	64.797	94.762
286.198	320.171	Netto provisjonsinntekter	476.573	427.065
26.954	21.925	Kursgevinster ved omsetning av verdipapirer	21.925	26.954
(447.568)	(427.845)	Utbetalinger til drift	(539.895)	(571.468)
(136.302)	(165.384)	Betalt skatt	(169.737)	(139.427)
28.593	(40.263)	Andre tidsavgrensninger	(54.733)	38.677
916.530	723.143	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter (A)	734.185	942.523
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
(4.678)	(3.282)	Investering i varige driftsmidler	(8.411)	(7.299)
-	12.123	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	12.123	-
(166.712)	5.980	Netto kontantstrøm fra investeringer i aksjer	40.194	(70.889)
136.329	68.727	Utbytte fra investeringer i aksjer	31.164	25.522
(35.061)	83.548	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	75.070	(52.666)
		Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
1.523.468	1.502.349	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.502.349	1.523.468
-	-	Opptak av ansvarlig lånekapital	-	-
150.000	100.000	Opptak av hybridkapital	100.000	150.000
(1.988.226)	(1.991.277)	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	(1.991.277)	(1.988.226)
-	(40.000)	Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	(40.000)	-
(150.000)	(100.000)	Tilbakebetaling av hybridkapital	(100.000)	(150.000)
23.460	78.010	Netto endring collateralavtaler	78.010	23.460
(170.695)	(146.961)	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(146.961)	(170.695)
(15.012)	(13.518)	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(13.518)	(15.012)
(10.783)	(11.050)	Renteutbetalinger på hybridkapital	(11.050)	(10.783)
(16.829)	(23.184)	Leiebetalinger på balanseførte leieavtaler	(23.184)	(20.689)
(186.149)	(152.705)	Utbetaling av utbytte	(153.339)	(186.669)
(1.878)	(900)	Utbetaling fra gavefond og gavemidler	(900)	(1.878)
(842.643)	(799.236)	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	(799.870)	(847.024)
38.825	7.455	Netto endring i likvider i perioden (A+B+C)	9.385	42.833
1.090.516	1.129.342	Likviditetsbeholdning IB	1.165.658	1.122.825
1.129.342	1.136.796	Likviditetsbeholdning UB	1.175.043	1.165.658
		Likviditetsbeholdning spesifisert		
94.784	101.364	Kontanter og fordringer på sentralbanker	101.364	94.784
1.034.557	1.035.432	Fordringer på kredittinstitusjoner	1.073.679	1.070.874
1.129.342	1.136.796	Likviditetsbeholdning	1.175.043	1.165.658

Noter til regnskapet

A large, light blue rectangular area with rounded top-right corners, intended for handwritten notes.

Note 1	Generell informasjon	s. 69	Note 20	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	s. 108
Note 2	Regnskapsprinsipper	s. 70	Note 21	Andre driftskostnader	s. 112
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	s. 77	Note 22	Pensjonsforpliktelser	s. 113
Note 4	Segmentinformasjon	s. 79	Note 23	Skatt	s. 115
Note 5	Kapitaldekning	s. 80	BALANSE		
Note 6	Finansiell Risikostyring	s. 83	Note 24	Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi	s. 116
KREDITTRISIKO			Note 25	Virkelig verdi på finansielle instrumenter	s. 117
Note 7	Fordringer på og gjeld til kredittinstitusjoner	s. 86	Note 26	Finansielle derivater	s. 121
Note 8	Utlån til og fordringer på kunder	s. 87	Note 27	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	s. 122
Note 9	Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS	s. 91	Note 28	Goodwill	s. 124
Note 10	Aldersfordeling på forfalte utlån	s. 93	Note 29	Varige driftsmidler – eiendom, anlegg og utstyr	s. 125
Note 11	Tap på utlån, garantier m.v.	s. 94	Note 30	Andre eiendeler	s. 126
Note 12	Kredittrisikoeksponering for hver interne risikorating	s. 97	Note 31	Innskudd fra kunder	s. 126
Note 13	Maksimal kredittrisiko-eksponering, ikke hensyntatt pantestillelser	s. 98	Note 32	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	s. 127
Note 14	Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler	s. 99	Note 33	Annen gjeld og forpliktelser	s. 128
MARKEDSRISIKO			Note 34	Ansvarlig lånekapital	s. 129
Note 15	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	s. 101	Note 35	Eierinteresser i konsernselskaper, felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	s. 130
LIKVIDITETSRISIKO			ØVRIGE OPPLYSNINGER		
Note 16	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser/likviditetsrisiko	s. 102	Note 36	Nærstående parter	s. 131
RESULTATREGNSKAP			Note 37	Resultat pr. egenkapitalbevis og beregning av egenkapitalbevisbrøk	s. 132
Note 17	Netto renteinntekter	s. 105	Note 38	Egenkapitalbevis eiere og spredning på egenkapitalbevis	s. 133
Note 18	Netto provisjons- og andre inntekter	s. 106	Note 39	IFRS 16 Leieavtaler	s. 134
Note 19	Netto resultat fra finansielle eiendeler	s. 107	Note 40	Hendelser etter balansedagen	s. 135

Note 1 – Generell informasjon

SpareBank 1 BV konsernet er en regional virksomhet innenfor bank, eiendomsmegling og regnskaps-tjenester med markedsområde i Nedre Buskerud og Vestfold.

Konsernets hovedvirksomhet består pr 31.12.2020 av morbanken, samt de heleide datterselskapene EiendomsMegler 1 BV AS og SpareBank 1 Regnskaps-huset BV AS. I tillegg eier banken 55 % av Z-Eiendom AS. Virksomhetene er lokalisert i Kongsberg, Mjøndalen, Lier, Drammen, Holmestrand, Horten, Tønsberg, Nøtterøy, Sandefjord og Larvik.

For fullstendig selskapsstruktur datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter (FKV) og tilknyttede selskap (TS), se note 35.

SpareBank 1 BV er medlem i SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 BV er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene:

- Finansiering
- Sparing og plassering
- Forsikring
- Betalingsformidling
- Eiendomsmegling
- Regnskapsførsel og økonomisk rådgivning

Konsernregnskapet ble endelig godkjent av styret 16.03.2021 og av representantskapet 08.04.2021.

Presentasjon av styret finnes i kapittel 4, og presentasjon av bankens representantskap finnes i kapittel 9.

Note 2 – Regnskapsprinsipper

Grunnlaget for utarbeidelse av årsregnskapet

Selskaps- og konsernregnskapet er avlagt i samsvar Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er godkjent av EU og gjort gjeldende i Norge etter forskrift om IFRS-forordning og regnskapsloven, for regnskapsår som starter 1. januar 2020 eller senere.

Selskaps- og konsernregnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

Endring i regnskapsprinsipper i 2020

Banken har ikke endret regnskapsprinsipper med effekt for regnskapsåret 2020.

IFRS standarder og fortolkninger som er vedtatt men ikke trådt i kraft i 2020.

Nye og endrede regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering. Alle mulige effekter av de nye standardene er ikke gjennomgått, men det er ikke identifisert endringer som kan tenkes å påvirke konsernets fremtidige rapportering i vesentlig grad.

Andre endringer i IFRS

IASB har publisert enkelte nye eller endrede standarder som er vurdert til ikke å ha innvirkning på konsernet.

I det etterfølgende beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelse av morbankregnskapet og konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK) som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i tusen kroner med mindre noe annet er angitt.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterforetak. Som datterforetak regnes alle foretak hvor banken har kontroll, dvs. full beslutningsmyndighet til å styre et foretaks finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av foretakets aktiviteter.

Datterforetak er konsolidert fra det tidspunkt Banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt Banken gir fra seg kontroll.

Alle mellomværender, inntekter, samt kostnader mellom konsernselskaper er eliminert fullt ut.

Ved overtakelse av kontroll i et foretak (virksomhets-sammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser innregnes som goodwill. En eventuell negativ differanse resultatføres umiddelbart. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om Immaterielle eiendeler.

Eierandeler i selskaper der konsernet sammen med andre har bestemmende innflytelse (Felleskontrollert virksomhet; FKV), eller betydelig innflytelse (Tilknyttede Selskaper; TS) er vurdert etter egenkapitalmetoden.

I morbankens regnskap er investeringer i datterselskap, felleskontrollerte foretak og tilknyttede foretak bokført til historisk kost. Ved indikasjon på verdifall, foretas nedskrivningstest.

Segmentrapportering

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Et geografisk marked (segment) er en del av virksomheten som leverer produkter og tjenester innenfor et avgrenset geografisk område som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre geografiske markeder. SpareBank 1 BV rapporterer pt etter virksomhetssegmenter.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet det. Representantskapet og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det.

Hendelser frem til det tidspunkt regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskaps-estimer og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og innskudd i Norges Bank.

Finansielle instrumenter

IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering og måling, nedskrivning, fraregning og sikringsbokføring.

Klassifisering og måling

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier;

- virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI) med og uten reklassifisering
- amortisert kost

For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter. Gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter.

Gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer måles til amortisert kost.

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI), med renteinntekt og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over andre inntekter og kostnader (OCI) reklassifiseres til ordinært resultat ved salg eller avhendelse av eiendelene.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder gjeldsinstrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og gjeldsinstrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktsfestede kontantstrømmer.

1. Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner

Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner måles til amortisert kost.

2. Utlån til og fordring på kunder med flytende rente

I Norge er pt vilkår det normale for utlån til personmarkedet og til deler av bedriftsmarkedet. Vilkårene er normalt standardiserte og gjelder likt for alle utlån av denne typen. Låntagers rett til tidlig innløsning og konkurransen mellom banker gjør at utlånenes kontantstrømmer i liten grad vil kunne avvike fra hva som er definert som betaling av renter og hovedstol på gitte datoer i IFRS 9.

Bankens vurdering er derfor at disse utlånenes betingelser er konsistent med måling og klassifisering til amortisert kost.

3. Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente med pant i boligeiendom

Instrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet.

Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til målt til virkelig verdi over OCI.

4. Utlån til og fordring på kunder med fastrente

Utlån til og fordringer på kunder med fastrente måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendring over resultat (virkelig verdi opsjonen).

5. Rentebærende verdipapirer

Konsernets portefølje av rentebærende verdipapirer inneholder både sertifikater og obligasjoner. Rentebærende verdipapirer måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater

Alle derivater måles og klassifiseres i utgangspunktet til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring.

1. Sikringsbokføring

Banken har valgt å videreføre sikringsbokføring

etter IAS 39. Banken benytter virkelig verdi sikring for å styre sin renterisiko for gjeld ved utstedelse av verdipapirer til fastrente. Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved førstegangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdi sikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og sikringsobjektet blir regnskapsført til amortisert kost justert for endring i virkelig verdi av den sikrede risiko. Endringer i disse verdiene blir resultatført. Anvendelse av sikringsbokføring krever at sikringen er svært effektiv. Sikringen anses som svært effektiv hvis det ved inngåelsen og i sikringens løpetid kan forventes at endringer i virkelig verdi for sikringsinstrumentet i vesentlig grad oppveier endringer i virkelig verdi av sikringsobjektet i forhold til den risiko som sikres. Ved beregning av sikringseffektiviteten i ettertid, måles virkelig verdi av de sikrede instrumentene og sammenligner den med endringen i virkelig verdi av det sikrede objektet.

Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som «virkelig verdisikring».

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Egenkapitalinstrumenter

Investeringer i egenkapitalinstrumenter måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

1. Aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Banken klassifiserer og måler aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet. Dersom det ikke finnes et aktivt marked for en finansiell eiendel (eller eiendelen er unotert), kan konsernet beregne virkelig verdi ved bruk av ulike verdsettelsesmodeller. Dersom eiendelen ikke lar seg måle pålitelig, vurderes kostpris som mest pålitelig tilnærming.

Finansielle forpliktelser

Konsernets finansielle forpliktelser regnskapsføres til amortisert kost.

1. Innskudd

Innskudd fra kunder måles til amortisert kost.

2. Langsiktige innlån (gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og innskudd fra kredittinstitusjoner)

Innlån innregnes førstegang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter.

Innlån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden.

Innlån med fast rente som er swappet til flytende rente sikringsbokføres (virkelig verdi sikring) med neddiskontering etter gjeldende rentekurve.

Tapsavsetninger på brutto utlån og garantier

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for tapsavsetninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI), og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de neste 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden.

Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nedskrivningsmodellen

Tapsanslaget beregnes månedlig, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen, utlån, kreditt og garantier. Tapsestimatene beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for kundens mislighold (probability of default – PD), lånets tap ved mislighold (loss given default – LGD) og lånets eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Datavarehuset inneholder historikk for observert misligholdsrate (PD) og observert tapsgrad (LGD). Dette

vil danne grunnlag for å lage estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Banken vurderer makroøkonomiske faktorer som for eksempel arbeidsledighet, BNP-vekst, renter, boligpriser og økonomiske prognoser for å kunne gi fremtidsrettet informasjon. I tillegg inngår forventet løpetid på utlån i estimater for fremtidsrettet informasjon. Vedrørende bankens økonomiske kredittmodeller, produseres det månedsrapporter for validering og stresstesting, som inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Disse valideres minimum årlig. De samme modellene ligger til grunn for ECL-beregninger kalibrert for dette formål. Dette er viktige analyser for å kunne lage gode estimater på PD og LGD fremover som ECL-formelen krever. Stresstestene inneholder ulike scenario for makroøkonomiske hovedstørrelser og hvordan dette kan påvirke estimatene for PD, LGD, EAD, EL (forventet tap) og UL (risikojustert kapital) i både regulatoriske og økonomiske kredittmodeller. Basisscenarioet fra stresstestene er bl.a. utarbeidet på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og historiske tap. Dette gir et grunnlag for å lage et basisscenario for IFRS 9-beregningene.

Definisjonen av mislighold under trinn 3 (se under) er sammenfallende med intern risikostyring og kapitalkravs beregninger. Her anvendes 90 dagers overtrekk som et viktig kriterium for mislighold. Kriteriene for vesentlig økning i kredittrisiko beskrives i trinn 1 og 2 under. Vesentlig økning i kredittrisiko måles for det enkelte utlånet. Tapsavsetningen i trinn 2 og 3 beregnes og rapporteres i grupper av finansielle instrumenter. For utlånsporteføljen skilles det mellom person- og bedriftsmarkedet.

Trinn 1

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangs-innregning får en avsetning til tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Følgende kriterier må være oppfylt for at det ikke har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er økt mindre enn 150 % fra innvilgelse, og/eller
- PD < 0,60 %

Trinn 2

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en

vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangs-innregning, men hvor det ikke foreligger kredittforringelse (risikoklasse er ikke J eller K). For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Avgrensing mot trinn 1 avhenger av om det har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko. Vesentlig endring i kredittrisiko inntreffer dersom betaling er forsinket med 30 dager uavhengighet av nivået på PD eller eiendeler knyttes til kunder som har kommet på watchlist. Kundene på watchlist har som hovedregel en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er økt minst 150 % siden innvilgelse, og PD er høyere enn 0,60 %.

Følgende kriterier må dermed være oppfylt for at det skal ha skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er økt minst 150 % siden innvilgelse, og
- PD > 0,60 % eller
- minst 30 dagers forsinket betaling

Trinn 3

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det foreligger kredittforringelse på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Banken har definert at det foreligger kredittforringelse når et utlån er i mislighold (risikoklasse J eller K). Denne definisjonen er i tråd med definisjonen som gjelder for intern risikostyring og for regulatorisk kapitalkravs-beregning for IRB-bankene. Se for øvrig note 8 for nærmere beskrivelse og fordeling av risikoklasser.

Mislighold defineres som følgende:

- 90 dager overtrekk og beløp over 1.000 kroner.
- Tapsavsetning/konstatert
- Konkurs/gjeldsordning

Når det er overveiende sannsynlige at tapene er endelige klassifiseres tapene som konstaterte.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellig fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Overføring av låneporteføljer

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Banken vurderer at praktisk talt all risiko og avkastning ved eierskap knyttet til solgte utlån er overført. Alle overførte lån er fraregnet i bankens balanse. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. I tillegg til salgssummen mottar banken et vederlag i form av løpende provisjoner for lånene. Det vises til nærmere omtale i note 9.

Varige driftsmidler

Eiendom, anlegg og utstyr førstegangs-innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid etter IAS 16. Ved fastsetting av avskrivningsplan, splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi for bankens og konsernets eiendeler. Tomter og kunst avskrives ikke, men testes periodisk for nedskrivning ved indikasjoner på verdifall. Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36, når omstendighetene indikerer det.

Banken har ikke klassifisert driftsmidler etter IAS 40 (investeringseiendommer).

Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert med virkning fra 01.01.19. Standarden påvirker primært leietakers regnskapsføring og medfører at vesentlige leieavtaler for konsernet nå balanseføres. Standarden fjerner tidligere skille mellom operasjonell og finansiell leie og krever innregning av en bruksrettseiendel (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for vesentlige leiekontrakter.

SpareBank 1 BV har benyttet fritakene i IFRS 16 for kort-siktige leieavtaler (under 12 måneder) og leieavtaler av lav verdi (under 5.000 USD).

Konsernet har kun faste leieforpliktelser. Nåverdien av leieforpliktelsen beregnes ved å neddiskontere resterende leiebetalinger med bankens marginale lånerente (fundingrente). Opsjoner til å forlenge leieperioden tas med dersom de med rimelig sikkerhet forventes å bli benyttet. Nåverdien for opsjonen innregnes da i leieforpliktelsen og bruksretten.

Resultatregnskapet er også påvirket ved at driftskostnader er erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen.

SpareBank 1 BV har kun operasjonelle leieavtaler pr 31.12.2020.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten ved oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill vedrørende den solgte virksomheten.

Pensjoner

Ytelsesbaserte ordninger

Pensjonsforpliktelser og -kostnader for ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes etter forsikringsmessige prinsipper av uavhengig aktuar.

Pensjonskostnaden består av periodens pensjonsopp-
tjening for de ansatte som inngår i ordningen, renter av
netto forpliktelse, samt eventuelle planendringer. Det
gjøres påslag for både arbeidsgiveravgift og finansskatt
i beregning av årlig pensjonskostnad og i beregning av
netto pensjonsforpliktelse.

Ved beregning av netto forpliktelse (nåverdi forpliktelse
fratrasket virkelig verdi av pensjonsmidler) kan det
oppstå aktuariemessige gevinster og tap (estimatavvik)
som følge av endringer i forutsetninger eller erfarings-
avvik. Estimatavvik regnskapsføres over utvidet resultat
(andre inntekter og kostnader) i den perioden de oppstår.

Innskuddsbaserte ordninger

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at
banken ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt
størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes
pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge
av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen
på pensjonssparingen. Innbetalinger for ordningen
kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet
som en innskuddsbasert ordning.

Det henvises til note 22 for nærmere beskrivelse av og
endringer i bankens pensjonsordninger.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den
ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som
ledd i vurderingen av tap på utlån og etter samme
prinsipper, og rapporteres sammen med disse.

Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser
dersom det er sannsynlighetsovervekt for at for-
pliktelsen materialiserer seg og de økonomiske
konsekvensene kan beregnes pålitelig.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når
banken har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse.

Ansvarlige lån og fondsobligasjoner

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Ansvar-
lige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles
til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

Fondsobligasjon klassifiseres som hybridkapital under
egenkapital. Rentekostnadene på fondsobligasjonen
presenteres ikke som rentekostnad i resultat, men føres
direkte mot egenkapitalen med fratrukk for skatt.

Utbytte

Avsatt utbytte til bankens egenkapitalbeveiseiere klassi-
fiseres som egenkapital frem til det tidspunkt utbyttet
blir endelig fastsatt av bankens representantskap.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter -og kostnader knyttet til eiendeler og
forpliktelser som måles til amortisert kost, resultat-
føres løpende basert på effektiv rentes metode.
Den effektive renten fastsettes ved diskontering av
kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet
løpetid. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån
og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og
amortiseres over forventet løpetid. For rentebærende
instrumenter som måles til virkelig verdi, vil renten klas-
sifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten
av verdiendringer klassifiseres som inntekt/kostnad fra
andre finansielle investeringer eller over OCI.

IFRS 9 introduserte en endring i IAS 1.82 med virkning
fra 01.01.18. Som følge av denne endringen skal rente-
inntekter beregnet etter effektiv rentes metode
presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette
innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler
målt til amortisert kost og finansielle eiendeler målt
til virkelig verdi over utvidet resultat er presentert
i regnskapslinjen «Renteinntekter, amortisert kost».
Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig
verdi over resultat er presentert i regnskapslinjen
«Renteinntekter – eiendeler målt til virkelig verdi».

Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eien-
deler er nedskrevet som følge av verditap, resultatføres
renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige
kontantstrømmer diskonteres med for å beregne
verditapet.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt perio-
disert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet
til rentebærende instrumenter blir ikke ført som
provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente
og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning
opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale,
som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme
gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og
gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle
instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter
som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap,
resultatføres når transaksjonen slutføres.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kurs på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner, eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen, innregnes i resultatet.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og endring i utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som

er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er ført som driftskostnad.

Note 3 – Viktige estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Tap på utlån og garantier

Banken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og risikoutsatte engasjementer, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås løpende. Engasjementer som er misligholdt over 30 dager blir vurdert i forhold til tiltak og/eller behov for nedskrivning.

Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Måling av ECL (forventet kredittap) i henhold til IFRS 9 krever vurdering av når det har vært vesentlig økning i kredittrisiko og ved fastsettelse av nivået på verdifall, særlig med hensyn til estimeringen av beløp og tidspunkt for fremtidige kontantstrømmer og sikkerhetsverdier. Disse estimatene er drevet av en rekke faktorer der endringer kan resultere i ulike nivåer av tapsavsetninger. Elementer av ECL-modellen som inneholder vurdering og estimater inkluderer:

- ▶ Den interne PD modellen, som angir sannsynlighet for mislighold
- ▶ Kriterier som vurderer om det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko, slik at det beregnes livstids forventet kredittap
- ▶ Bruken av fremtidsrettet informasjon om makro-økonomiske forhold, samt vektning av ulike sannsynligheter og hvordan disse kan påvirke estimatene for PD, LGD og EAD.

Det vises til note 2 for nærmere beskrivelse av prinsipper og note 11 for sensitivitetsbetraktninger.

Virkelig verdi

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet.

Med unntak av noen få aksjer, er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. I noen tilfeller der likviditeten er dårlig og det fremkommer større uforklarte prisbevegelser rundt årsskiftet, vil kursen kunne være fastsatt som volumvektet gjennomsnitt over en tidsperiode, vanligvis desember.

Tilsvarende vil virkelig verdi for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som fremkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikator-

analyser eller andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet.

Virkelig verdi derivater

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende faktorer, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes at eksempelvis renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko.

Likviditetsportefølje

Bankens likviditetsportefølje klassifiseres og måles til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9.4.1.4 basert på formålet med porteføljen. For de instrumenter der det er direkte observerbare priser i markedet blir disse benyttet til verdsettelsen. Resterende del av porteføljen verdsettes ved å beregne nåverdien av estimert kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve, herunder inkludert en indikert kredittspread på utsteder fra et anerkjent meglerhus eller Reuters/Bloomberg prissettingstjeneste

Fastrenteutlån

Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for en beregnet margin.

Utlån med flytende rente med pant i boligeiendom

Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente med pant i boligeiendom blir målt og klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI). Dette da forretningsmodellens formål er vurdert til både å være for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg av lån (overføring av boliglån til SB1 Boligkreditt AS).

Som virkelig verdi på slike boliglån forstås:

- Lån i tapskategori 1 - lånets nominelle verdi (ulik amortisert kost)

- Lån i tapskategori 2, og 3J - lånets nominelle verdi redusert med forventet tap (= amortisert kost)
- Lån i tapskategori 3K - lånets nominelle verdi redusert med individuelle tapsavsetninger (= amortisert kost).

Goodwill og øvrige immaterielle eiendeler

Nedskrivning av goodwill vurderes årlig, eller oftere dersom det forekommer hendelser eller endrede

omstendigheter som indikerer mulig verdifall. For alle vurderingsenheter foretas vurdering av å verifisere om verdien fortsatt er til stede. En vurderingsenhet kan omfatte goodwill fra flere transaksjoner og nedskrivningstesten foretas på samlet balanseført goodwill i vurderingsenheten. Fremtidige kontantstrømmer tar utgangspunkt i historiske resultater, samt budsjetter.

Note 4 – Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarkeds kunder (PM) og bedriftsmarkeds kunder (BM) som inkluderer

morbank og datterselskaper knyttet til eiendoms- meglervirksomhet og regnskapstjenester. I øvrige datterselskaper inngår datterselskaper som forvalter eiendom. Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne (Ikke rapporterbare segmenter).

KONSERN 31.12.2020 (tusen kroner)

Resultat	PM	BM	Øvrige datter-selskaper	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt
Resultat					
Netto renteinntekter	388.850	242.155	651	17.419	649.075
Netto provisjons- og andre inntekter	370.749	113.703	183	126.075	610.711
Driftskostnader	411.728	164.879	3.996	18.474	599.077
Resultat før tap	347.872	190.979	(3.162)	125.020	660.710
Tap på utlån og garantier	7.203	23.287	-	204	30.694
Resultat før skatt	340.669	167.693	(3.162)	124.817	630.016
Balanse					
Netto utlån til kunder	24.474.764	7.229.306	-	739.459	32.443.528
Andre eiendeler	91.440	36.390	18.086	7.866.039	8.011.955
Sum eiendeler pr segment	24.566.203	7.265.696	18.086	8.605.498	40.455.483
Innskudd fra og gjeld til kunder	16.131.800	9.281.034	-	450.735	25.863.568
Annen gjeld og egenkapital	8.434.404	(2.015.338)	18.086	8.154.764	14.591.915
Sum egenkapital og gjeld pr segment	24.566.203	7.265.696	18.086	8.605.498	40.455.483

KONSERN 31.12.2019 (tusen kroner)

Resultat	PM	BM	Øvrige datter-selskaper	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt
Resultat					
Netto renteinntekter	367.898	248.748	(742)	40.620	656.524
Netto provisjons- og andre inntekter	339.218	103.005	240	156.477	598.940
Driftskostnader	394.895	159.367	1.719	32.353	588.334
Resultat før tap	312.221	192.386	(2.221)	164.744	667.130
Tap på utlån og garantier	8.365	-5.614		(433)	2.318
Resultat før skatt	303.856	198.000	(2.221)	165.177	664.812
Balanse					
Netto utlån til kunder	23.358.345	6.967.092	-	939.868	31.265.305
Andre eiendeler	91.591	25.163	12.219	7.428.164	7.557.137
Sum eiendeler pr segment	23.449.936	6.992.255	12.219	8.368.032	38.822.442
Innskudd fra og gjeld til kunder	15.451.151	8.577.994	-	414.145	24.443.290
Annen gjeld og egenkapital	7.998.785	(1.585.739)	12.219	7.953.887	14.379.152
Sum egenkapital og gjeld pr segment	23.449.936	6.992.255	12.219	8.368.032	38.822.442

Note 5 – Kapitaldekning

SpareBank 1 BV benytter standardmetoden for beregning av kapitaldekning. Dette innebærer at kapitalkravet, hva gjelder kredittrisiko, beregnes etter standardiserte risikovekter for ulike eksponeringskategorier. Operasjonell risiko beregnes etter basismetoden.

SpareBank 1 BV gjennomfører årlig en revidering av interne måltall, hvor krav til soliditet er et av hovedområdene. Det blir utarbeidet måltall både hva gjelder kapitaldekning og ren kjernekapitaldekning.

Pr 31. desember 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5%, systembuffer 3,0%, samt motsyklisk buffer på 1,0%. Disse kravene kommer i tillegg til krav om ren kjernekapital på 4,5%, slik at samlet minstekrav er 11,0 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et spesifikt pilar 2-krav for SpareBank 1 BV på 1,9%. Bankens minstekrav til ren kjernekapital utgjør følgelig 12,9%.

Finanstilsynet publiserte 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Finanstilsynet redegjorde for at deres tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som er gjort med sikte på videresalg anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum, eller andre risikoreduserende tiltak vil ikke være i stand til å påvirke risikovektingen.

Banken har et annet syn enn Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreduserende tiltak i prosjektet,

herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende. Ved forhåndssalg av kun deler av prosjektet gjøres det stresstesting av bæreevnen til selskapet for resterende beløp, herunder simuleringer av eiendomsprisfall på 30 %. Bankens markedsområde har også et velfungerende leiemarked som tilsier at utbygger kan forvente å få leid ut den eventuelt usolgte delen av prosjektet.

Banken har likevel valgt å implementere prinsippendringene fra Finanstilsynets rundskriv i bankens kapitaldekningsberegning pr. 31.12.2020 og har med dette endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %. Prinsippendringen har medført en reduksjon i bankens rene kjernekapitaldekning på 0,4 %-poeng. Historiske tall er ikke omarbeidet og er således ikke direkte sammenlignbare. Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 15,5 % ved utgangen av 2020. Fra 2021 økes internt mål til 16,0 %.

Utvidet konsolidering for eierforetak i samarbeidende gruppe

Under regelverket CRD IV ligger SpareBank 1 BV pt under vesentlighetsgrensen for rapportering av full konsolidert kapitaldekningsoppgave. Det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Fra og med 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jf. Finansforetaksloven § 17-13.

Forholdsmessig konsolidering

	31.12.2020	31.12.2019
Ansvarlig kapital		
Ren kjernekapital	4.906.635	4.579.309
Kjernekapital	5.232.972	4.949.864
Ansvarlig kapital	5.744.496	5.464.363
Beregningsgrunnlag	26.155.755	24.780.728
Kapitaldekning		
Ren Kjernekapitaldekning	18,76 %	18,48 %
Kjernekapitaldekning	20,01 %	19,97 %
Kapitaldekning	21,96 %	22,05 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	8,59 %	8,52 %

Følgende foretak inngår i forholdsmessig konsolidering:

- SpareBank 1 Boligkreditt
- SpareBank 1 Næringskreditt
- SpareBank 1 Kreditt AS
- SpareBank 1 SMN Finans AS
- BN Bank

Morbank

Ansvarlig kapital	31.12.2020	31.12.2019
Eierandelskapital	946.520	946.501
Overkursfond	1.026.427	1.026.427
Utjevningsfond	645.066	536.885
Sparebankens fond	2.260.996	2.072.392
Fond for urealisert gevinst/tap	21.796	25.234
Gavefond	6.540	6.540
Avsatt utbytte klassifisert som egenkapital	119.893	152.706
Sum balanseført egenkapital (eksklusiv hybridkapital)	5.027.238	4.766.686
Verdijusteringer på aksjer og obligasjoner målt til virkelig verdi (AVA)	(7.595)	(7.425)
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	(956.245)	(953.926)
Utbytte avsatt til utdeling, klassifisert som egenkapital	(119.893)	(152.706)
Sum ren kjernekapital	3.943.505	3.652.629
Hybridkapital	250.000	250.000
Fondsobligasjon	-	24.000
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-	-
Sum kjernekapital	4.193.505	3.926.629
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Tidsbegrenset ansvarlig kapital*	400.000	400.000
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	(4.817)	(4.926)
Netto ansvarlig kapital	4.588.688	4.321.703
Risikoveid beregningsgrunnlag		
Eiendeler som ikke inngår i handelsporteføljen	18.734.655	17.445.731
Operasjonell risiko	1.944.534	2.048.828
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	78.611	27.781
Totalt beregningsgrunnlag	20.757.801	19.522.341
Ren Kjernekapital	19,00 %	18,71 %
Kjernekapital	20,20 %	20,11 %
Kapitaldekning	22,11 %	22,14 %
Uvektet kjernekapital (Leverage ratio)	10,15 %	10,05 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)	518.945	488.059
Motsyklisk buffer (1,0 %/2,50 %/ 2,00 %)	207.578	488.059
Systemrisikobuffer (3,00 %)	622.734	585.670
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	1.349.257	1.561.788
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	934.101	878.505
Tilgjengelig kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	1.660.147	1.212.336

	31.12.2020	31.12.2019
Lokale og regionale myndigheter	58.521	83.717
Offentlig eide foretak	10.129	10.134
Institusjoner	163.701	111.259
Foretak	2.118.471	2.655.744
Massemarked	2.759.706	2.197.800
Pantsikkerhet i bolig- og fritidseiendom	8.239.757	8.504.153
Pantsikkerhet i næringseiendom	2.251.926	2.040.958
Forfalte engasjement	74.970	150.127
Høyrisiko-engasjementer	1.279.609	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	296.383	203.526
Fordringer på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	146.086	145.911
Andeler i Verdipapirfond	42.548	25.858
Egenkapitalposisjoner	1.159.907	1.196.286
Øvrige engasjement	132.942	120.258
Sum Kredittrisiko	18.734.655	17.445.731

Det er i forskrift om ansvarlig kapital gitt overgangsbestemmelser for fondsobligasjoner og ansvarlige lån tatt opp før forskriftens ikrafttredelse. I perioden fra og med 1. jan 2015 til 31. des. 2021 kan kapitalinstrumenter som er tatt opp før 31. des 2011 og ikke oppfyller kravene i beregningsforskriftens del B, medregnes med følgende andeler:

2015: 70%
 2016: 60%
 2017: 50%
 2018: 40%
 2019: 30%
 2020: 20%
 2021: 10%

Note 6 – Finansiell risikostyring

Risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 BV skal skape finansiell og strategisk merverdi gjennom:

- å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring og konsernets verdigrunnlag.
- å ha en god forståelse av hvilke risikoer som er drivere for inntjening, kostnader og tap.
- å i størst mulig grad prise tjenester og produkter i tråd med underliggende risiko.
- å ha en tilstrekkelig soliditet sett i forhold til langsiktige strategiske mål, initiativ og valgt risikoprofil, og samtidige tilstrebe en optimal kapitalanvendelse i de ulike forretningsområdene.
- å utnytte synergi- og diversifiseringseffekter
- å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er virksomhetsstyringen bygget på følgende rammeverk:

- Konsernets strategiske mål bilde
- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Finansiell framskriving og stresstester
- Risikostrategier (fastsettelse av risikoevne og risikovilje)
- Kapitalstyring (inkl risikojustert avkastning og kapitalbehovsvurderinger)
- Rapportering og oppfølging
- Evaluering og tiltak
- Beredskapsplaner
- Krisehåndtering-, beredskap- og gjenopprettingsplaner
- Compliance (etterlevelse)

SpareBank 1 BV er eksponert for ulike typer risiko

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. SpareBank 1 BV bruker betydelige ressurser på å videreutvikle prosesser for helhetlig risikostyring i tråd med ledende praksis.

SpareBank 1 BV eksponeres for ulike typer risiko, nedenfor er de vesentligste listet:

Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

Konsentrasjonsrisiko: risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunde, bransje eller geografisk område.

Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader.

Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder.

Operasjonell risiko: risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Compliance risiko: risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

ESG- risiko: ESG-risiko er risikoen for tap som følge av:

- at endringer i natur-, klima- og eller miljøforhold (E) har direkte eller indirekte negativ effekt for konsernet
- av manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller markedets forventninger knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og god forretnings-skikk (S)
- manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller markedets forventninger knyttet til styring og kontroll (G).

Forretningsrisiko: risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer.

Omdømme risiko: risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjemarked og/eller myndigheter.

Strategisk risiko: risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger.

Eierrisiko: risikoen for at SpareBank 1 BV blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene.

Risikoeksponeringen i SpareBank 1 BV

Konsernet har som mål å ha en moderat til lav risikoprofil, samt å ha en så høy kvalitet i sin risikooppfølging at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Bankens risikoprofil er kvantifisert gjennom mål for risikojustert avkastning,

forventet tap, nødvendig økonomisk kapital og regulatorisk krav til kapitaldekning.

Konsernet legger vekt på å ha en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll.

Nedenfor er de risikogruppene som i størst grad påvirker finansiell rapportering beskrevet nærmere. For ytterligere beskrivelse av risikoforhold og risikohåndtering vises det til Pilar III rapport og rapport som behandler prinsipper og praksis knyttet til eierstyring og selskapsledelse. Rapportene ligger tilgjengelige på bankens hjemmeside under investor relations (IR) <https://www.sb1bv.no>.

Kredittrisiko

Kredittrisiko styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementoppfølging og porteføljestyring som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig.

Konsernets kredittstrategi består av overordnede kredittstrategiske rammer for å sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Rammene setter blant annet grenser for misligholdssannsynlighet, forventet tap, risikojustert kapital og hvor stor andel av samlet utlånseksponering som kan være mot bedriftsmarkedet. For å unngå uønsket konsentrasjonsrisiko setter de kredittstrategiske rammene også begrensninger knyttet til eksponering og risikoprofil på porteføljenivå, og for ulike bransjer og enkeltkunder. Disse begrensningene kommer i tillegg til de rammer som «Forskrift om store engasjementer» fastsetter.

De kredittpolitiske retningslinjene fastsetter minimumskrav som gjelder for alle typer finansiering, unntatt for engasjementer innvilget som ledd i utøvelse av særskilte kredittsikringsfullmakter. I tillegg til de generelle kredittpolitiske retningslinjene, er det utarbeidet et sett av mer spesifikke kredittpolitiske retningslinjer knyttet til bransjer eller segmenter som kan innebære en særskilt risiko. Eksempelvis settes det ved finansiering av eiendomsengasjementer minimumskrav til henholdsvis egenkapital, forhåndssalg på boligprosjekter og finansieringsgrad i forhold til leieinntekter på eiendom for utleie.

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til administrerende direktør, som igjen kan videredelegere disse innenfor egne fullmakter. De

delegerte kredittfullmaktene er personlige og knyttet opp mot det enkelte engasjements misligholdssannsynlighet og sikkerhetsdekning.

Konsernet bruker kredittmodeller for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyring. Risikoklassifiserings-systemet baserer seg på følgende hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD):

Kundene blir klassifisert i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode basert på et langsiktig utfall. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og tæring, samt på grunnlag av ikke-finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni misligholdsklasser (A – I). I tillegg har konsernet to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/ eller nedskrevne engasjement.

2. Eksponering ved mislighold (EAD):

Dette er en beregnet størrelse som beregner konsernets antatte eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. Garantier og innvilgede ikke-trukne rammer på kunder multipliseres med en konverteringsfaktor.

3. Tapsgrad ved mislighold (LGD):

Dette er en beregnet størrelse av hvor mye det er antatt at konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av underliggende sikkerheter og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Konsernet fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter på bakgrunn av egne erfaringer over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en lavkonjunktur. Det benyttes sju klasser (1 – 7) for klassifisering av engasjementer i henhold til tapsgrad ved mislighold.

Konsernet driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre god kvalitet over tid. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimer for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i

modellenes estimer og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. I tillegg til kredittrisikoen i utlånsporteføljen har konsernet kredittrisiko gjennom likviditetsporteføljen. Denne porteføljen består i hovedsak av verdipapirer med lav risiko som kvalifiserer for låneadgang i Norges Bank.

Det vises til note 7-14 for nærmere beskrivelse av porteføljen pr. 31.12.2020.

Likviditetsrisiko styres gjennom konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir revidert og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstyringen bygger på rammer og gjenspeiler konsernets vedtatte risikoprofil. Strategien setter rammer for størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny markedsfinansiering.

Konsernets utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsreserven består av kontanter, deponerbare papirer i Norges Bank, ikke benyttede kommitterte trekkrettigheter, boliglån som er klargjort for salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS samt børsnoterte verdipapirer. Salg av godt sikrede boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen til SpareBank 1 BV. Det er etablert krisehåndterings- og gjenopprettingsplaner. Herunder beredskapsplaner for håndtering av likviditets- og soliditetskriser.

Det er Finansavdelingen som har ansvaret for den daglige risikostyringen, mens controller-funksjonen i økonomiavdelingen og avdeling for risikostyring og compliance overvåker og rapporterer til styret utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Det vises til note 16.

Markedsrisiko styres gjennom strategi for markedsrisiko med spesifisering av risikorammer, rapporteringslinjer og fullmakter behandles og vedtas av styret minimum årlig. Ved fastsettelse av størrelsen på rammene og ved beregning av kapitalbehov knyttet til markedsrisiko benyttes stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Konsernets renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved en endring i rentenivået på to prosent. Rentebindingen

på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort og konsernets renterisiko er lav.

Spreadrisiko defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner som en følge av generelle endringer i kredittspreader. Kredittspreadrisiko uttrykker tapspotensialet på obligasjonsporteføljen som går utover konkurserisikoen.

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. I og med at SpareBank 1 BV er valutaagent og konsernets har inngått en avtale med SpareBank 1 SMN knyttet til leveranse av valutatransaksjoner til konsernets kunder, vil valutarisikoen bestå av garantier stilt overfor SpareBank 1 SMN for enkelte av konsernets kunder som har tatt opp valutalån eller inngått avtaler om valutaderivater, samt en begrenset valutaeksposering i utenlandske sedler i konsernets filialer. Det er etablert strengere krav til rådgiving og vurdering av kundens kompetanse når garantier for valutalån skal innvilges.

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som konsernet har investert i. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

Det vises til note 15,16 og 26 for nærmere beskrivelse av porteføljen pr. 31.12.2020.

Operasjonell risiko styres gjennom risikostrategien som fastsettes årlig av styret for å definere konsernets risikovilje.

SpareBank 1 BV anser organisasjonskultur å være den viktigste enkeltfaktoren i operasjonell risikostyring. Det gjennomføres jevnlig organisasjonsundersøkelser som måler organisasjonens tilfredshet og risikokultur.

For å sikre at det styres etter et oppdatert og relevant risikobilde har konsernet en risikobasert og dynamisk tilnærming til styring av operasjonell risiko, hvor risikoanalyser oppdateres og risikoreduserende tiltak implementeres løpende. Videre gjennomføres det i samarbeid mellom risikostyringsenheten og prosess- og risikoeiere for de ulike forretningsområdene en årlig dokumentasjon av operasjonelle risikoen i konsernet.

ESG-risiko er et relativt nytt begrep i risikosammenheng, og prosesser for styring av disse risikoområdene er

under utvikling i konsernet. Det vises til omtale i årsrapportens innledende del.

Eierrisikoen er risikoen for at SpareBank 1 BV blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og /eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene.

SpareBank 1 BV har i hovedsak eierrisiko gjennom indirekte eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS (3,04 %), samt direkte eierandeler i BN Bank ASA (5,00 %), SpareBank 1 Boligkreditt AS (6,07%), Sparebank 1 Næringskreditt AS (11,68 %), SpareBank1 Kreditt AS (6,35 %), Sparebank 1 SMN Finans AS (6,10 %), SpareBank 1 Betaling AS (4,73 %) og SpareBank 1 Markets AS (1,47 %).

Compliance risiko (etterlevelsesrisiko) styres gjennom rammeverket for compliance som fremkommer av

bankens compliance-policy og skal sikre at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende implementering og etterlevelse av lover og forskrifter. Konsernets compliance-policy vedtas av styret og beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

SpareBank 1 BV er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Fokusområder er oppfølging av etterlevelse av regulatoriske krav og å sørge for at konsernet har beste tilpasning til kommende endringer i regelverk.

SpareBank 1 BV sin compliance-funksjon er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor complianceområdet.

Note 7 – Fordringer på og gjeld til kredittinstitusjoner

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
729.557	730.432	Utlån til og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	768.679	765.874
305.000	305.000	Utlån til og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	305.000	305.000
1.034.557	1.035.432	Sum	1.073.679	1.070.874

Rentemetode: flytende

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
-	-	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	-	-
-	200.000	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	200.000	-
-	200.000	Sum	200.000	-

Rentemetode: flytende

Note 8 – Utlån til og fordringer på kunder

Bankens kredittportefølje til kunder er fordelt i segmentene BM og PM. Engasjementene risikoklassifiseres etter IRB modeller som er utviklet i Sparebank 1 Alliansen. Det vises til note 6 for nærmere beskrivelse av risikoklassifiseringssystemet.

Bankens erfaringer med risikoklassifiseringsmodellen er god og profilen på engasjementsfordelingen

understøttes av øvrige engasjementsvurderinger. Porteføljen synes stabil over tid.

For nærmere omtale av tapsnedskrivninger etter IFRS 9 henvises til note 2.

	Morbank		Konsern	
Brutto utlån til og fordring på kunder (tusen kroner)	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Laveste risiko	12.312.022	11.996.572	12.312.022	11.996.572
Lav risiko	11.555.246	10.770.761	11.555.246	10.770.761
Middels risiko	6.962.703	6.736.839	6.953.966	6.726.743
Høy risiko	788.615	797.047	788.615	797.047
Svært høy risiko	774.408	857.640	774.408	857.640
Misligholdt og nedskrevet	222.691	276.771	202.100	261.175
Sum brutto utlån til og fordring på kunder	32.615.686	31.435.630	32.586.358	31.409.938

Brutto utlån til og fordring på kunder til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat

	31.12.20				31.12.19			
Morbank	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total
Laveste risiko	11.252.411	53.541	-	11.305.951	11.020.461	12.608	-	11.033.069
Lav risiko	10.879.581	230.125	-	11.109.705	10.209.547	72.846	-	10.282.393
Middels risiko	5.757.073	1.010.818	-	6.767.891	5.480.671	984.400	-	6.465.071
Høy risiko	307.903	476.953	-	784.856	452.617	326.966	-	779.583
Svært høy risiko	289.806	474.552	-	764.358	277.632	550.415	-	828.047
Misligholdt og nedskrevet	-	-	218.984	218.984	-	-	273.126	273.126
Sum brutto utlån til og fordring på kunder til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat	28.486.773	2.245.988	218.984	30.951.745	27.440.928	1.947.235	273.126	29.661.289

	31.12.20				31.12.19			
Konsern	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total
Laveste risiko	11.252.411	53.541	-	11.305.951	11.020.461	12.608	-	11.033.069
Lav risiko	10.879.581	230.125	-	11.109.705	10.209.547	72.846	-	10.282.393
Middels risiko	5.748.335	1.010.818	-	6.759.153	5.470.576	984.400	-	6.454.976
Høy risiko	307.903	476.953	-	784.856	452.617	326.966	-	779.583
Svært høy risiko	289.806	474.552	-	764.358	277.632	550.415	-	828.047
Misligholdt og nedskrevet	-	-	198.393	198.393	-	-	257.529	257.529
Sum brutto utlån til og fordring på kunder til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat	28.478.035	2.245.988	198.393	30.922.416	27.430.833	1.947.235	257.529	29.635.597

Brutto utlån til og fordring på kunder til virkelig verdi (Fastrente)

Morbank og Konsern	31.12.20	31.12.19
Svært lav	1.006.071	963.503
Lav	445.541	488.368
Middels	194.812	271.768
Høy	3.759	17.464
Svært høy	10.051	29.593
Misligholdt og nedskrevet	3.707	3.645
Sum brutto utlån til og fordring på kunder til virkelig verdi (Fastrente)	1.663.941	1.774.341

Garantier	31.12.20				31.12.19			
Morbank og Konsern	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total
Svært lav	108.959	2.170	-	111.129	204.551	790	-	205.341
Lav	82.094	11.567	-	93.661	168.781	3.660	-	172.441
Middels	103.996	89.063	-	193.059	137.506	18.575	-	156.081
Høy	23.244	10.818	-	34.063	24.899	10.662	-	35.561
Svært høy	35.235	18.215	-	53.450	26.454	11.889	-	38.343
Misligholdt og nedskrevet	-	-	4.196	4.196	-	-	9.672	9.672
Sum garantier	353.529	131.833	4.196	489.558	562.191	45.576	9.672	617.439

Tilsagn (utlån og garantier)	31.12.20				31.12.19			
	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn2	Trinn 3	Total
Svært lav	294.321	-	-	294.321	307.266	-	-	307.266
Lav	206.805	-	-	206.805	217.911	-	-	217.911
Middels	628.103	15.000	-	643.103	77.123	-	-	77.123
Høy	8.476	-	-	8.476	105.945	-	-	105.945
Svært høy	52.334	-	-	52.334	51.638	177	-	51.815
Misligholdt og nedskrevet	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum Tilsagn	1.190.040	15.000	-	1.205.040	759.883	177	-	760.060

Morbank				Konsern					
2019		2020		Utlån fordelt på geografiske områder	2020		2019		
Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån		Utlån	Brutto andel	Utlån	Brutto andel	
60,9 %	19.128.917	59,5 %	19.599.725	* Vestfold og Telemark	19.579.134	57,2 %	19.103.225	60,8 %	
28,5 %	8.951.025	27,6 %	10.397.438	* Viken	10.388.701	30,4 %	8.951.025	28,5 %	
10,4 %	3.283.024	12,8 %	2.548.125	Norge forøvrig	2.548.125	12,2 %	3.283.024	10,5 %	
0,2 %	72.664	0,2 %	70.398	Utlandet	70.398	0,2 %	72.664	0,2 %	
100,0 %	31.435.630	100,0 %	32.615.686	Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder	32.586.358	100,0 %	31.409.938	100,0 %	

* Vestfold og Telemark ble ett fylke f.o.m. 1.1.2020. Samtidig ble Buskerud en del av Viken fylke. Geografisk fordeling er ikke omarbeidet for 2019.

Morbank			Konsern	
2019	2020	Engasjement fordelt på sektor og næring	2020	2019
25.175.048	25.967.386	Lønnskakere o.l	25.967.386	25.175.048
268.090	251.920	Jordbruk og skogbruk	251.920	268.090
345.039	393.188	Industri og produksjon	393.188	345.039
548.305	533.095	Bygg og anlegg	533.095	548.305
540.959	537.771	Varehandel/Hotell og restaurant	537.771	540.959
6.083.699	6.252.331	Eiendomsdrift og annen forretningsmessig tjenesteyting	6.218.001	6.052.554
398.302	507.809	Transport og tjenesteytende næringer	507.809	398.302
26.842	1.094	Offentlig forvaltning	1.094	26.842
263.184	366.937	Utlandet og andre	366.937	263.184
33.649.468	34.811.529	Totalt	34.777.199	33.618.323

2019	2020	Brutto utlån fordelt på sektor og næring	2020	2019
24.140.703	24.966.804	Lønnskakere o.l	24.966.804	24.140.703
236.036	215.075	Jordbruk og skogbruk	215.075	236.036
277.769	327.397	Industri og produksjon	327.397	277.769
324.524	277.804	Bygg og anlegg	277.804	324.524
348.044	383.136	Varehandel/Hotell og restaurant	383.136	348.044
5.513.943	5.789.031	Eiendomsdrift og annen forretningsmessig tjenesteyting	5.759.702	5.488.251
346.830	369.657	Transport og tjenesteytende næringer	369.657	346.830
1.843	1.094	Offentlig forvaltning	1.094	1.843
245.938	285.688	Utlandet og andre	285.688	245.938
31.435.630	32.615.686	Totalt	32.586.358	31.409.938
8.353.979	8.251.907	- Herav vurdert til amortisert kost	8.222.578	8.328.288
21.307.310	22.699.838	- Herav vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	22.699.838	21.307.310
1.774.241	1.663.941	- Herav vurdert til virkelig verdi	1.663.941	1.774.341
(149.609)	(151.388)	Tapsavsetninger på utlån	(142.830)	(144.634)
31.286.021	32.464.299	Netto utlån	32.443.528	31.265.305

31.435.630	32.615.686	Brutto utlån	32.586.358	31.409.938
12.039.621	12.660.202	Brutto utlån overført SB1 Boligkreditt	12.660.202	12.039.621
842.787	752.332	Brutto utlån overført SB1 Næringskreditt	752.332	842.787
44.318.037	46.028.221	Brutto utlån inklusive SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	45.998.892	44.292.346

Lån med betalingslettelser (forbearance)

Lån hvor det er innvilget betalingslettelse for å avhjelpe finansielle problemer hos kunde vil, etter IFRS 9, klassifiseres i trinn 2 eller 3.

Lån som har en vesentlig økt kredittrisiko siden førstegangs innregning skal klassifiseres i trinn 2. Kredittforringede lån klassifiseres i trinn 3

Brutto utlån med betalingslettelser:		Morbank / Konsern		
31.12.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Brutto utlån med betalingslettelser uten individuell nedskrivning	-	144.529	-	144.529
Brutto utlån med betalingslettelser med individuell nedskrivning	-	-	58.477	58.477
	-	144.529	58.477	203.006

Brutto utlån med betalingslettelser:		Morbank / Konsern		
31.12.2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Brutto utlån med betalingslettelser uten individuell nedskrivning	-	264.788	2.383	267.171
Brutto utlån med betalingslettelser med individuell nedskrivning	-	-	129.369	129.369
	-	264.788	131.752	396.540

Avdragsfrihet i forbindelse med koronapandemien

I forbindelse med pandemien er det fra mars 2020 innvilget avdragsfrihet for person- og bedriftskunder. Disse lånene blir ikke klassifisert som ordinær forbearance (ref. tabell over), men utviklingen hos disse følges tett opp av banken. Avdragsfriheten er i hovedsak gitt med 6 måneder i personmarkedet og 3 måneder i bedriftsmarkedet. Det har vært en klart nedadgående trend på antall søknader om avdragsfrihet det siste halvåret.

Kvartalsvis utvikling volum avdragsfrihet 2020 (mill kr)	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020
Personmarkedet	2.592	3.167	2.340	888
Bedriftsmarkedet	635	1.895	312	203
Totalt	3.227	5.062	2.652	1.091

Note 9 – Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS/ SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 6,07 % pr 31. desember 2020. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan banken overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 % av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2020 er bokført verdi av overførte utlån 12.660 mill. Banken forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019. Lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger) og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

SpareBank 1 Næringskreditt ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Banken har en eierandel på 11,68 % pr 31. desember 2020. Obligasjonene til SpareBank 1 Næringskreditt har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av nærings-eiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i nærings-eiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i nærings-eiendom innenfor 60 % av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis

nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2020 er bokført verdi av overførte utlån 752 mill. Banken forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019. Lån som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er på 11,0 %, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 10 – Aldersfordeling på forfalte utlån

Tabellen viser forfalte terminer på utlån fordelt på antall dager etter forfall.

Konsern				
	Under 30 dager	31–90 dager	Over 91 dager	Totalt
2020 (tusen kroner)				
Utlån til og fordringer på kunder				
Privatmarkedet	983	84	44.019	45.086
Bedriftsmarkedet	149	1.783	20.711	22.644
Sum	1.133	1.867	64.730	67.729

Konsern				
	Under 30 dager	31–90 dager	Over 91 dager	Totalt
2019 (tusen kroner)				
Utlån til og fordringer på kunder				
Privatmarkedet	1.173	6.120	36.221	43.513
Bedriftsmarkedet	4.543	8.363	24.132	37.038
Sum	5.716	14.482	60.353	80.551

(Det er ikke utarbeidet tall for morbank, da disse er identiske med konserntallene)

Note 11 – Tap på utlån, garantier m.v.

2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
6.337	10.792	Periodens endringer i tapsavsetninger trinn 1	10.792	6.337
4.427	8.342	Periodens endringer i tapsavsetninger trinn 2	8.342	4.427
(9.655)	(9.043)	Periodens endringer i tapsavsetninger trinn 3	(12.626)	(10.055)
859	24.702	Periodens konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	24.399	859
1.496	1.687	Periodens konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	1.687	1.496
(565)	(443)	Periodens inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	(443)	(565)
(181)	(934)	Andre korreksjoner/amortisering på nedskrivninger	(1.458)	(181)
2.718	35.104	Periodens tap på utlån og garantier	30.694	2.318
10.284	10.637	Renteinntekter inntektsført på nedskrevne utlån	10.637	10.284

Morbank				
Tapsavsetninger på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
01.01.2020	41.600	41.628	86.855	170.083
Avsetning til tap overført til Trinn 1	6.925	(6.748)	(177)	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	(3.931)	4.120	(189)	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	(415)	(2.088)	2.502	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	25.460	13.179	1.806	40.445
Økning i trekk på eksisterende lån	10.002	21.532	36.840	68.374
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	(10.906)	(7.625)	(16.983)	(35.513)
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	(16.343)	(14.029)	(8.140)	(38.512)
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	(24.702)	(24.702)
31.12.2020	52.393	49.970	77.812	180.175
-tilbakeføring av tapsavsetninger knyttet til virkelig verdi over utvidet resultat	(14.544)	-	-	(14.544)
Balanseførte tapsavsetninger 31.12.2020	37.849	49.970	77.812	165.631
Herav tapsavsetninger på balanseført utlån	28.133	45.802	77.453	151.388
Herav tapsavsetninger på ubenyttede kreditter og garantier	9.716	4.168	359	14.243
Herav tapsavsetninger PM - Amortisert kost	1.457	21.291	25.463	48.211
Herav tapsavsetninger BM - Amortisert kost	36.392	28.679	52.348	117.420

Konsern				
Tapsavsetninger på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
01.01.2020	41.600	41.628	81.880	165.108
Avsetning til tap overført til Trinn 1	6.925	(6.748)	(177)	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	(3.931)	4.120	(189)	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	(415)	(2.088)	2.502	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	25.460	13.179	1.806	40.445
Økning i måling av tap	10.002	21.532	32.954	64.488
Reduksjon i måling av tap	(10.906)	(7.625)	(16.983)	(35.513)
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	(16.343)	(14.029)	(8.140)	(38.512)
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	(24.399)	(24.399)
31.12.2020	52.393	49.970	69.254	171.617
-tilbakeføring av tapsavsetninger knyttet til virkelig verdi over utvidet resulta	(14.544)	-	-	(14.544)
Balanseførte tapsavsetninger 31.12.2020	37.849	49.970	69.254	157.073
Herav tapsavsetninger på balanseført utlån	28.133	45.802	68.895	142.830
Herav tapsavsetninger på ubenyttede kreditter og garantier	9.716	4.168	359	14.243
Herav tapsavsetninger PM - Amortisert kost	1.457	21.291	25.463	48.211
Herav tapsavsetninger BM - Amortisert kost	36.392	28.679	43.790	108.862

Utlån til kunder fordelt på trinn 1, 2 og 3

Morbank				
Utlån til kunder fordelt på trinn 1, 2 og 3	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
01.01.2020	27.440.928	1.947.235	273.126	29.661.289
Utlån overført til Trinn 1	583.350	(581.344)	(2.006)	-
Utlån overført til Trinn 2	(1.058.499)	1.074.077	(15.577)	-
Utlån overført til Trinn 3	(19.798)	(44.754)	64.552	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	14.485.209	616.262	23.418	15.124.889
Økning i trekk på eksisterende lån	304.808	41.109	1.515	347.433
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	(1.121.143)	(141.867)	(54.094)	(1.317.104)
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	(12.127.966)	(664.728)	(39.556)	(12.832.250)
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	(117)	-	(32.394)	(32.511)
31.12.2020	28.486.773	2.245.988	218.984	30.951.745
Tapsavsetning i % av brutto utlån	0,18 %	2,22 %	35,53 %	0,58 %
Herav PM	22.456.850	1.201.588	79.284	23.737.722
Herav BM	6.029.923	1.044.401	139.699	7.214.023

Konsern				
Utlån til kunder fordelt på trinn 1, 2 og 3	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
01.01.2020	27.430.833	1.947.235	257.529	29.635.597
Utlån overført til Trinn 1	583.350	(581.344)	(2.006)	-
Utlån overført til Trinn 2	(1.058.499)	1.074.077	(15.577)	-
Utlån overført til Trinn 3	(19.798)	(44.754)	64.552	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	14.485.209	616.262	23.418	15.124.889
Økning i trekk på eksisterende lån	304.607	41.109	1.329	347.045
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	(1.119.584)	(141.867)	(54.094)	(1.315.546)
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	(12.127.966)	(664.728)	(39.556)	(12.832.250)
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	(117)	-	(37.201)	(37.318)
31.12.2020	28.478.035	2.245.988	198.393	30.922.416
Tapsavsetning i % av brutto utlån	0,18 %	2,22 %	34,91 %	0,55 %
Herav PM	22.456.850	1.201.588	79.284	23.737.722
Herav BM	6.021.185	1.044.401	119.109	7.184.694

2019	2020	Tap fordelt på sektor og næring	2020	2019
7.932	7.407	Lønnstakere o.l	7.407	7.932
(15)	334	Jordbruk og skogbruk	334	(15)
869	7.203	Industri og bergverk	7.203	869
125	(3.756)	Bygg og anlegg	(3.756)	125
151	424	Varehandel/Hotell og restaurant	424	151
(5.893)	12.956	Eiendomsdrift og annen forretningsmessig tjenesteyting	8.545	(6.293)
(339)	9.639	Transport og tjenesteytende næringer	9.639	(339)
(112)	898	Utlandet og andre	898	(112)
2.718	35.104	Tap på utlån til kunder	30.694	2.318

Sensitivitetsanalyse Tapsmodell

Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på historiske tap, samt referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv.

Tapsmodellen bygger samtidig på flere input-faktorer fra porteføljene hvor hendelser har inntruffet pr. balanse-dato, men hvor det ligger en naturlig forsinkelse før oppdatert informasjon avleires i modellen. Banken har som en følge av dette forsinkelses-aspektet, foretatt en utvidet gjennomgang av vår BM-portefølje dette kvartalet mhp å identifisere og tapsavsette for enkelt-engasjementer og bransjer som vi mener vil ha spesifikke problemer med å klare seg gjennom krisen. PD/LGD-nivåer er ikke rekalkulert i modellen pr. 31.12.

Banken har, i tillegg til utvidede individuelle taps-vurderinger, foretatt en skjønnsmessig vurdering av modellens scenariovekting. Scenariovektingen holdes uendret fra forrige kvartal og ble sist endret 30.06.20. Det vises til oversikt under for utvikling i scenario-vekting gjennom året.

I oppstilling under er sensitiviteten ved 10 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for normal case og tilsvarende 10 %-poengs økning i sannsynlighet for worst case vist. En slik endring vil resultere i økte tapsavsetninger med ca 32 mill, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

Det er også gjennomført interne simuleringer ved endring i vektet PD. Simuleringen viser at, gitt bankens scenariovekting pr. 31.12.2020, øker tapsavsetningene med ca 10 mill for hver 10 % økning i vektet PD.

Benyttet scenariovekting pr. 31.12.2020	Vekt PM / BM	PM	BM	Totalt
Scenario 1 (Normal case)	80 % / 80 %	34.865	67.293	102.158
Scenario 2 (Worst case)	15 % / 20 %	26.435	49.799	76.234
Scenario 3 (Best case)	5 % / 0 %	1.455	-	1.455
Totalt beregnet IFRS 9 avsetninger		62.755	117.092	179.847
- tilbakeføring av tapsavsetninger knyttet til virkelig verdi over utvidet resultat		(14.544)	-	(14.544)
Amortiseringer på individuelle avsetninger		-	328	328
Balanseførte tapsavsetninger for morbank 31.12.2020		48.211	117.420	165.631

Endring i IFRS 9 tapsavsetning ved endring i vekt:	Vekt PM / BM	PM	BM	Totalt
Scenario 1 (Normal case)	70 % / 70 %	(2.179)	(8.412)	(10.591)
Scenario 2 (Worst case)	25 % / 30 %	17.624	24.899	42.523
Scenario 3 (Best case)	5 % / 0 %	-	-	-
Totalt		15.445	16.487	31.932

Benyttet scenariovekting gjennom året	31.12.2019 Vekt PM / BM	31.03.2020 Vekt PM / BM	30.06.2020 Vekt PM / BM	30.09.2020 Vekt PM / BM	31.12.2020 Vekt PM / BM
Scenario 1 (Normal case)	80% / 80%	80% / 80%	80% / 80%	80% / 80%	80% / 80%
Scenario 2 (Worst case)	10% / 10%	15% / 15%	15% / 20%	15% / 20%	15% / 20%
Scenario 3 (Best case)	10% / 10%	5% / 5%	5% / 0%	5% / 0%	5% / 0%

Note 12 – Kreditrisikoeksponering for hver interne risikoring

Morbank og Konsern

(tusen kroner)	Historisk mislighold i %	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt beløp	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt beløp
		2020	2020	2019	2019
Laveste risiko	-	0,00 %	-	0,00 %	-
Lav risiko	-	0,09 %	28.630	0,15 %	46.484
Middels risiko	-	0,64 %	208.679	0,97 %	305.705
Høy risiko	-	0,19 %	62.272	0,22 %	68.967
Høyeste risiko	-	0,31 %	100.325	0,17 %	54.709
Mislighold og nedskrevet	11,4 %	0,12 %	37.961	0,16 %	49.371
Totalt			437.868		525.236

Noten beskriver bankens samlede kreditteksponering i den laveste sikkerhetsklassen (usikret eksponering). Historisk mislighold i prosent baseres på gjennomsnittlig usikret eksponeringsandel i risikoklassene J og K, som er forbeholdt misligholdte og tapsutsatte engasjementer.

Note 13 – Maksimal kreditrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantestillelser

Tabellen nedenfor viser maksimalt eksponering mot kredittrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
Brutto eksponering			Brutto eksponering	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Eiendeler		
94.784	101.364	Kontanter og fordringer på sentralbanker	101.364	94.784
1.034.557	1.035.432	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.073.679	1.070.874
31.435.630	32.615.686	Brutto utlån til og fordringer på kunder	32.586.358	31.409.938
6.039.138	6.326.865	Verdipapirer - til virkelig verdi	6.518.045	6.163.391
19.418	125.378	Derivater	125.378	19.418
144.318	129.034	Andre eiendeler	193.488	208.670
38.767.846	40.333.759	Sum eiendeler	40.598.312	38.967.075
		Forpliktelser		
		Betingede forpliktelser		
257.676	160.058	- Betalingsgarantier	160.058	257.676
318.720	302.037	- Kontraktsgarantier	302.037	318.720
18.740	3.840	- Lånegarantier	3.840	18.740
22.303	23.622	- Annet garantiansvar	23.622	22.303
1.773.927	1.912.627	Ubenyttede kreditter	1.907.627	1.768.485
2.391.366	2.402.185	Sum finansielle garantistillelser	2.397.185	2.385.924
39.385.285	40.823.317	Total kredittrisikoeksponering ekskl. ubenyttede kreditter	41.087.870	39.655.899

Kredittrisikoeksponering knyttet til utlån fordelt på land				
2019	2020	Kredittesponering knyttet til utlån inkl. ubenyttede kreditter	2020	2019
33.134.768	34.455.223	Norge	34.450.223	33.103.634
74.789	73.091	Utland	73.091	74.789
33.209.557	34.528.314	Totalt	34.525.334	33.178.423

Hva gjelder kredittesponering er det kun posten utlån som fordeles etter geografiske områder, ref. note 8.

Sikkerheter pr. sikkerhetsklasse

Tabellen under viser total verdi av sikkerheter fordelt pr. sikkerhetsklasse i bankens risikoklassifiseringssystem. Verdiene er beregnet ut i fra et gjennomsnitt av intervallene innenfor hver klasse.

Morbank og konsern	Prosentvis snitt pr klasse	2020	2019
Sikkerhetsklasse 1	120 %	3.952.233	4.014.142
Sikkerhetsklasse 2	110 %	5.237.961	5.014.366
Sikkerhetsklasse 3	90 %	7.791.995	7.516.921
Sikkerhetsklasse 4	70 %	9.796.670	9.281.385
Sikkerhetsklasse 5	50 %	1.438.803	1.594.294
Sikkerhetsklasse 6	30 %	200.640	139.587
Sikkerhetsklasse 7	10 %	43.635	52.594
Sum sikkerheter fra risikoklassifisering		28.461.937	27.613.290

Note 14 – Maksimal kreditrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantestillelser

Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at Sparebank 1 Alliansen benytter sine interne retningslinjer for kredittrateringer.

Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten pr. klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem.

2020 Morbank	Noter	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt eller individuelt nedskrevet	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kreditt-institusjoner	7	1.035.432	-	-	-	-	-	1.035.432
Utlån til og fordringer på kunder:								
Privatmarked	8	10.852.300	9.839.418	3.744.364	181.679	283.381	65.662	24.966.804
Bedriftsmarked	8	1.851.474	1.571.650	3.055.868	569.745	461.034	139.111	7.648.882
Sum brutto utlån		13.739.206	11.411.068	6.800.231	751.424	744.415	204.773	33.651.118
Finansielle investeringer								
Noterte statsobligasjoner	24	207.790	-	-	-	-	-	207.790
Noterte andre obligasjoner	24	304.029	2.828.505	-	-	-	-	3.132.534
Unoterte obligasjoner	24	7.385	-	1.077.638	-	-	-	1.085.023
Sum finansielle investeringer		519.204	2.828.505	1.077.638	-	-	-	4.425.347
Påløpte renter		7.646	-	-	-	-	-	7.646
Sum finansielle investeringer		526.850	2.828.505	1.077.638	-	-	-	4.432.993
Totalt		14.266.056	14.239.573	7.877.869	751.424	744.415	204.773	38.084.111

2019 Morbank	Noter	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt eller individuelt nedskrevet	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kreditt-institusjoner	7	1.034.557	-	-	-	-	-	1.034.557
Utlån til og fordringer på kunder:								
Privatmarked	8	10.646.796	8.817.852	4.020.905	204.660	372.965	77.527	24.140.703
Bedriftsmarked	8	1.349.776	1.952.909	2.715.935	592.387	484.675	199.245	7.294.927
Sum brutto utlån		13.031.129	10.770.761	6.736.839	797.047	857.640	276.771	32.470.187
Finansielle investeringer								
Noterte statsobligasjoner	24	752.740	-	-	-	-	-	752.740
Noterte andre obligasjoner	24	423.781	1.987.928	-	-	-	-	2.411.709
Unoterte obligasjoner	24	7.348	-	943.215	-	-	-	950.563
Sum finansielle investeringer		1.183.869	1.987.928	943.215	-	-	-	4.115.013
Påløpte renter		14.060	-	-	-	-	-	14.060
Sum finansielle investeringer		1.197.929	1.987.928	943.215	-	-	-	4.129.073
Totalt		14.229.058	12.758.689	7.680.055	797.047	857.640	276.771	36.599.260

2020 Konsern	Noter	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt eller individuell nedskrevet	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kreditt- institusjoner	7	1.073.679	-	-	-	-	-	1.073.679
Utlån til og fordringer på kunder:								
Privatmarked	8	10.852.300	9.839.418	3.744.364	181.679	283.381	65.662	24.966.804
Bedriftsmarked	8	1.851.474	1.571.650	3.047.130	569.745	461.034	118.520	7.619.554
Sum brutto utlån		13.777.453	11.411.068	6.791.494	751.424	744.415	184.182	33.660.037
Finansielle investeringer								
Noterte statsobligasjoner	24	207.790	-	-	-	-	-	207.790
Noterte andre obligasjoner	24	304.029	2.828.505	-	-	-	-	3.132.534
Unoterte obligasjoner	24	7.385	-	1.077.638	-	-	-	1.085.023
Sum finansielle investeringer		519.204	2.828.505	1.077.638	-	-	-	4.425.347
Påløpte renter		7.646	-	-	-	-	-	7.646
Sum finansielle investeringer		526.850	2.828.505	1.077.638	-	-	-	4.432.993
Totalt		14.304.303	14.239.573	7.869.132	751.424	744.415	184.182	38.093.030

2019 Konsern	Noter	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt eller individuell nedskrevet	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kreditt- institusjoner	7	1.070.874	-	-	-	-	-	1.070.874
Utlån til og fordringer på kunder:								
Privatmarked	8	10.646.796	8.817.852	4.020.905	204.660	372.965	77.527	24.140.703
Bedriftsmarked	8	1.349.776	1.952.909	2.705.840	592.387	484.675	183.648	7.269.235
Sum brutto utlån		13.067.446	10.770.761	6.726.745	797.047	857.640	261.174	32.480.812
Finansielle investeringer								
Noterte statsobligasjoner	24	752.740	-	-	-	-	-	752.740
Noterte andre obligasjoner	24	423.781	1.987.928	-	-	-	-	2.411.709
Unoterte obligasjoner	24	7.348	-	943.215	-	-	-	950.563
Sum finansielle investeringer		1.183.869	1.987.928	943.215	-	-	-	4.115.013
Påløpte renter		14.060	-	-	-	-	-	14.060
Sum finansielle investeringer		1.197.929	1.987.928	943.215	-	-	-	4.129.073
Totalt		14.265.375	12.758.689	7.669.960	797.047	857.640	261.174	36.609.885

Note 15 – Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Markedsrisiko er risikoen for at virkelig verdi eller bankens fremtidige kontantstrømmer fra finansielle instrumenter vil svinge som følge av endringer i renter, valutakurser, markedspriser, eller kurser på egenkapitalinstrumenter.

Renterisiko er sannsynligheten for at endringer i markedsrenten vil påvirke kontantstrømmer eller

virkelig verdi av bankens finansielle instrumenter. Styret har fastsatt rammer for bankens renteeksponering.

Det foretas løpende overvåking og rapportering av bankens renteeksponering. Banken benytter instrumenter for å sikre at eksponering er innenfor fastsatte rammer. Innvirkning på egenkapitalen vil være tilnærmet lik beregningene som angitt i tabellen under.

Morbank			Konsern		
2019	2020		2020	2019	
Sensitivitet på netto rentekost	Sensitivitet på netto rentekost	Økning i basispunkter	Sensitivitet på netto rentekost	Sensitivitet på netto rentekost	
(4.958)	(1.721)	+25	(1.721)	(4.958)	
(9.915)	(3.443)	+50	(3.443)	(9.915)	
(19.830)	(6.885)	+100	(6.885)	(19.830)	
(39.660)	(13.771)	+200	(13.771)	(39.660)	

Bankens risikoeksponering vises i note 12 og 13.

Metode benyttet for sensitivitetsanalysen

BankRisk er et system for styring av renterisiko og likviditet i bank. Det har standard rapporter for beregning av rente- og likviditetsrisiko. Det foretas

beregninger av durasjon, forfallsoversikter m.v. på obligasjonsbeholdninger, innlån i obligasjoner og plasseringer og innlån i pengemarkedet og renteswapper.

Fra 2020 beregnes sensitiviteten kun på rentebaserte balanseposter, tallene fra 2019 er følgelig ikke direkte sammenlignbare.

Note 16 – Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser/likviditetsrisiko

2020 Morbank

(Millioner kroner)	På forespørsel/ uten restløpetid	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	101	-	-	-	-	101
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	730	305	-	-	1.035
Utlån til og fordringer på kunder	-	67	385	1.674	30.490	32.616
Tapsavsetning trinn 1 og 2	-	-	-	(74)	-	(74)
Tapsavsetning trinn 3	-	-	(77)	-	-	(77)
Obligasjoner/sertifikater- utpekt til virkelig verdi over resultatregnskapet	8	7	166	4.252	-	4.433
Aksjer	1.894	-	-	-	-	1.894
Derivater	-	8	(4)	65	56	125
Immaterielle eiendeler	-	-	-	-	-	-
Eiendom, anlegg og utstyr	74	-	-	-	-	74
Eiendel ved skatt	11	-	-	-	-	11
Andre eiendeler	-	44	-	-	-	44
Sum eiendeler	2.088	856	775	5.917	30.546	40.182
Herav utenlandsk valuta	2	-	-	-	-	-
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	200	-	-	-	200
Innskudd fra og gjeld til kunder	22.318	3.259	297	28	1	25.903
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	147	916	5.356	1.490	7.909
Derivater	-	62	(1)	53	9	123
Forpliktelser ved periodeskatt	-	-	121	-	-	121
Andre forpliktelser	-	162	11	-	75	248
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	401	-	401
Avsatt utbytte som egenkapital	-	-	120	-	-	120
Avsatt til gaver som egenkapital	-	-	-	-	-	-
Hybridkapital som egenkapital	-	-	-	250	-	250
Egenkapital	4.907	-	-	-	-	4.907
Sum gjeld og egenkapital	27.225	3.830	1.464	6.088	1.575	40.182
Netto likvid eksponering på balanseposter	(25.137)	(2.974)	(689)	(171)	28.971	-

Nedbetalingslån er fordelt over tid etter gjeldende nedbetalingsplan. Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert under restløpetid under 3 måneder.

2020 Konsern

(Millioner kroner)	På forespørsel/ uten restløpetid	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	101	-	-	-	-	101
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	39	730	305	-	-	1.074
Utlån til og fordringer på kunder	-	67	385	1.674	30.461	32.587
Tapsavsetning trinn 1 og 2	-	-	-	(74)	-	(74)
Tapsavsetning trinn 3	-	-	(69)	-	-	(69)
Obligasjoner/sertifikater- utpekt til virkelig verdi over resultatregnskapet	8	7	166	4.252	-	4.433
Aksjer	2.085	-	-	-	-	2.085
Derivater	-	8	(4)	65	56	125
Immaterielle eiendeler	-	-	-	-	25	25
Eiendom, anlegg og utstyr	102	-	-	-	-	102
Eiendel ved skatt	11	-	-	-	-	11
Andre eiendeler	-	55	-	-	-	55
Sum eiendeler	2.346	867	783	5.917	30.542	40.455
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	200	-	-	-	200
Innskudd fra og gjeld til kunder	22.279	3.259	297	28	1	25.864
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	147	916	5.356	1.490	7.909
Derivater	-	62	(1)	53	9	123
Forpliktelser ved periodeskatt	-	-	125	-	-	125
Andre forpliktelser	-	210	11	-	75	296
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	401	-	401
Avsatt utbytte som egenkapital	-	-	120	-	-	120
Avsatt til gaver som egenkapital	-	-	-	-	-	-
Hybridkapital som egenkapital	-	-	-	250	-	250
Egenkapital	5.167	-	-	-	-	5.167
Sum gjeld og egenkapital	27.446	3.878	1.468	6.088	1.575	40.455
Netto likvid eksponering på balanseposter	(25.100)	(3.011)	(685)	(171)	28.967	-

Nedbetalingslån er fordelt over tid etter gjeldende nedbetalingsplan. Kasse-, drifts- og brukskreditt samt flexilån er gruppert under restløpetid under 3 måneder.

Likviditetsrisiko – Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser

2020 Morbank

(Millioner kroner)	På forespørsel/ uten restløpetid	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	200	-	-	-	200
Innskudd fra og gjeld til kunder	22.318	3.259	297	28	1	25.903
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	147	916	5.356	1.490	7.909
Derivater	-	62	(1)	53	9	123
Forpliktelser ved periodeskatt	-	-	121	-	-	121
Andre forpliktelser	-	162	11	-	75	248
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	401	-	401
Hybridkapital som egenkapital	-	-	-	250	-	250
Avsatt utbytte som egenkapital	-	-	120	-	-	120
Avsatt til gaver som egenkapital	-	-	-	-	-	-
Sum gjeld og egenkapital	22.318	3.830	1.464	6.088	1.575	35.275

Likviditetsrisiko – Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser

2020 Konsern

(Millioner kroner)	På forespørsel/ uten restløpetid	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	200	-	-	200
Innskudd fra og gjeld til kunder	22.279	3.259	297	28	1	25.864
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	147	916	5.356	1.490	7.909
Derivater	-	62	(1)	53	9	123
Forpliktelser ved periodeskatt	-	-	128	-	-	128
Andre forpliktelser	-	210	11	-	75	296
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	401	-	401
Hybridkapital som egenkapital	-	-	-	250	-	250
Avsatt utbytte som egenkapital	-	-	120	-	-	120
Avsatt til gaver som egenkapital	-	-	-	-	-	-
Sum gjeld og egenkapital	22.279	3.678	1.671	6.088	1.575	35.291

Note 17 – Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Renteinntekter		
21.408	11.721	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	11.721	21.408
1.014.169	913.869	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	913.388	1.013.640
94.597	58.383	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	58.383	94.597
(4.097)	(4.647)	Andre renteinntekter og lignende inntekter	(3.131)	(3.017)
1.126.077	979.326	Sum renteinntekter	980.361	1.126.628
		Rentekostnader		
129	685	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	685	129
255.485	176.123	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	176.115	255.468
180.793	123.827	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	123.828	180.794
15.291	10.058	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	10.058	15.291
16.699	20.452	Andre rentekostnader og lignende kostnader	20.599	18.422
468.398	331.147	Sum rentekostnader	331.285	470.104
657.679	648.179	Netto renteinntekter	649.075	656.524

2019	2020	Gjennomsnittsrenter og gjennomsnittlig rentebærende eiendeler og gjeld	2020	2019
		Eiendeler		
29.205.098	31.213.888	Gjennomsnittlig rentebærende saldo utlån til kunder	31.213.888	29.205.098
3,37 %	2,90 %	Gjennomsnittsrente utlån til kunder	2,90 %	3,37 %
4.523.875	4.195.405	Gjennomsnittlig rentebærende saldo verdipapirplasseringer	4.195.405	4.523.875
2,10 %	1,39 %	Gjennomsnittsrente verdipapirplassering	1,39 %	2,10 %
		Gjeld		
23.431.314	25.047.178	Gjennomsnittlig rentebærende saldo innskudd	25.047.178	23.431.314
1,05 %	0,68 %	Gjennomsnittsrente innskudd	0,68 %	1,05 %
8.262.433	7.900.302	Gjennomsnittlig rentebærende saldo innlån verdipapirer	7.900.302	8.262.433
2,32 %	1,87 %	Gjennomsnittsrente innlån verdipapirer	1,87 %	2,32 %

Note 18 – Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Provisjonsinntekter		
6.287	6.660	Garantiprovisjon	6.660	6.287
1.018	773	Interbankprovisjon	773	1.018
8.695	7.842	Kredittformidling	7.842	8.695
17.982	20.462	Verdipapiromsetning og forvaltning	20.462	17.982
104.782	100.478	Betalingsformidling	100.478	104.782
50.557	55.435	Forsikringstjenester	55.435	50.557
6.059	6.497	Andre provisjonsinntekter	6.497	6.059
101.451	132.703	Provisjon fra Bolig- og Næringskreditt	132.703	101.451
296.832	330.850	Sum provisjonsinntekter	330.850	296.832
		Provisjonskostnader		
1.271	864	Interbankgebyrer	864	1.271
12.142	11.774	Betalingsformidling	11.774	12.142
3.204	6.514	Andre provisjonskostnader	6.514	3.204
16.617	19.151	Sum provisjonskostnader	19.151	16.617
280.216	311.699	Sum netto provisjonsinntekter	311.699	280.216
		Andre inntekter		
-	-	Driftsinntekter fast eiendom	134	240
-	4.028	Gevinst ved salg av anleggsmidler	8.403	-
5.983	4.765	Andre driftsinntekter	3.491	3.736
-	-	Driftsinntekter eiendomsmegling	115.483	107.202
-	-	Driftsinntekter regnskapshus	37.683	35.671
5.983	8.793	Sum andre driftsinntekter	165.195	146.849
286.198	320.492	Sum netto provisjons- og andre inntekter	476.893	427.065

Note 19 – Netto resultat fra finansielle eiendeler

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
128.793	66.820	Sum utbytte fra aksjer	31.164	25.522
7.536	1.907	Utbytte fra datterselskaper	-	-
-	-	Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	101.142	125.437
-	-	Nedskrivning på finansielle eiendeler i datterselskaper	-	-
7.536	1.907	Sum netto resultat fra eierinteresser	101.142	125.437
		Netto resultat fra andre finansielle investeringer:		
(6.430)	7.571	Obligasjoner og sertifikater - til virkelig verdi over resultat	7.571	(6.430)
(6.430)	7.571	Sum inntekter fra obligasjoner og sertifikater	7.571	(6.430)
(2.888)	(14.106)	Netto verdiendringer på sikrede obligasjoner og derivater	(14.106)	(2.888)
(1.318)	5.292	Netto verdiendringer på sikrede fastrente utlån og derivater	5.292	(1.318)
6.364	(9.865)	Netto verdiendringer på øvrige finansielle derivater	(9.865)	6.364
2.158	(18.679)	Sum inntekter fra finansielle derivater	(18.679)	2.158
33.643	(2.460)	Aksjer - til virkelig verdi over resultat	(2.460)	33.643
-	-	Realiserte tilgjengelig for salg instrumenter	-	-
(14.544)	1.655	Nedskrivning av tilgjengelig for salg instrumenter	1.655	(14.544)
19.099	(805)	Sum inntekter fra aksjer	(805)	19.099
6.088	13.425	Netto transaksjonsgevinst	13.425	6.088
6.088	13.425	Sum netto inntekter fra valutahandel	13.425	6.088
157.245	70.239	Netto resultat fra finansielle eiendeler	133.817	171.874

Note 20 – Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Innledning

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse for 2020 er i henhold til forskrift om finansforetak § 15,2.

SpareBank 1 BV sin godtgjørelsesordning

Policy for godtgjørelse i SpareBank 1 BV 2020 ble vedtatt av styret 16. januar 2020. Retningslinjene omfatter Sparebank 1 BV morbank. Retningslinjene omfatter fastlønn, variabel godtgjørelse og ansattgoder (pensjon, forsikringer og øvrige ansattgoder). Det er særskilte regler for ledende ansatte. For datterselskapene er det egne retningslinjer.

Sparebank 1 BV sin policy for godtgjørelse skal:

- bidra til måloppnåelse og ønsket atferd
- bidra til å tiltrekke og beholde relevant kompetanse
- fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med bankens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter
- være i samsvar med gjeldende regelverk

Den samlede godtgjørelsen skal være konkurranse-dyktig men ikke lønnsledende. Godtgjørelse skal bygge på likelønnsprinsippet, uavhengig av kjønn.

Godtgjørelsesutvalg

Styret i SpareBank 1 BV har opprettet et godtgjørelsesutvalg som består av tre styremedlemmer hvorav den ene er ansattrepresentant. Utvalget skal forberede saker for styret og har i hovedsak ansvar for å:

- årlig vurdere og foreslå total lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør
- årlig behandle konsernets policy for godtgjørelse inkl. modell for resultatbasert belønning
- innstille på ramme for resultatbasert belønning
- påse at praktiseringen av konsernets godtgjørelsesordning er i henhold til gjeldene regler.

Utvalget skal også kunne benyttes som rådgivende instans for administrerende direktør ved fastsettelse av vilkår for konsernledergruppen.

Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret

Godtgjørelse til administrerende direktør

Den samlede godtgjørelse til administrerende direktør består av fastlønn (hovedelement), variabel godtgjørelse, naturalytelser og pensjons- og forsikringsordninger. Fastlønn og variabel godtgjørelse fastsettes årlig av styret etter innstilling fra godtgjørelsesutvalget. Vurderingen tar utgangspunkt i oppnådde resultater

på definerte målområder i henhold til balansert målstyring, individuelle prestasjoner samt lønnsutviklingen i sammenlignbare stillinger.

Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på resultater og oppnådde mål siste to år. Administrerende direktør kan motta resultatbasert belønning på lik linje med øvrige ansatte basert på vedtatt modell for resultatbasert belønning. Naturalytelser følger tilsvarende praksis som øvrige ledende ansatte.

Det er inngått egen pensjonsavtale med administrerende direktør. Pensjonsavtalen medfører en utbetaling av pensjon på 70 % av årslønn uten avkortning frem til fylte 67 år, med anledning til å fratre fra fylte 62 år. Etter fylte 67 år avkortes beløpet forholdsmessig i forhold til antall opptjeningsår < 30 år. Beregnet pensjonsforpliktelse er plassert i fond som er pantsatt til fordel for administrerende direktør. I forbindelse med inngåelse av intensjonsavtale om sammenslåing med SpareBank 1 Telemark, er det utarbeidet en tilleggssavtale.

Administrerende direktør har ordinær oppsigelsestid på 6 måneder. Administrerende direktør har avtale om 12 måneders etterlønn mot fraskrivelse av oppsigelsesvernet. Avtalen har en mulighet for avkortning til 6 måneder etter fylte 59 år gitt visse vilkår.

Godtgjørelse til øvrig konsernledelse

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til medlemmer av konsernledelsen etter forankring med styreleder. Godtgjørelsen fastsettes etter vurdering av oppnådde resultater, individuelle prestasjoner samt vilkår i markedet for de ulike områdene.

Konserndirektører mottar resultatbasert belønning på lik linje med øvrige ansatte basert på vedtatt modell for resultatbasert belønning. Konserndirektører er medlem av bankens generelle pensjonsordning for lønn inntil 12G. Det foreligger en førtidspensjonsavtale med én av konserndirektørene, med rett til å fratre ved fylte 62 år og med en ytelse på 70 % av pensjonsgivende inntekt samt en tilleggspensjon på 70 % for lønn over 12G. Ingen konserndirektører har etterlønnssavtaler.

Modell for resultatbasert belønning

Modell for resultatbasert belønning (variabel belønning) gjelder samtlige ansatte i morbank. Resultat vurderes ut ifra på forhånd fastsatte finansielle og ikke-finansielle kriterier (vektet balansert målkort). Variabel godtgjørelse baseres på en kombinasjon av vurdering av banken som helhet, den enkelte avdeling og den ansattes

måloppnåelse. Samlet godtgjørelse kan utgjøre maksimalt 10% av brutto lønn.

Modell for resultatbasert belønning er todelt. Styret vedtar endelig ramme basert på en samlet vurdering av måloppnåelse. Ved måling av resultater og måloppnåelse blir også parameterne for risiko, likviditet og soliditet vurdert. 50 % av tildelt ramme utbetales som bonus til alle ansatte i morbank med et likt krone-messig beløp for samtlige ansatte. Resterende 50 % av tildelt ramme fordeles ut som individuell godtgjørelse basert på resultater og måloppnåelse i henhold til balanserte målkort på team, avdeling eller enhet. Utbetalingen skjer årlig og etterskuddsvis etter at årsregnskapet er behandlet i styret.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Øverste leder for den enkelte virksomhetsområde ivaretar styring og kontroll av risiko i egen virksomhet gjennom sitt lederskap. Totalt 19 personer er definert som ledende ansatte eller risikotakere. Administrerende i datterselskapene er vurdert som ikke risikotakere

Variabel godtgjørelse til identifiserte ansatte er basert på modell for resultatbasert belønning som omtalt ovenfor. Grunnlaget for vurdering av variabel godtgjørelse baseres på foretakets resultater i periode på minst to år.

Ansatte med kontrolleroppgaver (risikostyring og compliance) samt tillitsvalgte inngår i ordinær modell for resultatbasert belønning. Godtgjørelse til ansatte med kontrolleroppgaver skjer uavhengig av resultater i virksomheten de kontrollerer.

Halvparten av den individuelle belønningen blir utbetalt som lønn første året. Resterende del fordeles over tre år og kan derved ikke disponeres fritt av den enkelte. Samlet variabel godtgjørelse til identifiserte ansatte følger vedtatt modell for resultatbasert belønning inkludert regelen om maksimalt 10% av brutto lønn.

Total godtgjørelse for ledende ansatte utgjorde 27,4 mill i 2020, herav 1,3 mill i variabel lønn og 1,4 mill i naturallytelser. Periodiserte pensjonskostnader utgjorde 9,5 mill. Oversikt over godtgjørelse til Konsernledelsen fremkommer under.

Naturallytelse

Andre ytelser til konsernsjef og ledende ansatte kan gis i den grad ytelsene har tilknytning til funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig. Konsernledelse ekskl. administrerende direktør har avtale om bilordning og kan velge fast godtgjørelse eller firmabil.

Pensjon

Konsernet har etablert en felles innskuddsbasert pensjonsordning gjeldende fra 1. september 2018. Ansatte som tidligere har hatt ytelsesbaserte pensjoner har fått en egen kompensasjonsordning. Årlig innskudd er individuelt beregnet for å gi samme verdi som den tidligere ytelsesbaserte avtalen ville hatt ved avtalt pensjonsalder.

Redegjørelse

Styret bekrefter at retningslinjene for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse for 2020 er fulgt.

Morbank			Konsern	
2019	2020	Personalkostnader	2020	2019
164.213	168.657	Lønn	258.598	250.127
25.619	32.175	Pensjonskostnader (note 22)	37.673	31.032
49.232	49.051	Sosiale kostnader	63.095	63.025
239.064	249.882	Sum personalkostnader	359.366	344.184
Ansatte				
230	235	Gjennomsnittlig antall årsverk	345	337
235	236	Antall årsverk pr 31.12.	344	345
237	240	Antall ansatte pr 31.12.	351	355

For ytterligere informasjon vedrørende nærstående vises til note 36.

For informasjon om egenkapitalbevis eiet av ledende ansatte, styre- og representantskapsmedlemmer vises til note 38.

Lån og garantier til tjeneste og tillitsmenn:	2020	2019
Lån til ansatte i morbank	552.922	552.244
Lån til ansatte i datterselskaper	241.557	229.899

2020: Lån til ansatte i morbank gjelder kun fast ansatte. Pensjonister er utelatt og utgjør 90.787

Ytelser til konsernledelsen:

Spesifikasjoner av ytelser/lån

Konsernledelsen 2020	Lønn	Res.basert belønning utbetalt	Natural- ytelser	Samlet godtgjørelse	Periodisert pensjonskost.	Nåverdi pensjons forpliktelse pr 31.12.2020	Lån*	Antall egenkapitalbevis
Rune Fjeldstad **	3.002	176	51	3.229	5.989	26.549	5.648	94.928
Geir Årstein Hansen	1.616	99	185	1.900	895	12.675	4.486	9.464
Marianne Sommerro Evensen	1.372	101	51	1.524	304	-	3.985	7.574
Johan Hjerkin	1.462	86	141	1.689	185	-	-	13.481
Stian Thomassen	1.687	99	117	1.903	176	-	1.865	9.370
Tonje Stormoen	1.228	79	161	1.468	190	-	2.470	9.620
Lasse Olsen	1.809	104	34	1.947	179	-	1.861	17.363
Samlet godtgjørelse til konsernledelsen	12.176	744	740	13.660	7.918	39.224	20.315	161.800
Øvrige ledende ansatte 2020	Lønn	Res.basert belønning utbetalt	Natural- ytelser	Samlet godtgjørelse	Periodisert pensjonskost.		Lån*	Antall egenkapitalbevis
Samlet godtgjørelse til øvrige ledende ansatte	12.469	530	698	13.697	1.609		40.503	36.025

* Lån til ledende ansatte følger vilkår for ordinære funksjonærlån med rentesats 1,10 % innenfor en ramme på 5,0 mill pr 31.12.20. Utover rammen følges ordinære kundevilkår.

** Pensjonsavtale adm.dir ble reforhandlet i 2020. Årets periodiserte pensjonskost inkluderer planendring med 2,0 mill (ex. aga/fs)

Styret 2020	Honorar	Lån	Antall egenkapitalbevis
Finn Haugan, styreleder	500	-	30.000
Heine Wang, nestleder	285	-	27.000
Elisabeth Haug	150	-	2.700
Gisle Dahn	235	-	3.200
Janne Sølvli Weseth	185	7.891	4.500
Hanne Myhre Gravdal, medlem ansattes repr.	150	4.911	6.871
Geir Arne Vestre, medlem ansattes repr.	150	1.659	3.586
Samlet godtgjørelse til styret	1.655	14.461	77.857

Gisle Dahn representerer SpareBankstiftelsen BV. Antall EK Bevis 13.642.787

Representantskap 2020	Honorar	Lån
Lars Ole Bjørnsrud, leder	80	1.820
Øvrige representanter representantskap/valgkomite	171	32.701
Samlet godtgjørelse til representantskap	251	34.521

Spesifikasjoner av ytelser/lån

Konsernledelsen 2019	Lønn	Res.basert belønning utbetalt	Natural- ytelser	Samlet godt- gjørelse	Periodisert pensjons- kost.	Nåverdi pensjons forpliktelse pr 31.12.2020	Lån*	Antall egenkapital- bevis
Rune Fjeldstad	2.920	149	39	3.108	3.875	19.163	5.809	62.399
Geir Årstein Hansen	1.572	83	194	1.849	717	12.125	1.907	8.789
Marianne Sommerro Evensen	1.189	85	22	1.296	304	-	4.251	6.899
Johan Hjerkin	1.399	75	143	1.617	185	-	-	12.806
Stian Thomassen	1.639	85	135	1.859	176	-	-	8.695
Tonje Stormoen	1.221	69	26	1.316	190	-	2.470	8.945
Lasse Olsen	1.764	91	29	1.884	179	-	2.578	16.688
Samlet godtgjørelse til konsernledelsen	11.704	637	588	12.929	5.626	31.288	17.015	125.221

* Lån til ledende ansatte følger vilkår for ordinære funksjonærlån med rentesats 2,25 % innenfor en ramme på 5,00 kr mill pr 31.12.19. Utover rammen følges ordinære kundevilkår.

Styret 2019	Honorar	Lån	Antall egenkapital- bevis
Finn Haugan, styreleder fra juni 2019	187	-	10.000
Øyvind Birkeland, styreleder til juni 2019	134	-	2.000
Heine Wang, nestleder	223	-	27.000
Elisabeth Haug, nytt medlem fra juni 2019	77	-	2.700
Gisle Dahn, medlem fra juni 2019	119	-	3.200
Janne Sølvi Weseth	160	3.115	4.500
Krsistin Sjøia Barkost, medlem til juni 2019	69	-	-
Eric Sandtrø, medlem til juni 2019	74	-	15.000
Hanne Myhre Gravdal, medlem ansattes repr.	132	4.878	5.344
Geir Arne Vestre, medlem ansattes repr.	145	1.783	3.181
Samlet godtgjørelse til styret	1.320	9.776	72.925

Gisle Dahn representerer SpareBankstiftelsen BV. Antall EK Bevis 13.642.787

Representantskap 2019	Honorar	Lån
Lars Ole Bjørnsrud, leder	47	5.783
Øvrige representanter representantskap/valgkomite	199	37.706
Samlet godtgjørelse til representantskap	246	43.489

Note 21 – Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
93.210	96.684	IT-kostnader	105.372	100.997
20.852	19.116	Markedskostnader	20.485	23.334
21.626	21.303	Ordinære avskrivninger (note 29)	28.481	28.370
3.501	3.500	Formuesskatt	3.500	3.501
18.956	15.889	Bygg-/driftskostnader	20.375	24.609
60.481	56.261	Øvrige driftskostnader	61.498	63.340
218.627	212.752	Sum driftskostnader	239.711	244.150
		Godtgjørelse til revisor (tusen kroner)		
805	843	Ordinær revisjon	1.133	1.069
19	36	Andre attestasjonstjenester	66	54
88	46	Skatterådgivning	77	118
388	235	Andre tjenester utenfor revisjon	269	408
1.301	1.160	Sum godtgjørelse til ekstern revisor eks. mva	1.545	1.649

Note 22 – Pensjonsforpliktelser

Konsernet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Bankens pensjonsordninger tilfredstiller kravene i denne loven.

Bankens kollektive ytelsesordninger ble avvirket i 2018 og erstattet av innskuddsbasert pensjonsordning.

Det ble etablert en kompensasjonsordning med basis i historisk opptjeningstid innenfor de avvirkede ytelsesordningene. Kompensasjonsordningen gjelder kun for aktive ansatte og opptjenes frem til fylte 67 år, eller frem til ansettelsesforholdet opphører av andre årsaker enn ved; sykdom, overgang til avklaringspenger, eller varig arbeidsuførhet. 96 ansatte inngår i denne ordningen pr. 31.12.2020.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen ble det etablert en ny AFP-ordning i 2010. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning, hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

I tillegg har banken pensjonsforpliktelser overfor 7 personer pr. 31.12.2020 som finansieres direkte over drift.

Ved måling av påløpt pensjonsforpliktelse benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Arbeidsgiveravgiften på usikrede ytelser kostnadsføres løpende. Selskapenes pensjonsforpliktelser er større enn pensjonsmidlene. Denne underfinansieringen er vist i balansen som en avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser.

Pr. 31.12.2020 har morbanken en felles, innskuddsbasert pensjonsordning. Ordningen som omfatter totalt 241 ansatte, belastes over drift og godtgjøres med;

Lønn inntil 12 G:	7,0 %
Tillegg for lønn mellom 7,1 og 12 G:	15,0 %

Pr. 31.12.2020 har datterselskapene innskuddsbasert pensjon, belastet over drift som omfatter 111 ansatte. Disse ordningene varierer i godtgjørelse fra 4,0 % til 5,8 % (mellom 0 og 7,1G) og 4,0 % til 8,0 % (mellom 7,1 og 12G).

Aktuarmessige forutsetninger:

Morbank og Konsern	2020	2019
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente (OMF)	1,50 %	1,80 %
Forventet avkastning på midlene	1,50 %	1,80 %
Forventet fremtidig lønnsutvikling	2,00 %	2,25 %
Forventet G-regulering	1,75 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	1,75/2,00 %	2,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Finansskatt (morbank)	5,00 %	5,00 %
Demografiske forutsetninger		
Frivillig avgang under 50 år	0,00 %	0,00 %
Frivillig avgang over 50 år	0,00 %	0,00 %
Benyttet uførhetstabell	IR02/IR73	IR02/IR73
Benyttet dødelighetstabell	K2013 BE/UM	K2013 BE/UM

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Medlemmer		
111	109	Antall personer som er med i pensjonsordningen	115	117
101	97	- herav aktive	99	103
10	12	- herav pensjonister/ikke aktive	16	14
		Netto pensjonsforpliktelse i balansen		
-	-	Nåverdi pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	7.419	7.306
51.906	62.865	Nåverdi andre ytelsesbaserte ordninger	62.865	51.906
-	-	Virkelig verdi av pensjonsmidler	(7.135)	(6.888)
9.863	12.007	Periodisert arbeidsgiveravgift/finansskatt	12.047	9.922
61.769	74.872	Netto pensjonsforpliktelse i balansen	75.196	62.246
		Periodens pensjonskostnad		
9.108	9.547	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	9.717	9.255
1.040	836	Netto rentekostnader pensjonsforpliktelser	843	1.022
-	2.017	Effekt av planendring/avvikling	2.017	-
1.867	2.302	Periodisert arbeidsgiveravgift	2.328	1.885
12.015	14.702	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	14.905	12.162
		Bevegelse i netto pensjonsforpliktelse i balansen		
46.957	56.518	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1	57.131	47.896
2.887	5.250	Estimatavvik ført mot andre inntekter og kostnader pr. 1.1	5.113	1.205
12.015	14.702	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	14.905	12.162
(2.453)	(2.461)	Innbetalt beløp til ytelsesbaserte ordninger/ utbetalt over drift	(2.801)	(2.926)
2.363	863	Årets estimatavvik ført mot andre inntekter og kostnader	847	3.908
61.769	74.872	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12	75.196	62.246
		Bevegelse brutto pensjonsforpliktelse i balansen (før a.g.a/fin.skatt)		
41.937	51.906	Brutto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1	59.213	47.868
9.108	9.547	Årets pensjonsopptjening	9.686	9.224
980	780	Renter på pensjonsforpliktelse	914	1.136
-	2.017	Effekt av planendring/ avvikling	2.017	-
(2.103)	(2.109)	Utbetalte pensjoner (inkl. utbetalt over drift)	(2.308)	(2.312)
1.984	725	Aktuarielt tap/(gevinst)	763	3.297
51.906	62.866	Brutto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12 (før a.g.a/fin.skatt)	70.285	59.213
		Bevegelse virkelig verdi pensjonsmidler i balansen		
-	-	Virkelig verdi pensjonsmidler i balansen 1.1	6.888	6.580
-	-	Innbetalt til fondsbaserte ordninger	261	363
-	-	Årets renteinntekter av midlene	95	144
-	-	Effekt av planendring/ avvikling	-	-
-	-	Utbetalte pensjoner	(162)	(158)
-	-	Aktuarielt (tap)/gevinst	53	(41)
-	-	Virkelig verdi pensjonsmidler i balansen 31.12	7.135	6.888
		Forventet innbetaling til ytelsesordningene i 2020 (før a.g.a/fin.skatt)	335	

Note 23 – Skatt

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
640.713	541.171	Resultat før skattekostnad	630.016	664.812
3.500	3.500	Formuesskatt	3.500	3.500
(3.033)	(863)	Poster ført direkte mot egenkapitalen	(863)	(3.033)
(157.294)	(80.746)	+/- permanente forskjeller	(148.835)	(169.306)
4.509	5.340	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	783	2.705
488.395	468.401	Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	484.600	498.678
122.099	117.100	Herav betalbar skatt 25 %	121.150	124.670
88	61	Kildeskatt	61	88
3.500	3.500	Formuesskatt 0,15 %	3.500	3.500
125.688	120.662	Betalbar skatt i balansen	124.709	128.258
25	(1.334)	+/- endring i utsatt skatt	(1.021)	25
3.594	2.978	Skatt på fondsobligasjoner/direkte poster mot EK	2.978	3.594
(88)	(61)	Kildeskatt	(61)	(88)
(722)	2.199	For (mye)/lite avsatt skatt tidligere år	2.191	(2.041)
128.497	124.444	Årets skattekostnad inkl. formuesskatt	128.796	129.747
3.500	3.500	Formuesskatt	3.500	3.500
124.997	120.943	Årets skattekostnad ekskl. formuesskatt	125.296	126.247

2019	2020	Sammensetning av balanseført og resultatført utsatt skatt/utsatt skattefordel	2020	2019
		Midlertidige forskjeller på:		
(2.881)	(4.219)	Driftsmidler	(5.426)	(4.255)
4.452	8.592	Gevinst/Tapskonto	8.643	4.577
11.296	49.553	Verdijustering utlån	49.553	11.296
(61.765)	(74.872)	Pensjonsforpliktelse	(75.196)	(62.241)
9.081	20.333	Verdipapirer	20.333	9.081
3.970	(39.219)	Finansiell Derivater	(39.219)	3.970
(3.644)	(4.998)	Andre midlertidige forskjeller	(5.135)	(5.034)
-	-	Fremførbart skattemessig underskudd	-	(711)
(39.490)	(44.831)	Sum midlertidige forskjeller	(46.446)	(43.316)
(9.872)	(11.207)	+Utsatt skatt/-Utsatt skattefordel	(11.612)	(10.829)

2019	2020	Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt	2020	2019
160.178	135.293	25 % av resultat før skatt	157.504	166.203
(39.323)	(19.527)	Permanente forskjeller	(37.376)	(42.326)
4.863	2.978	Skatt på fondsobligasjoner/direkte poster mot EK	2.978	4.413
(722)	2.199	For (mye)/lite avsatt tidligere år	2.191	(2.041)
124.996	120.943	Skattekostnad på ordinært resultat	125.296	126.247
19,40 %	22,20 %	Skattekostnad i prosent	19,78 %	18,89 %

2019	2020	Skattekostnad på totalresultat	2020	2019
124.997	120.943	Sum skattekostnad resultatregnskap	125.296	126.247
2.014	3.419	Skatt på poster over OCI	3.419	1.749
127.011	124.361	Sum skattekostnad på totalresultat	128.715	127.996

Note 24 – Certifikater, obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi

Generell beskrivelse

Alle obligasjoner og sertifikater måles til virkelig verdi over resultatet

Morbank		Certifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor		Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)		2020	2019
		Stat			
750.000	200.000	- pålydende		200.000	750.000
752.740	207.790	- virkelig verdi		207.790	752.740
		Annen offentlig utsteder			
509.000	374.000	- pålydende		374.000	509.000
510.394	375.417	- virkelig verdi		375.417	510.394
		Finansielle foretak			
2.800.369	3.778.369	- pålydende		3.778.369	2.800.369
2.831.653	3.821.900	- virkelig verdi		3.821.900	2.831.653
		Ikke-finansielle foretak			
20.000	20.000	- pålydende		20.000	20.000
20.226	20.240	- virkelig verdi		20.240	20.226
4.115.013	4.425.347	Sum sertifikater og obligasjoner, virkelig verdi:		4.425.347	4.115.013
14.060	7.646	Påløpte renter		7.646	14.060
4.129.073	4.432.993	Sum sertifikater og obligasjoner, inklusiv påløpte renter:		4.432.993	4.129.073

Certifikater og obligasjoner fordelt på forfall

31.12.2020	< 6 mnd	6–12 mnd	1–3 år	3–5 år	> 5 år
Stat	-	-	207.790	-	-
Annen offentlig utsteder	-	75.344	244.854	55.219	-
Finansielle foretak	42.931	54.639	1.647.299	1.996.486	80.545
Ikke-finansielle foretak	-	-	-	20.240	-
31.12.2019	< 6 mnd	6–12 mnd	1–3 år	3–5 år	> 5 år
Stat	548.920	-	-	203.820	-
Annen offentlig utsteder	114.992	-	260.020	135.382	-
Finansielle foretak	7.386	49.780	870.832	1.775.873	127.782
Ikke-finansielle foretak	-	-	-	20.226	-

Morbank		Certifikater og obligasjoner til virkelig verdi		Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)		2020	2019
702.701	207.790	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked		207.790	702.701
3.412.312	4.217.557	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata		4.217.557	3.412.312
-	-	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata		-	-
4.115.013	4.425.347	Certifikater og obligasjoner, handelsformål		4.425.347	4.115.013

Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	Verdsettelse basert på priser i aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Total
Handelsformål				
Inngående balanse 01.01.2020	702.701	3.412.312	-	4.115.013
Kjøp, salg i 2020	(498.881)	801.105	-	302.224
Verdiregulering i 2020	-	-	-	-
- verdiregulering over resultatregnskap	3.970	4.140	-	8.110
Utgående balanse 31.12.2020	207.790	4.217.557	-	4.425.347

Note 25 - Virkelig verdi på finansielle instrumenter

Morbank				Konsern				
2019		2020		(tusen kroner)	2020		2019	
Endring til virkelig verdi	Bokført verdi	Endring til virkelig verdi	Bokført verdi		Bokført verdi	Endring til virkelig verdi	Bokført verdi	Endring til virkelig verdi
				Eiendeler				
94.784	94.784	101.364	101.364	Kontanter og fordringer på sentralbanker	101.364	101.364	94.784	94 784
1.034.557	1.034.557	1.035.432	1.035.432	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.073.679	1.073.679	1.070.874	1 070 874
8.353.979	8.353.979	8.251.907	8.251.907	Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	8.222.578	8.222.578	8.328.288	8 328 288
21.307.310	21.307.310	22.699.838	22.699.838	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi over utvidet resultat *	22.699.838	22.699.838	21.307.310	21 307 310
1.774.341	1.774.341	1.663.941	1.663.941	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	1.663.941	1.663.941	1.774.341	1 774 341
4.129.073	4.129.073	4.432.993	4.432.993	Sertifikater og obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi	4.432.993	4.432.993	4.129.073	4 129 073
1.418.440	1.418.440	1.371.658	1.371.658	Aksjer, andeler og andre vp. til virkelig verdi over resultat	1.371.658	1.371.658	1.418.440	1 418 440
19.418	19.418	125.378	125.378	Derivater	125.378	125.378	19.418	19 418
38.131.902	38.131.902	39.682.511	39.682.511	Sum eiendeler	39.691.429	39.691.429	38.142.528	38 142 528
				Forpliktelser				
-	-	200.000	200.000	Gjeld til kredittinstitusjoner	200.000	200.000	-	-
24.463.240	24.463.240	25.902.538	25.902.538	Innskudd fra og gjeld til kunder til amortisert kost	25.863.568	25.863.568	24.443.290	24 443 290
5.494.408	5.494.408	5.084.136	5.084.136	Verdipapirgjeld til amortisert kost	5.084.136	5.084.136	5.494.408	5 494 408
2.784.981	2.784.981	2.824.795	2.824.795	Verdipapirgjeld til virkelig verdi	2.824.795	2.824.795	2.784.981	2 784 981
37.447	37.447	122.691	122.691	Derivater	122.691	122.691	37.447	37 447
444.404	444.404	400.802	400.802	Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	400.802	400.802	444.404	444 404
33.224.480	33.224.480	34.534.962	34.534.962	Sum Forpliktelser	34.495.992	34.495.992	33.204.530	33 204 530
				Forpliktelser og garantiansvar utenfor balansen				
4.870.000	4.870.000	4.975.000	4.975.000	Forpliktelser (rentebytteavtaler)	4.975.000	4.975.000	4.870.000	4 870 000
617.439	617.439	489.558	489.558	Garantiansvar	489.558	489.558	617.439	617 439
263.792	263.792	869.281	869.281	Pantstillelser	869.281	869.281	263.792	263 792

Finansielle instrumenter innregnet til amortisert kost

Bankens utlån og innlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Overføringer av blant annet innlån til en annen part vil kreve godkjennelse fra den enkelte kunde. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen.

Banken har justert kreditttrisikopåslaget gjennom 2020 for lån med referansebaserte betingelser som følge av volatiliteten i kredittspreadene gjennom året. Banken har ved årets slutt foretatt en fornyet vurdering av kreditt-risikoen og vurdert at en reprising av lånene ville blitt foretatt til de samme påslagene. Kundene kan innfri denne type lån til pålydende. Banken vurderer derfor at lån med referansebaserte betingelser innregnet til amortisert kost representerer beste estimat på virkelig verdi.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital vurdert til amortisert kost representerer beste estimat på virkelig verdi. Instrumentene har flytende rente og det er ingen endringer i kredittspreadene.

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi for finansielle instrumenter som ikke er regnskapsført til virkelig verdi:

Eiendeler som anses å ha virkelig verdi lik bokført verdi

Bokført verdi anses å tilsvare virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser som er likvide eller har kort tid til forfall (mindre enn tre måneder).

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og fondsandeler, statskasseveksler, statsobligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata. Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for

eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i et ikke aktivt marked.

- Disse verdssettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig og belager seg minst mulig på bankens egne estimater.
- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av obligasjoner og sertifikater (eie-deler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av estimert kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve, herunder inkludert en indikert kredittspread på utsteder fra et anerkjent meglerhus eller Reuters/Bloomberg prissettingstjeneste.
- I kategorien inngår blant annet obligasjoner, sertifikater, egenkapitalinstrumenter, egen verdipapirgjeld til virkelig verdi og derivater.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data. Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdssettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

- Virkelig verdi av fastrenteinnskudd og –utlån: Banken bruker basisrente/referanserente på lånene og diskonterer med egen swapkurve for beregning av fundingmargin. Banken har ikke «dag 1-gevinst». Ved verdiberegning av etterfølgende tidspunkt leser banken inn kunderente, korrigerer for funding- og kundemargin. Swaprenten på diskonteringsdatoen vil fremkomme. Denne blir så sammenlignet med swaprenten på beregningstidspunktet hensyntatt restløpetiden. Endring av kundemarginen (administrativt påslag, påslag for forventet tap og EK-avkastning) i lånets løpetid, blir ikke vurdert/hensyntatt.
- Egenkapitalinvesteringer blir verdsatt til virkelig verdi etter følgende forhold: 1. Pris ved siste kapitalutvidelse eller siste omsetning mellom uavhengige parter, justert for endring i markedsforholdene siden kapitalutvidelsen/omsetningen. 2. Virkelig verdi basert på forventede framtidige kontantstrømmer for investeringen.
- På de resterende finansielle instrumentene blir virkelig verdi fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter. For de unoterte aksjer hvor en ikke kan foreta en tilstrekkelig pålitelig måling av virkelig verdi benyttes anskaffelseskost, eller nedskrevet bokført verdi.
- I kategorien inngår blant annet egenkapitalinstrumenter, lån klargjort til boligkreditt og bankens egne fastrenteutlån.

Som virkelig verdi på boliglån forstås: Lån i tapskategori 1 - lånets nominelle verdi (ulik amortisert kost). Lån i tapskategori 2 og 3 - lånets nominelle verdi redusert med forventet tap (= amortisert kost). Lån i tapskategori 3K - lånets nominelle verdi redusert med individuelle tapsavsetninger (= amortisert kost)

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi pr. 31.12.2020

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteutlån	-	-	1.663.941	1.663.941
- Lån til virkelig verdi over utvidet resultat	-	-	22.699.838	22.699.838
- Obligasjoner og sertifikater	207.790	4.217.557	-	4.425.347
- Derivater	213.522	-	1.158.136	1.371.658
- Egenkapitalinstrumenter	-	125.378	-	125.378
Sum eiendeler	421.312	4.342.935	25.521.915	30.286.162

Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteinnskudd	-	-	-	-
- Verdipapirgjeld til virkelig verdi	-	2.824.795	-	2.824.795
- Derivater	-	122.691	-	122.691
Sum forpliktelser	-	2.947.486	-	2.947.486

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi pr. 31.12.2019

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteutlån	-	-	1.774.341	1.774.341
- Lån til virkelig verdi over utvidet resultat *)	-	-	21.307.310	21.307.310
- Obligasjoner og sertifikater	702.701	3.412.312	-	4.115.013
- Egenkapitalinstrumenter	240.683	-	1.177.757	1.418.440
- Derivater	-	19.418	-	19.418
Sum eiendeler	943.384	3.431.730	24.259.408	28.634.522

Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteinnskudd	-	-	-	-
- Verdipapirgjeld til virkelig verdi	-	2.784.981	-	2.784.981
- Derivater	-	37.447	-	37.447
Sum forpliktelser	-	2.822.428	-	2.822.428

*) Det vises til Note 2 for kommentarer vedrørende revurdering/endring målemetode pr. 31.12.2019.

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.2020

	Fastrente-utlån	Egenkapital-instrumenter	Lån til virkelig verdi over utvidet resultat
Inngående balanse 1.1.2020	1.774.341	1.177.757	21.307.310
Endring som følge av overgang til IFRS9	-	-	-
Tilgang	297.212	492	12.661.747
Avgang	(442.116)	(7.879)	(11.269.219)
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	34.504	(12.234)	-
Utgående balanse 31.12.2020	1.663.941	1.158.136	22.699.838

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.2019

	Fastrente-utlån	Egenkapital-instrumenter	Lån til virkelig verdi over utvidet resultat
Inngående balanse 1.1.2019	1.686.961	1.051.757	-
Endring som følge av overgang til IFRS9	-	-	-
Tilgang	369.958	154.575	21.307.310
Avgang/omklassifisering	(277.112)	(20.098)	-
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	(5.466)	(8.477)	-
Utgående balanse 31.12.2019	1.774.341	1.177.757	21.307.310

Note 26 – Finansielle derivater

Finansielle derivater

Generell beskrivelse: Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Kontraktsvolumet, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatforretningene er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens likviditetsportefølje og bankens innlån i finansmarkedene og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som «virkelig verdisikring» i henhold til IFRS standard IAS 39.

Virkelig verdisikring

Netto gevinst knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring var 116 mill i 2020 mot netto tap på 19,3 mill i 2019. Netto tap på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen var 117,3 mill i 2020 mot netto gevinst på 23,45 mill i 2019.

Bankens styre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens posisjoner for bankens balanse. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes.

Det er ikke utarbeidet tall for morbank, da disse er identiske med konserntallene.

Konsern

Sikring av kunderelaterte eiendeler Til virkelig verdi over resultatet	2020			2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler/swap	1.925.000	43.798	56.266	1.980.000	23.793	17.247
Sum ikke-standardiserte kontrakter	1.925.000	43.798	56.266	1.980.000	23.793	17.247
Standardiserte rentekontrakter (futures)	-	-	-	-	-	-
Sum renteinstrumenter	1.925.000	43.798	56.266	1.980.000	23.793	17.247

Sikring av innlån

Til virkelig verdi over resultatet	2020			2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler/swap (dekker også cross currency)	3.050.000	81.580	66.425	2.890.000	(4.375)	20.200
Sum ikke-standardiserte kontrakter	3.050.000	81.580	66.425	2.890.000	(4.375)	20.200
Standardiserte rentekontrakter (futures)	-	-	-	-	-	-
Sum renteinstrumenter	3.050.000	81.580	66.425	2.890.000	(4.375)	20.200
Totalt renteinstrumenter	4.975.000	125.378	122.691	4.870.000	19.418	37.447

Finansielle derivater til virkelig verdi	Virkelig verdi		Virkelig verdi	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	-	-	-	-
Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	125.378	122.691	19.418	37.447
Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	-	-	-	-
Finansielle derivater til virkelig verdi	125.378	122.691	19.418	37.447

Note 27 – Aksjer, andeler, obligasjoner og andre egenkapitalinteresser

Generell beskrivelse

Banken klassifiserer og måler aksjer til virkelig verdi over resultatet. Dersom det ikke finnes et aktivt marked for en finansiell eiendel (eller eiendelen er unotert), kan konsernet beregne virkelig verdi ved bruk av ulike

verdsettelsesmodeller. Dersom eiendelen ikke lar seg måle pålitelig, vurderes kostpris som mest pålitelig tilnærming, jfr. IFRS 9. Alle obligasjoner og sertifikater måles til virkelig verdi over resultatet.

Morbank		Aksjer og andeler	Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
220.220	193.696	Kortsiktige plasseringer	193.696	220.220
220.220	193.696	- til virkelig verdi over resultatet	193.696	220.220
1.198.220	1.177.962	Langsiktige plasseringer	1.177.962	1.198.220
1.198.220	1.177.962	- til virkelig verdi over resultatet	1.177.962	1.198.220
1.418.440	1.371.658	Sum aksjer og andeler	1.371.658	1.418.440

Morbank/Konsern

	Markedsverdi/ bokf. verdi 2020	Markedsverdi/ bokf. verdi 2019
Kortsiktige plasseringer		
Børsnoterte Egenkapitalbevis	51.675	95.825
Børsnoterte aksjer	3.274	3.598
Unoterte aksjer/Egenkapitalbevis	-	-
Aksjefond	-	-
Kombinasjonsfond	34.737	18.153
Obligasjonsfond	104.010	102.644
Til virkelig verdi over resultat morbank/konsern	193.696	220.220

	Markedsverdi/ bokf. verdi 2020	Markedsverdi/ bokf. verdi 2019
Langsiktige plasseringer		
Unoterte aksjer/andeler innenfor SpareBank 1 Alliansen	1.130.992	1.138.380
Diverse andre unoterte aksjer	46.970	59.840
Til virkelig verdi over resultat morbank/konsern	1.177.962	1.198.220

Morbank		Aksjer og andeler til virkelig verdi	Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
220.220	193.696	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	193.696	220.220
-	-	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	-	-
-	-	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	-	-
220.220	193.696	Aksjer, andeler kortsiktig plassering	193.696	220.220
20.463	19.826	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	19.826	20.463
-	-	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	-	-
1.177.757	1.158.136	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	1.158.136	1.177.757
1.198.220	1.177.962	Aksjer, andeler langsiktig plassering	1.177.962	1.198.220

Aksjer og andeler til virkelig verdi	Verdsettelse basert på priser i aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Total
Kortsiktig plassering				
Inngående balanse 01.01.2020	220.220	-	-	220.220
Kjøp, salg i 2020	(19.995)	-	-	(19.995)
Verdiregulering i 2020	-	-	-	-
- verdiregulering over resultatregnskap	(6.529)	-	-	(6.529)
Utgående balanse 31.12.2020	193.696	-	-	193.696
Langsiktig plassering				
Inngående balanse 01.01.2020	20.463	-	1.177.757	1.198.220
Kjøp, salg i 2020	-	-	(13.800)	(13.800)
Verdiregulering i 2020	-	-	-	-
- verdiregulering over resultatregnskap	(637)	-	(5.821)	(6.458)
Utgående balanse 31.12.2020	19.826	-	1.158.136	1.177.962

Note 28 – Goodwill

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Goodwill		
-	-	Anskaffelseskost pr 1.1	36.512	36.512
-	-	Tilgang	-	-
-	-	Avgang	-	-
-	-	Anskaffelseskost pr 31.12	36.512	36.512
-	-	Akkumulerte nedskrivninger 1.1	11.858	11.858
-	-	Årets nedskrivninger	-	-
-	-	Avgang	-	-
-	-	Akkumulerte nedskrivninger 31.12	11.858	11.858
-	-	Balanseført goodwill pr. 31.12	24.654	24.654

2019	2020	Balanseført verdi består av;	2020	2019
-	-	Fusjon mellom Eiendomsmegler 1 Vestfold og Eiendomsmegler 1 Buskerud i 2009	2.548	2.548
-	-	Oppkjøp regnskapsbyråer - datterselskaps kjøp av 100 % av aksjene i 2013	15.148	15.148
-	-	Z Eiendom AS - fra fusjon med SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg i 2017	6.958	6.958
-	-	Balanseført verdi 31.12.	24.654	24.654

2019	2020	Årets nedskrivninger:	2020	2019
-	-	Årets nedskrivninger	-	-

Goodwill postens elementer verdivurderes årlig og nedskrives dersom det etter en konkret vurdering er grunnlag for det.

Note 29 – Varige driftsmidler - eiendom, anlegg og utstyr

Morbank				Konsern				
Bruksrett IRFS 16	Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transport	Totalt	2020 (tusen kroner)	Bruksrett IRFS 16	Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transport	Totalt
89.251	12.647	36.128	138.026	Anskaffelseskost eller regulert verdi pr.1.1.20	109.104	25.747	48.119	182.970
2.469	-	4.096	6.565	Tilgang	2.469	-	5.583	8.052
-	(10.651)	(12.957)	(23.608)	Avgang	-	(11.851)	(14.302)	(26.153)
91.720	1.996	27.267	120.983	Anskaffelseskost eller regulert verdi pr. 31.12.20	111.573	13.896	39.400	164.869
(15.934)	(3.434)	(21.387)	(40.755)	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 01.01.20	(19.794)	(10.035)	(31.605)	(61.434)
(16.419)	(155)	(4.729)	(21.303)	Årets avskrivning	(22.184)	(155)	(6.142)	(28.481)
-	2.487	12.900	15.387	Avskrivning knyttet til utgåtte eiendeler	-	2.487	12.900	15.387
(32.353)	(1.102)	(13.216)	(46.671)	Akk.avskr. og nedskr. korrigert for objekter nedskrevet til 0 31.12.20	(34.353)	(7.703)	(20.668)	(62.724)
59.367	894	14.051	74.312	Balanseført verdi pr. 31.12.20	77.217	6.193	18.735	102.145

Morbank				Konsern				
Bruksrett IRFS 16	Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transport	Totalt	2019 (tusen kroner)	Bruksrett IRFS 16	Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transport	Totalt
-	12.647	37.584	50.231	Anskaffelseskost eller regulert verdi pr.1.1.19	-	25.747	47.724	73.471
89.251	-	4.678	93.929	Tilgang	109.189	-	7.299	116.488
-	-	(6.134)	(6.134)	Avgang	(85)	-	(6.904)	(6.989)
89.251	12.647	36.128	138.026	Anskaffelseskost eller regulert verdi pr. 31.12.19	109.104	25.747	48.119	182.970
-	(3.225)	(22.164)	(25.389)	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 01.01.19	-	(8.100)	(30.452)	(38.552)
(15.934)	(279)	(5.413)	(21.626)	Årets avskrivning	(19.794)	(2.005)	(6.571)	(28.370)
-	70	6.190	6.260	Avskrivning knyttet til utgåtte eiendeler	-	70	5.418	5.488
(15.934)	(3.434)	(21.387)	(40.755)	Akk.avskr. og nedskr. korrigert for objekter nedskrevet til 0 31.12.19	(19.794)	(10.035)	(31.605)	(61.434)
73.317	9.213	14.741	97.271	Balanseført verdi pr. 31.12.19	89.310	15.712	16.514	121.536

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler fortsatt i bruk:

Bruttoverdien av anleggsmidler som fullt ut er avskrevet, beregnes å være utrangert. Utrangerte anleggsmidler vurderes til ikke lenger å være i bruk.

Omvurderinger:

Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler.

Forpliktelser:

Banken har pr. 31.12.2020 ingen bindende avtaler om anskaffelse av nye anleggsmidler.

Note 30 – Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
11.235	16.320	Kundefordringer og forskuddsbetalinger	20.052	14.348
6.346	7.360	Opptjente ikke mottatte inntekter	13.915	15.536
14.712	15.706	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	16.983	16.884
4.882	4.127	Avsetnings- og interne konti	4.127	4.882
19.418	125.378	Finansielle Derivater	125.378	19.418
56.593	168.891	Sum andre eiendeler	180.455	71.068

Note 31 – Innskudd fra kunder

Morbank				Konsern				
2019		2020			2020		2019	
Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	(tusen kroner)	Andel	Innskudd	Innskudd	Andel
82,1 %	20.082.217	85,1 %	22.031.845	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	21.992.875	85,0 %	20.062.267	82,1 %
17,9 %	4.381.023	14,9 %	3.870.693	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	3.870.693	15,0 %	4.381.023	17,9 %
100,0 %	24.463.240	100,0 %	25.902.538	Sum innskudd fra kunder	25.863.568	100,00 %	24.443.290	100,00 %
Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	Innskudd fordelt på sektor og næring	Andel	Innskudd	Innskudd	Andel
62,5 %	15.285.830	61,3 %	15.884.790	Lønnstakere o.l.	15.884.790	61,4 %	15.285.830	62,5 %
0,8 %	188.906	0,9 %	222.819	Jordbruk/skogbruk	222.819	0,9 %	188.906	0,8 %
1,3 %	307.646	1,5 %	385.014	Produksjon (industri)	385.014	1,5 %	307.646	1,3 %
2,6 %	633.708	2,8 %	716.429	Bygg og anlegg	716.429	2,8 %	633.708	2,6 %
3,1 %	754.043	4,1 %	1.073.360	Varehandel/hotell og restaurant	1.073.360	4,2 %	754.043	3,1 %
13,1 %	3.197.454	12,7 %	3.290.849	Eiendomsdrift/forretningsmessig tjenesteyting o.l.	3.251.879	12,6 %	3.177.504	13,0 %
5,8 %	1.412.784	6,5 %	1.672.566	Transport og tjenesteytende næringer	1.672.566	6,5 %	1.412.784	5,8 %
8,1 %	1.969.637	7,2 %	1.857.541	Offentlig forvaltning	1.857.541	7,2 %	1.969.637	8,1 %
2,9 %	713.232	3,1 %	799.170	Utlandet og andre	799.170	3,1 %	713.232	2,9 %
100,0 %	24.463.240	100,0 %	25.902.538	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	25.863.568	100,0 %	24.443.290	100,0 %
Andel	Innskudd	Andel	Innskudd	Innskudd fordelt på geografiske områder	Andel	Innskudd	Innskudd	Andel
60,5 %	14.790.757	61,6 %	15.949.172	* Vestfold og Telemark	15.920.741	61,6 %	14.770.807	60,4 %
26,3 %	6.430.733	29,4 %	7.626.281	* Viken	7.615.742	29,4 %	6.430.733	26,3 %
12,1 %	2.963.258	7,6 %	1.980.753	Norge forøvrig	1.980.753	7,7 %	2.963.258	12,1 %
1,1 %	278.492	1,3 %	346.333	Utlandet	346.333	1,3 %	278.492	1,1 %
100,0 %	24.463.240	100,0 %	25.902.538	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	25.863.568	100,0 %	24.443.290	100,0 %

* Vestfold og Telemark ble ett fylke f.o.m. 1.1.2020. Samtidig ble Buskerud en del av Viken fylke. Geografisk fordeling er ikke omarbeidet for 2019.

Note 32 – Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Morbank				Konsern				
2019		2020						
Beløp	Gj.snittlig rentesats %	Beløp	Gj.snittlig rentesats %	(tusen kroner)	Beløp	Gj.snittlig rentesats %	Beløp	Gj.snittlig rentesats %
-		-		Sertifikatgjeld	-		-	
8.279.389	2,26 %	7.908.931	1,83 %	Obligasjonsgjeld	7.908.931	1,83 %	8.279.389	2,26 %
8.279.389		7.908.931		Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7.908.931		8.279.389	
Beløp	Andel	Beløp	Andel	Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	Beløp	Andel	Beløp	Andel
986.056	12 %	-	0 %	2020	-	0 %	986.056	12 %
1.997.054	24 %	1.019.249	13 %	2021	1.019.249	13 %	1.997.054	24 %
1.500.229	18 %	1.500.088	19 %	2022	1.500.088	19 %	1.500.229	18 %
1.148.830	14 %	1.374.862	17 %	2023	1.374.862	17 %	1.148.830	14 %
869.854	11 %	910.651	12 %	2024	910.651	12 %	869.854	11 %
887.888	11 %	1.569.057	20 %	2025	1.569.057	20 %	887.888	11 %
-	0 %	450.310	6 %	2026	450.310	6 %	-	0 %
833.252	10 %	1.040.534	13 %	2027	1.040.534	13 %	833.252	10 %
56.226	1 %	44.180	1 %	Påløpte renter	44.180	1 %	56.226	1 %
8.279.389		7.908.931		Obligasjonsgjeld og andre langsiktige låneopptak	7.908.931		8.279.389	
2019		2020		Gjeld fordelt på vesentlige valutaer	2020		2019	
8.279.389		7.908.931		NOK	7.908.931		8.279.389	
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer til virkelig verdi								
-		-		Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	-		-	
2.784.981		2.824.795		Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	2.824.795		2.784.981	
-		-		Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	-		-	
2.784.981		2.824.795		Gjeld ved utstedelse av verdipapirer til virkelig verdi	2.824.795		2.784.981	

Note 33 – Annen gjeld og forpliktelser

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Annen gjeld og forpliktelser		
61.765	74.872	Pensjonsforpliktelser (note 22)	75.196	62.241
9.385	14.243	Avsetning Tap på garantier (note 11)	14.243	9.385
20.310	18.139	Leverandørgjeld	23.784	26.314
113.743	101.275	Annen gjeld	123.445	136.438
20.103	12.889	Tidsavgrensninger	19.822	23.467
17.746	18.860	Feriepenger	28.676	26.973
8.332	9.231	Arbeidsgiveravgift	12.777	11.662
37.447	122.691	Finansielle derivater (note 26)	122.691	37.447
288.831	372.201	Sum annen gjeld og forpliktelser	420.633	333.927
		Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)		
257.676	160.058	Betalingsgarantier	160.058	257.676
318.720	302.037	Kontraktsgarantier	302.037	318.720
18.740	3.840	Lånegarantier	3.840	18.740
22.303	23.622	Annet garantiansvar	23.622	22.303
617.439	489.558	Sum stilte garantier	489.558	617.439
		Andre forpliktelser		
1.773.927	1.912.627	Ubenyttede kreditter	1.907.627	1.768.485
2.680.197	2.774.386	Totale forpliktelser	2.817.819	2.719.851
		Pantstillelse		
263.792	869.281	Verdipapirer	869.281	263.792

Betingede forpliktelser

SpareBank 1 BV har pr. 31.12.2020 ingen pågående rettssaker. Imidlertid har Banken en pågående sak i Finansklagenemnda hvor det er fremmet krav mot Banken på 24 mill.

Banken vurderer det overveiende sannsynlig at klagen ikke vil vinne frem og at regnskapet følgelig ikke forventes å bli påvirket i vesentlig grad.

Note 34 – Ansvarlig lånekapital

Morbank			Konsern	
2019	2020	(tusen kroner)	2020	2019
		Tidsbegrenset:		
250.000	250.000	2027 3 mnd Nibor + 1,50 (call opsjon 2022)	250.000	250.000
150.000	150.000	2028 3 mnd Nibor + 1,44 (Call opsjon 2023)	150.000	150.000
(1)	(1)	+ overkurs /- underkurs ansvarlig lån	(1)	(1)
1.469	803	Påløpte renter	803	1.469
401.468	400.802	Sum ansvarlig lån, tidsbegrenset	400.802	401.468
40.000	-	- 2099, rente 8,25 % (call opsjon 2020)	-	40.000
142	-	- + overkurs /- underkurs ansvarlig lån	-	142
2.794	-	- Påløpte renter	-	2.794
42.936	-	Sum ansvarlig kapital, evigvarende	-	42.936
444.404	400.802	Total ansvarlig kapital	400.802	444.404
		Gjennomsnittlig rente NOK		
3,00 %	2,39 %	Gjennomsnitt rente tidsbegrenset	2,39 %	3,00 %
8,25 %	-	Gjennomsnitt rente evigvarende	-	8,25 %

Note 35 – Eierinteresser i konsernselskaper, felles kontrollert virksomhet (FKV) og tilknyttede selskaper (TS)

Datterselskaper	Type	Anskaffet	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel
EiendomsMegler 1 BV AS	Datter	Jan. 2000	Nøtterøy	100 %	100 %
Imingen Holding AS	Datter	Nov. 2006	Kongsberg	100 %	100 %
Larvik Marina AS	Datter	Jan. 2017	Nøtterøy	100 %	100 %
Sparebank 1 Regnskapshuset BV AS	Datter	Sep. 2012	Drammen	100 %	100 %
Z Eiendom AS***	Datter	Jan. 2017	Nøtterøy	55 %	55 %

FKV og TS	Type	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel
Samarbeidende Sparebanker AS*	FKV	Oslo	15,57 %	10,00 %
BN Bank ASA**	TS	Trondheim	5,00 %	5,00 %
EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS	FKV	Nøtterøy	50,00 %	50,00 %

	Morbank		Konsern		
Investeringer i FKV og TS	BN Bank ASA	Samarbeidende Sparebanker AS	BN Bank ASA	Samarbeidende Sparebanker AS	EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS
Balanseført verdi 01.01	105.281	349.663	206.274	407.247	2.357
Kapitalforhøyelse	-	30.355	-	30.355	-
Egenkapitaljust.	-	-	-	1.675	-
Eliminert mottatt utbytte 2020	-	-	(5.250)	(30.406)	-
Res.andel 2020	-	-	17.716	83.290	135
Balanseført verdi 31.12	105.281	380.017	218.740	492.162	2.492

* Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) er eiet i fellesskap av 10 deltagende sparebanker. Det vises for øvrig til kapittel 4 i årsrapporten for nærmere beskrivelse av Alliance-samarbeidet. Banken har styrerepresentasjon og betydelig innflytelse i selskapet.

** Banken har styrerepresentasjon og betydelig innflytelse i BN Bank ASA.

*** De resterende 45 % i Z Eiendom AS eies av enkelte ansatte i selskapet.

Note 36 – Nærstående parter

Lån til datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter (DS, TS og FKV) er gitt til ordinære kundevilkår. Lån til andre nærstående parter følger også bankens øvrige kundevilkår.

Alle tall er morbank.

	Datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	
Lån (tusen kroner)	2020	2019
Lån utestående pr. 1.1.	26.408	44.672
Netto lån i perioden	2.907	(18.264)
Utestående lån per 31.12.	29.315	26.408
Renteinntekter	707	875
Resultatført tap ved utlån	4.410	400
Innskudd (tusen kroner)	2020	2019
Innskudd per 1.1.	30.040	28.217
Netto lån i perioden	27.121	1.824
Innskudd per 31.12.	57.161	30.040
Rentekostnader	53	233
Utstedte garantier	-	-

Note 37 – Resultat pr. egenkapitalbevis og beregning av egenkapitalbevisbrøk

Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved å dele den delen av årsresultatet som er tilordnet selskapets Egenkapitalbevisiere (fratrasket eventuelle egne Egenkapitalbevis) med et veid gjennomsnitt av antall Egenkapitalbevis gjennom året.

Resultat pr. egenkapitalbevis ¹

(tusen kroner)	31.12.2020	31.12.2019
Korrigert årsresultat		
Årsresultat i henhold til årsregnskapet	420.228	515.717
- korrigert for negativ goodwill	-	-
- korrigert for renter på fondsobligasjon ført direkte mot EK	-8.932	-10.783
- korrigert for inntektsføring via resultat - overført til/fra FUG	6.028	-7.037
- korrigert for implementeringseffekt IFRS 9	-	-
Korrigert årsresultat	417.324	497.897
Egenkapitaleiernes andel av korrigert resultat	228.255	279.593
Årsresultat som er tilordnet selskapets Egenkapitalbevisiere	228.255	279.592
Antall utstedte Egenkapitalbevis	63.101	63.101
Resultat pr Egenkapitalbevis	3,62	4,43
Pari verdi	15,00	15,00

1. Iht §10-17 i Lov om finansforetak og finanskonsern

Beregning av egenkapitalbevisbrøk ²

Korrigert ansvarlig kapital	01.01.2020	01.01.2019
Ansvarlig kapital i henhold til regnskapet	5.016.685	4.691.873
+ fond pensjonsregulering IAS 19	-	-
- fond for urealiserte gevinster (FUG)	-25.234	-9.879
- fondsobligasjoner	-250.000	-250.000
- ansvarlig lånekapital	-	-
- avsatt utbytte som er klassifisert som egenkapital	-152.705	-186.149
Sum korrigert ansvarlig kapital	4.588.745	4.245.845
Egenkapitalbevisbrøk		
Egenkapitalbeviskapital	946.501	946.516
Overkursfond	1.026.427	1.026.427
Utjevningsfond	536.885	411.299
Sum Egenkapitalbevisiere	2.509.813	2.384.242
Egenkapitalbevisbrøk	54,69 %	56,15 %

2. Iht §10-17 i Lov om finansforetak og finanskonsern

Foreslått utbytte for 2020

(tusen kroner)	31.12.2020
Foreslått utbytte før offentliggjøring, ikke innregnet som fordeling til eierene i perioden	119.893
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis	kr 1,90

Note 38 – Egenkapitalbevisiere og spredning av egenkapitalbevis

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 BV har mål om å oppnå resultater som gir god avkastning på bankens egenkapital. Dette skal sikre eierne en langsiktig, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Det enkelte års overskudd vil fordeles forholdsmessig mellom eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen i samsvar med deres relative andel av bankens egenkapital.

Banken legger til grunn at minimum 50 % av egenkapitalbevisernes andel av det enkelte års resultat utbetales som kontantutbytte.

Følgende momenter vil vektlegges ved fastsettelse av nivå på samlet årlig utdeling fra banken:

- Bankens soliditet
- Resultatutvikling
- Eksterne rammevilkår
- Langsiktig mål om stabil eierbrøk

Egenkapitalbevisiere

Det var 4 218 egenkapitalbevisiere pr 31.12.2020 og de 20 største var:

	Antall	%
1. SpareBank 1 Stiftelsen BV	13.642.787	21,62 %
2. Sparbankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg	10.925.503	17,31 %
3. Verdipapirfondet Eika	2.291.750	3,63 %
4. Pareto Invest AS	1.532.868	2,43 %
5. Landkreditt Utbytte	1.000.000	1,58 %
6. Wenaasgruppen AS	907.432	1,44 %
7. Melesio Capital AS	853.368	1,35 %
8. Bergen Kommunale Pensjonskasse	750.000	1,19 %
9. Catilina Invest AS	731.950	1,16 %
10. Foretakskonsulenter AS	621.230	0,98 %
11. Sanden AS	588.000	0,93 %
12. SpareBank 1 Markets	434.498	0,69 %
13. Hausta Investor AS	420.000	0,67 %
14. JAG Holding AS	400.000	0,63 %
15. Johansen Kjell Petter	372.000	0,59 %
16. Salt Value AS	343.071	0,54 %
17. Verdipapirfondet Nordea Norge	336.849	0,53 %
18. Norgesinvestor Proto AS	300.000	0,48 %
19. T. D. Veen AS	280.000	0,44 %
20. Lindvard Invest AS	277.000	0,44 %
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	37.008.306	58,65 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	26.093.047	41,35 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 15)	63.101.353	100,00 %

Bankens egenbeholdning utgjør 55

Egenkapitalbevis eiet av ledende ansatte, styre- og representantskapsmedlemmer

Styret:

Finn Haugan	30.000
Heine Wang (Wang Invest AS)	27.000
Gisle Dahn *	3.200
Elisabeth Haug	2.700
Janne Sølvi Weseth	4.500
Geir Vestre	3.586
Hanne Myhre Gravdal	6.871

*Daglig leder i Sparebank 1 Stiftelsen BV

Representantskapet:

Ole Vinje	418
Bjørn Hellevammen	19.004
Iver A Juel	274.012
Petter Bjertnæs (Pebje Holding AS)	135.135
Torben Hedegart	20.000
Vigdis Askjem	6.176
Reidun Sundal	15.094
Sindre Iversen (Espedal & Co AS)	276.877
Knut Holter	500
Bjørn Hoffstad	9.613
Kjell E. Nilsen	949
Inger Kristin Eide	1.749
Henning Pedersen	2.019
Tom Stensrud	10.319
Britt Westlin	1.511

Ledende ansatte:

Rune Fjeldstad	94.928
Geir Å. Hansen	9.464
Marianne S. Evensen	7.574
Tonje Stormoen	9.620
Lasse Olsen	17.363
Stian Thomassen	9.370
Johan Hjerkin	13.481

Note 39 – IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler, ble implementert med virkning fra 1.1.2019, Standarden påvirker primært leietakers regnskapsføring og medfører at vesentlige leieavtaler for konsernet balanseføres. Standarden fjerner tidligere skille mellom operasjonell og finansiell leie og krever innregning av en bruksrettseiendel (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for vesentlige leiekontrakter.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelsen for en leieavtale dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder) eller leie av eiendelen har lav verdi. Konsernet har benyttet seg av dette fritaket.

Konsernet har kun faste leieforpliktelser. Nåverdien av leieforpliktelsen beregnes ved å neddiskontere resterende leiebetalinger med bankens marginale lånerente (fundingrente). Opsjoner til å forlenge leieperioden

tas med dersom de med rimelig sikkerhet forventes å bli benyttet. Nåverdien for opsjonen innregnes da i leieforpliktelsen og bruksretten.

Resultatregnskapet er også påvirket da driftskostnader er erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Den totale kostnaden blir høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet da er større) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen.

Utleiers regnskapsføring forblir i hovedsak uendret fra IAS 17. Utleier fortsetter å regnskapsføre leieavtaler enten som operasjonelle eller finansielle leieavtaler avhengig av om leieavtalene i all hovedsak overføres risiko og avkastning knyttet til eierskap av den underliggende eiendelen til leietaker.

Morbank		Balanse	Konsern	
31.12.2019	31.12.2020	(Hele tusen kroner)	31.12.2019	31.12.2019
74.028	60.470	Leieforpliktelser	74.317	90.178
73.318	59.368	Bruksrett	73.075	89.311

Morbank		Resultatregnskap IFRS 16	Konsern	
31.12.2019	31.12.2020	(Hele tusen kroner)	31.12.2020	31.12.2019
15.939	16.419	Avskrivninger	20.523	19.799
1.604	1.342	Renter	1.646	1.961
17.543	17.761	Sum	22.169	21.760

Effekt IFRS 16 vs IAS 17				
16.829	17.331	Reduksjon driftskostnader etter IAS 17	21.645	20.887
17.543	17.761	Økning kostnader etter IFRS 16	22.169	21.760
(714)	(430)	Endringer i resultat før skatt i perioden	(524)	(873)

Note 40 – Hendelser etter balansedagen

Det har ikke oppstått hendelser av vesentlig betydning for regnskapet etter balansedagen. Det vises til kapitlene “Generelle rammebetingelser” og “Utsiktene fremover” i styrets beretning vedrørende generell usikkerhet knyttet til den pågående pandemien.

Eierstyring og selskapsledelse

Banken har, i samsvar med regnskapslovens § 3-3b, utarbeidet en egen rapport som behandler prinsipper og praksis knyttet til eierstyring og selskapsledelse.

Rapporten er omtalt i eget avsnitt i årsberetningen, mens den fullstendige rapporten ligger publisert på bankens hjemmeside

www.sparebank1.no/nb/bv/om-oss/investor/virksomhetsstyring.html

Erklæring fra styrets medlemmer og adm. dir.

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 01. januar til 31. desember 2020, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandards og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av morbankens og konsernets eierdeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet

og at opplysninger i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til morbanken og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står ovenfor.

Tønsberg, 16. mars 2021
I styret for SpareBank 1 BV

Finn Haugan
Leder

Heine Wang
Nestleder

Elisabeth Haug

Janne Sølvi Weseth

Gisle Dahn

Hanne Myhre Gravdal
Ansattes representant

Geir A. Vestre
Ansattes representant

Rune Fjeldstad
Adm. direktør

Ørjan Larsen
Økonomisjef

Revisjonsberetning 2021

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 45 40 40 63
Fax
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til Representantskapet i SpareBank 1 BV

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 BVs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til SpareBank 1 BV per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet SpareBank 1 BV per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserede revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

1. Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet

Det vises til note 2 Regnskapsprinsipper, note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper, note 8 Utlån til og fordringer på kunder, note 11 Tap på utlån og garantier m.v, samt styrets årsberetning i avsnittet tap og tapsavsetninger.

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet som ikke er kredittforringet utgjør MNOK 65,0 for morselskapet og MNOK 65,0 for konsernet per 31.12.2020. Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet som er kredittforringet utgjør MNOK 52,3 for morselskapet og MNOK 43,8 for konsernet per 31.12.2020. For utlån og garantier krever IFRS 9 at konsernet beregner forventet kredittap for de neste 12 måneder for lån som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 1), og forventet kredittap over hele lånets løpetid for lån som har vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 2). Konsernet anvender modeller for beregning av forventet kredittap i trinn 1 og 2. Modellverket er komplekst og omfatter store mengder data. Samtidig innebærer beregningen at ledelsen utøver skjønn, spesielt knyttet til følgende parametere; • sannsynlighet for mislighold (PD), • tap ved mislighold (LGD), • eksponering ved mislighold (EAD), • definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko, • vektning av ulike framtidsrettede makroøkonomiske scenarier For utlån og garantier hvor det er vesentlig økning i kredittrisiko og hvor det foreligger indikasjoner på at engasjementet er kredittforringet (trinn 3), foretar konsernet en individuell vurdering av forventet kredittap over hele engasjementets løpetid. Fastsettelse av forventet kredittap innebærer stor grad av skjønn fra ledelsens side. Sentrale momenter i ledelsens vurderinger er: • identifisering av kredittforringede engasjementer, • forutsetninger for fastsettelsen av forventede kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerheter. Det er økt iboende risiko ved beregning av forventet kredittap per 31.12.20 på grunn av økt estimeringsusikkerhet som følge av COVID-19. På bakgrunn av størrelsen på brutto utlån, iboende kredittrisiko, kompleksiteten av	Vi har dannet oss en forståelse av konsernets definisjoner, metoder og kontrollaktiviteter for innregning og måling av forventet kredittap. Vi har også dannet oss en forståelse av hvordan ledelsen har vurdert og håndtert den økte estimeringsusikkerheten som følger av COVID-19. Vi har innhentet attestasjonsuttalelser med betryggende sikkerhet (ISAE 3000) fra uavhengig revisor som har vurdert: • at beregningen av PD, LGD og EAD som inngår i ECL-modellen er korrekt • at datagrunnlaget som benyttes i ECL-modellen er korrekt, og • at ECL-modellen beregner tap i overensstemmelse med kravene i IFRS 9 Vi har vurdert uavhengig revisors kompetanse og objektivitet. Vi har videre, med bistand fra vår spesialist, evaluert resultatene i disse rapportene for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon. Vi har videre utført egne handlinger for å påse at det ikke foreligger avvik i datagrunnlaget som kan medføre vesentlige feil i modellberegnet ECL. For å utfordre ledelsens estimater og forventninger som er lagt til grunn i beregningene av forventet kredittap for trinn 1 og 2 har vi: • evaluert bankens benyttede definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko og bankens vektning av ulike scenarier, • vurdert modellberegnete forventede kredittap mot sammenlignbare banker og vår kjennskap til bransjen. Vi har vurdert rimeligheten av ledelsens overstyringer som følge av konsekvenser av COVID-19. For et utvalg tapsutsatte og kredittforringede engasjementer har vi utfordret ledelsens estimater ved å vurdere størrelse på kontantstrømmer samt teste sikkerhetsverdier mot interne og eksterne verdsettelse. For å utfordre banken på hvorvidt det skulle vært andre engasjementer under individuell

modellberegningene og graden av ledelsens skjønn ved utarbeidelse av estimatene, anser vi forventet kredittap som et sentralt forhold ved revisjonen.	tapsvurdering, har vi dannet vårt eget syn på om det foreligger indikasjoner på engasjementer i bedriftsmarkedsporteføljen som er kredittforringet ved bruk av eksterne kredittopplysninger og annen offentlig tilgjengelig informasjon. Vi har vurdert om noteopplysninger knyttet til IFRS 9 og ECL er tilstrekkelig etter kravene i IFRS 7.
--	--

2. IT-systemer og applikasjonskontroller

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
SpareBank 1 BV er avhengig av at IT-infrastrukturen i banken fungerer som tilsiktet. Banken benytter et standard kjernesystem levert og driftet av ekstern tjenesteleverandør. God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering. Videre understøtter IT-systemene regulatorisk etterlevelse av rapportering til myndigheter, noe som er sentralt for konsesjonspliktige virksomheter. Systemet beregner blant annet rente på innlån og utlån (såkalte applikasjonskontroller) og bankens interne kontrollsystemer bygger på systemgenererte rapporter. På bakgrunn av IT-systemenes betydning for bankens virksomhet har vi identifisert dette området som et sentralt forhold ved vår revisjon.	I forbindelse med vår revisjon av IT-systemet i konsernet har vi opparbeidet oss en forståelse av kontrollmiljøet og testet at utvalgte generelle IT kontroller fungerer som forutsatt og understøtter viktige applikasjonskontroller. Vi har i våre kontroller hatt hovedfokus på tilgangsstyring. Uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren har vurdert og testet internkontroller knyttet til IT systemene hos ekstern tjenesteleverandør. Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3402) fra uavhengig revisor for å vurdere om tjenesteleverandøren har tilfredsstillende internkontroll på områder av vesentlig betydning for SpareBank 1 BV. Vi har vurdert revisorens kompetanse og objektivitet, og vi gjennomgikk rapportene for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon. Vi har bedt uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren om å teste et utvalg standard rapporter og nøkkelfunksjonaliteter i kjernesystemet for å vurdere: • om utvalgte standardrapporter fra systemet inneholder all relevant data, og • om nøkkelfunksjonalitetene, herunder kontroller knyttet til renteberegninger, annuiteter og gebyrer fungerer som forutsatt. Vi har forespurt ledelsen om deres evaluering og oppfølging av uavhengig revisors rapport hos tjenesteleverandørene for å påse at eventuelle funn er hensiktsmessig fulgt opp. I vårt arbeid med å forstå kontrollmiljøet, teste kontroller og gjennomgå rapportene har vi benyttet våre spesialister innen IT-revisjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger

vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 16. mars 2021
 KPMG AS

Svein Arthur Lyngroth
 Statsautorisert revisor

Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid

Klima – og bærekraftsrisiko

RAPPORTERING PÅ «TASK FORCE ON CLIMATE RELATED FINANCIAL DISCLOSURE» (TCFD)

Styring Beskriv virksomhetens styring av klimarelaterte risikoer og muligheter.	Strategi Beskriv faktisk og potensiell påvirkning av klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens operasjoner, strategi og finansiell planlegging.	Risikostyring Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko.	Mål Beskriv beregninger og mål som brukes for å vurdere og håndtere relevante klimarelaterte risiko og muligheter.
a) Styrets innsikt i klimarelaterte risikoer og muligheter: Styrets rolle: - Styret har deltagende rolle og innsikt i klima- og bærekraftsrisiko. Se bærekraftspolicy under «Bærekraft» på våre nettsider for utdypende forklaring om styrets rolle. Styret har: • Godkjent bærekraftsstrategien • Godkjent klimamål og tiltak i strategien • Godkjent struktur for årlig revidering av bærekraftsstrategi (inkludert klimamål), samt struktur for rapportering på bærekraft og klima Klima- og bærekraftsrisiko har vært tema på styremøter. Styret har fått innsikt i: • TCFD-rammeverket • Klimascenarier bygget på Network for Greening the Financial System, og overordnede implikasjoner av disse • Beskrivelse av hvordan scenarioanalyser vil bli utført i alliansen for bedre håndtering av klimarisiko blant kunder • Situasjonsanalyse på bærekraft og klima – muligheter og risikoer	a) Hvilke klimarelaterte risikoer og muligheter virksomheten har identifisert på kort, medium og lang sikt: Konsernet har i 2020 vurdert bærekraftsrisikoer og -muligheter som del av strategiarbeidet. Vi har identifisert at banken kan være utsatt for klimarisiko hovedsakelig gjennom utlån til bedriftsmarkedet. Bankens bærekraftsrisiko, men også store muligheter for positiv påvirkning, innen eiendom (både prosjekter og utleie) der banken har pant i fast eiendom. Bankens trengte bedre data for å få et bedre bilde av både klimarisiko og -muligheter, med særlig fokus på hvor energieffektive og klimautsatte næringsbyggene i utlånporteføljen er. Fysisk klimarisiko kan slå inn primært på lang sikt (hovedsakelig 10+ år). Som eksempel nevnes her næringsseidomme eller boliger som er lokalisert på steder med økt risiko for regnflom, skred eller stormflod. På middels til lang sikt kan banken få økt kredittisiko som følge av at reutleierisiko for eiendommene er økende. Eksempel: låntager leier ut et bygg av svak teknisk kvalitet som ikke tilfredsstiller bærekrafts- og klimakrav i fremtidens leiemarked. Hvis låntager da ikke har avsatt tilstrekkelige midler til å oppgradere bygget slik at det tilfredsstiller nye leietageres krav vil bygget kunne bli stående ubrukt og bankens pantesikkerhet være vesentlig svekket. Vår utlånportefølge har et relativt lavt CO₂-avtrykk. De estimerte utslippene er størst i segmentene industri, transport og eiendom prosjekt, og utslippsintensitet er høyest i de to førstnevnte. Imidlertid er banken relativt sett undereksponert i utlån til industri og transport	a) Virksomhetens prosess for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko: På overordnet nivå og operasjonell risiko: Egne arbeidsgrupper identifiserer og systematiserer potensielle bærekrafts- og klimarisikoer for hvert av konsernets sentrale virksomhetsområder (personmarked, bedriftsmarked, finans, regnskapstjenester, eiendomsmedling, og intern drift). I utlånporteføljen: Leder for risikostyring og leder for bærekraft har gjort en overordnet risikoanalyse av fysisk klimarisiko og overgangsrisiko for bransjene i vår utlånportefølge, etter tosfret NACE-kode. Dette har gitt oss en foreløpig oversikt over klimarisiko. I dette arbeidet ble både fysisk klimarisiko og overgangsrisiko vurdert. Innen overgangsrisiko vurderes politisk og juridisk risiko, omdømmerisiko, markedsrisiko og klimadrevet teknologisk innovasjon. Vi kommer frem til klimarisiko ved å vurdere sannsynlighet, sårbarhet og eksponering. Kunderådgivere er involvert i risikoanalysene nevnt over. Ved dette opparbeides kunnskap om temaet for ansatte som møter kundene i sitt daglige arbeid, samtidig som de bidrar med førstehåndskunnskap om kunden inn i analysen. SpareBank 1-alliansen vurderer både interne og eksterne løsninger for moduler som hjelper rådgivere med å vurdere et låns bærekraftsrisiko. Bankens bærekraftsleder har vært ledende i dette arbeidet. På kundenivå: En mer systematisk tilnærming til dialog med kundene både i personmarked og bedriftsmarked om klima- og bærekraftsrisiko	a) Mål og metoder virksomheten bruker for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi og risikohåndteringsprosesser: For fullstendig oversikt over våre mål og tiltak innen klima risiko, se vår bærekraftspolicy. Virksomheten har som mål å redusere klimagassutslipp pr enhet verdiskaping fra driften til konsernet med 7 %/år fra 2020-nivå, og gjøre tilvarende for utlånporteføljen, i tråd med det vitenskapsbaserte 1.5-gradersmålet i Paris-avtalen. Vi er avhengig av innsatsfaktorer som inntil videre ikke har null utslipp. Gjenværende utslipp fra driften, samt eventuell differanse mellom oppnådde reduksjoner i låneporteføljen og målsetningen for det gjeldende året, kompenseres ved å kjøpe klimavoter av høy kvalitet, eller hvis mulig investere tilsvarende beløp i lokale klimaprojekter. Konsernet bruker miljøledelsesystemet Miljøfyrtårn, og er sertifisert under bank- og finanskriteriene. Se årsrapport, kapittel «Bærekraft», underkapittel «Rammeverk vi følger» for detaljer. Bankens offentliggjorte estimerte utslipp fra bedrifts- utlånportefølge (scope 3) i denne årsrapporten, men understreker at estimatet er basert på aggregerte sektortall for Norge, ikke spesifikke data får våre lånekunder. I situasjonsanalyse for bærekraftsstrategi, samt i risikovurdering av utvalgte lånesaker, har konsernet brukt klimascenarioanalyser på bransjenivå utviklet av Cicero senter for klimaforskning som del av prosjektet Sustainable Edge, som konsernet har deltatt i gjennom SamSpar. Analysen er på tosfret NACE-kodenivå. Konsernet har signert FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift og det er gjennomført en påvirk-

transport sammenlignet med bankens totale prosentandel av norske utlån. Det foreligger en relativ overeksponering mot eiendom prosjekt samt bygg & anlegg, som begge har utslipps- og overgangsrisiko, men på den annen side foreligger det også relativ overeksponering mot eiendomsdrift, som har svært lave direkte utslipp. Banken har ikke direkte utlånseksponering mot fossil energiproduksjon.

Banken er på kort og middels lang sikt eksponert mot overgangsrisiko knyttet til elektrifisering og overgang til nullutslippsdrift i flere bransjer banken ikke har stor eksponering mot hver for seg, men som samlet utgjør en viktig andel av utlånsporteføljen: bygg og anlegg, transport, driftsselskaper og landbruk. Her kan det også være forretningsmuligheter innen finansiering.

Vi ser også potensiale for økt etterspørsel etter grønne lån, og ESG i kapitalforvaltning.

og -muligheter er påbegynt.

Nye produkter/tjenester: ESG-forhold, der klima er en viktig faktor før lansering av nye produkter, prosesser og tjenester er implementert i policy for nye og endrede produkter, løsninger og prosesser. I rutineene er det obligatorisk med vurdering av forhold knyttet til ESG. Dette gjelder både for egenutviklede produkter, og produkter som banken mottar fra SpareBank1 Utvikling.

ningsanalyse. Den viser at vår mest vesentlige påvirkning er innenfor klima, ressursikkerhet og avfall. I 2021 vil det sikres at resultatene av analysen er i tråd med mål og tiltak i bærekraftsstrategien.

Styring	Strategi	Risikostyring	Mål
b) Ledelsens rolle i vurderingen og håndteringen av klimarelatert risiko og muligheter: Ansvaret for å innarbeide bærekrafts- og klimarisikoer i konsernets totale risikostyring ligger hos leder for bærekraft, i samarbeid med leder for risikostyring. Konsernledelsen har satt de overordnede ambisjonene og er tett på arbeidet. De har behandlet temaet på flere møter i 2020. Klima- og bærekraftsrisiko vært en viktig del i behandlingen av bærekraftsstrategien. Alle styresakene er forhåndsbehandlet av konsernledelsen.	b) Hvilken påvirkning har klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging: Ett av konsernets bærekraftsmål er nr 13: Stoppe klimaendringene. Arbeidet er forankret i bærekraftsstrategi, bærekraftspolicy, kredittpolicy, og retningslinjer for distribusjon av verdipapirfond. Vi har signert FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet, og bærekraftsstrategien inkluderer bl.a. tiltak for å hjelpe personmarked- og bedriftskunder i klimaomstillingen, både gjennom reduksjon av utslipp og klimatilpasning. SpareBank 1 BV følger sammen med bransjen opp anbefalingene i Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen, lansert i juni 2018. Konsernet har som mål å innfri målene i veikartet i denne strategiperioden (2021-2023) selv om målene i veikartet skal nås innen 2030.	b) Virksomhetens prosesser for å håndtere klimarelatert risiko: Bedriftsmarkedsdivisjonen har i samarbeid med leder for bærekraft sett på hvilke bransjer som er mest CO₂-intensive. Denne oversikten blir brukt for å se hvilke bransjer som vil gjennomgå de største endringene i tiden fremover og hvor det antas å være størst omstillingsrisiko. Næringsbygg som er Svane-merket eller BREEAM-sertifisert («Paris-proof») kan få bedre lånevilkår. Banken tilbyr grønne boliglån. Begge disse tiltakene ventes på sikt å bidra til å redusere klimarisiko i de gjeldende utlånsporteføljene. Operasjonell risiko: Banken er Miljøfyrtårn-sertifisert etter bransjeregulene for bank og finans, og det utarbeides klimaregnskap. Banken opplever å ha kontroll på den operasjonelle risikoen knyttet til klima.	b) Rapporter på scope 1, scope 2, og, dersom relevant, scope 3 klimagassutslipp (GHG), og relatert risiko: For klimaregnskap for Scope 1-3, unntatt utslipp hos våre leverandører, fra utlån, og fra fondsporteføljen: Se vedlegget «Energi- og klimaregnskap» i årsrapporten. For scope 3, utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet, er det gjort en foreløpig beregning, se vedlegget «Bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering» i årsrapporten. SpareBank 1 BV har ikke har egen fondsforvaltning, men videreformidler fond fra andre leverandører er det foreløpig ikke gjort en beregning av utslipp i fondsporteføljen. Når det gjelder øvrige leverandører håndteres en stor del av leverandørkjeden sentralt i SpareBank1 Utvikling og leverandører utover dette ansees ikke å være av vesentlig karakter.

Styring	Strategi	Risikostyring	Mål
---------	----------	---------------	-----

c) Ulike scenariers potensielle påvirkning på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging, inkludert et 2°C-scenario:

Arbeidet med scenario-analyser er påbegynt. Vi har så langt bygget på enkle scenarier fra Network for Greening the Financial System (se figur under); «Scenario Ordnet»: med jevnt høy omstillingsrisiko og lav fysisk klimarisiko, «Scenario Uordnet»: med brå omstilling «Scenario Varm verden»: med lav omstillingsrisiko og høy fysisk klimarisiko

Banken initierte en felles læringsprosess for TCFD-implementering i SpareBank 1-alliansen. Felles klima-scenarier vil utarbeides i 2021.

Bankens markedsområde har totalt sett relativt lav fysisk klimarisiko i internasjonal sammenheng.

Analyseresultatene viser at en;

- på kort sikt har omstillingsrisiko innenfor segmenter som bruker fossile kjøretøy (maskiner)
- på kort- og mellomlang sikt har begrenset fysisk klimarisiko.
- på mellomlang sikt har omstillingsrisiko knyttet til teknologiutvikling og markedsendring (f.eks. om lokaler tilfredsstiller miljøkrav eller om man har penger til å oppgradere iht. miljøkrav)
- på lang sikt har noe større fysisk klimarisiko (særlig utlån til eiendomsutleieprosjekter).

c) Hvordan er prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko integrert i virksomhetens overordnede risikostyring:

Bærekraft, og klimarisiko mer spesifikt, er en egen konsernsatsing i virksomhetens overordnede strategi 2021-23, noe som også reflekteres i etablering av en egen bærekraftspolicy. Bærekraft og klima er også integrert i bankens kredittpolicy, og retningslinjene for distribusjon av verdipapirfond.

Ansvaret for å innarbeide bærekrafts- og klimarisiko i konsernets operasjonelle drift og helhetlige risikostyring ligger hos leder for bærekraft, i samarbeid med leder for risikostyring.

Klima er integrert i årlig vurdering av bærekraftsrisiko.

Det oppleves derfor at prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko er godt integrert i virksomhetens overordnede risikostyring, men vil fortsette å ha fokus på dette fremover. Vi anser området som viktig i vår risikostyring, og har derfor stor oppmerksomhet rettet mot temaet.

c) Hvilke mål bruker virksomheten for å håndtere klimarelatert risiko og muligheter, samt måloppnåelse:

Utlånsporteføljens klimagassutslipp estimeres, og i 2021 vil det kartlegges bransjer og enkeltkunder med størst utslipp. Banken differensierer prising på boliglån basert på energieffektivitet. Aktiviteter med særlig høy risiko for miljøskade, inkludert klimarisiko, vil ikke få innvilget lån. I tråd med bank- og finans-kriteriene til Miljøfyrtårn evalueres mål, tiltak og eksklusjoner årlig.

Som del av bærekraftstrategien vil det etableres et mål for inntekter fra lavkarbonprodukter og -tjenester og taksonomiandel av kreditt i innenfor personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Klima – og bærekraftsrisiko vil være et sentralt tema på flere i plan for kompetansebygging i konsernet.

BRANSJER SCENARIOER	BRANSJER SOM BRUKER FOSSILE KJØRETØY I DAG (TRANSPORT, BYGG & ANLEGG, DRIFTSSKAP)		
	EIENDOM PROSJEKT	EIENDOM UTEIE	
ORDNET	Høyere karbonpris/kostnad for utslipp. Forventninger om omstilling til kun fornybar energi i nye bygningsstandarder. Krav til livssyklustanke i byggeprosessen øker kostnadene.	Høyere krav i bygningsbransjen gir dyrere hus. Høyere pris gir potensielt færre kunder. Endrede preferanser fra forbruker gir økte vedlikeholdskostnader. Krav til eldre bygninger om rehabilitering gir økte kostnader.	Høyere karbonpris/kostnad for utslipp. Høyere krav i ulike bransjer fører til ekskludering eller høyere pris. F.eks. krav om nullutslippdrift på byggeplasser. Endrede preferanser fra forbruker gir økt press på omstilling til energieffektivitet og elektrifisering
UORDNET	Galopperende kostnader for utslipp (karbonpris) på f.eks. material etter 2030. Krav til nye typer teknologi/materialer i bygningen medfører økte kostnader. Sterke virkemidler fra myndighetene tas i bruk for å snu utviklingen som man ikke klarer å innfri eller til en meget høy pris. Omdømmerisiko hvis man ikke tilpasser seg regulatoriske krav. Erstatningskrav pga. miljøpåvirkning.	Sterke virkemidler fra myndighetene tas i bruk for å snu utviklingen, bransjen klarer ikke innfri eller prisen blir svært høy. Endrede preferanser fra forbruker pga. myndighetenes krav kan gi bortfall av kunde grupper. Forbud mot bruk av tekniske løsninger f.eks. fyring, materialer etc. medfører økte kostnader. Omdømmerisiko hvis man ikke tilpasser seg regulatoriske krav.	Sterke virkemidler , bransjen klarer ikke innfri eller prisen blir svært høy. Endrede preferanser hos forbruker, pga. myndighetenes krav eller klima, kan gi bortfall av kunde grupper.
VARM VERDEN	Ekstremvær gjør utbygging vanskeligere og mer usikkert. Samt stiller høyere krav som igjen fører til høyere kostnader. Sterke klimaendringer , grunnlaget for aktiviteter bortfaller. Ingen snø til bakker eller langrennsløyper. Begrensninger i reiseaktiviteten eller hindringer pga. belastning på infrastrukturen.	Ekstremvær gjør utbygging vanskeligere, noe som gir færre utleieobjekter. Sterke klimaendringer , grunnlaget for aktiviteten bortfaller. Ingen snø til bakker eller langrennsløyper. Begrensninger i reiseaktiviteten eller hindringer pga. belastning på infrastrukturen. Vedlikeholdskostnader øker kraftig pga. ekstremvær.	Ekstremvær kan skade veier, ladeinfrastruktur, og hindre supplykjeder for komponenter til kjøretøy. Naturskade kan øke oppdragsmengde for maskinentreprenører.

Energi & klimaregnskap 2020

SpareBank 1 BV

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som er en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter hele driften til SpareBank 1 BV, konsern og filialer.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-1 er basert på denne.

Rapporteringsår Energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Transport total				53.4	12.9	6.9 %
Bensin		5,491.8	liters	52.7	12.7	6.8 %
Diesel (NO)		68.7	liters	0.7	0.2	0.1 %
Scope 1 total				53.4	12.9	6.9 %
Elektrisitet total				2,180.2	89.4	47.8 %
Elektrisitet Nordisk miks		2,180,233.6	kWh	2,180.2	89.4	47.8 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total				441.7	11.3	6.0 %
Fjernvarme Norsk miks		441,693.0	kWh	441.7	11.3	6.0 %
El-biler total				9.5	0.4	0.2 %
El-bil Nordisk		9,538.0	kWh	9.5	0.4	0.2 %
Scope 2 total				2,631.5	101.0	54.1 %
Avfall total				-	12.0	6.4 %
Restavfall, forbrennet		22,777.0	kg	-	11.4	6.1 %
Papiravfall, resirkulert		19,218.0	kg	-	0.4	0.2 %
Glassavfall, resirkulert		319.0	kg	-	-	-
Metallavfall, resirkulert		165.0	kg	-	-	-
Organisk avfall, resirkulert		4,346.0	kg	-	0.1	-
Plastavfall, resirkulert		408.0	kg	-	-	-
WEEE-avfall, resirkulert (OL)		976.0	kg	-	-	-
Treavfall, resirkulert		358.0	kg	-	-	-
Tjenestereiser total				-	60.9	32.6 %
Km.godtgjørelse el-bil Nordisk		27,952.0	km	-	0.2	0.1 %
Kontinental/Nordisk, RF		3,324.0	pkm	-	0.5	0.3 %
Interkontinental, RF		5,800.0	pkm	-	1.1	0.6 %
Nordisk, RF		10,649.0	pkm	-	-	-
Km.godtgjørelse gjennomsnittlig bil		344,983.0	km	-	59.1	31.6 %
Scope 3 total				-	72.9	39.0 %
Total				2,684.9	186.8	100.0 %
KJ				9,665,646,242.4		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2020
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	573.4
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	585.1
Total markedsbasert	tCO ₂ e	670.8

Sparebank 1 BV hadde i 2020 et totalt klimagassutslipp på 186.8 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). En viktig grunn til den betydelige nedgangen i utslipp var lavere behov for transport og tjenestereiser på grunn av reiserestriksjoner under Covid-19, og lavere avfallsmengder, strømforbruk og fjernvarme-bruk grunnet påbudt hjemmekontor i deler av 2020.

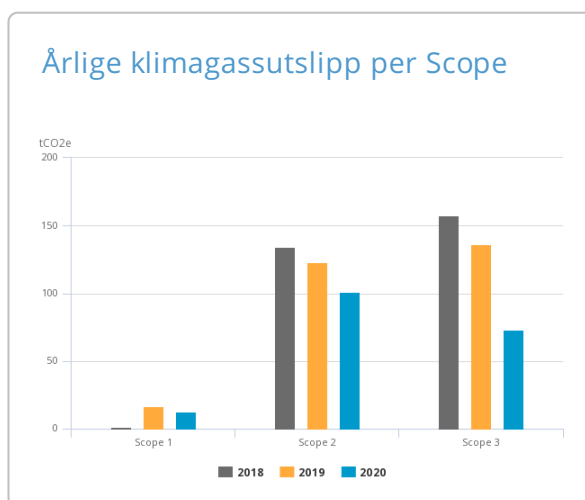
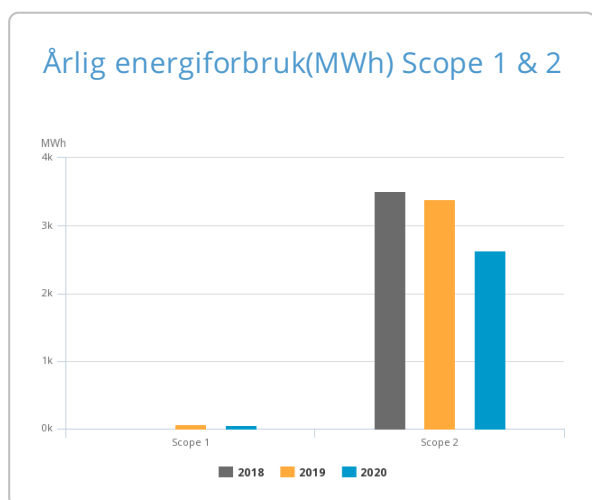
Transport: Faktisk forbruk av fossilt brensel i selskapets kjøretøy (eide, leide, leaset). Bruk av diesel (B5) og bensen står i 2020 for utslipp tilsvarende 12,9 tCO₂e. Dette er en 3.9 tCO₂e reduksjon siden 2019. SpareBank 1 BV har hatt en teknisk feil med rapporteringssystemet deres som ført til underrapportering av bruk av elbil og overrapportering av fossilbil under 2019 og 2020. Dette skal justeres i fremtiden.

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslipp fra elektrisitet tilsvarer 89.4 tCO₂e og utgjør 54% av totale utslipp i 2020. Dette tilsvarer en reduksjon på 12.7 tCO₂e fra 2019.

Fjernvarme: Målt forbruk av fjernvarme i leide lokaler/bygg. Utslipp fra fjernvarme tilsvarer 11,3 tCO₂e og utgjør 6% av totale utslipp i 2020.

Flyreiser: Totale utslipp fra flyreiser har blitt redusert med 80% siden 2019 og står i 2020 for 1.6 tCO₂e. Covid-19 var en sentral faktor for svært begrenset reiseaktivitet i 2020.

Km.godtgjørelse: I 2020 er det gitt godtgjørelse for 344 983 km med diesel/bensinbil. Dette gir et utslipp på 59.1 tCO₂e, og utgjør 32% av totale utslipp. Km.godtgjørelse til elbil er 27 952 km som gir et utslipp på 0,2 tCO₂e.

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2018	2019	2020
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	655.2	533.9	573.4
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	687.4	554.4	585.1
Total markedsbasert	tCO ₂ e	846.4	707.7	670.8
Prosentvis endring		100.0 %	-16.4 %	-5.2 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Scope 1 + 2 utslipp (tCO ₂ e)		135.6	139.4	113.9	-18.3 %
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)		293.2	275.9	186.8	-32.3 %
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)		3,517.6	3,451.8	2,684.9	-22.2 %
kg CO ₂ e (s1+s2+s3)/årsverk		875.0	799.6	543.1	-32.1 %

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Transport total		1.4	16.8	12.9	-23.3 %
Bensin		0.5	16.2	12.7	-21.4 %
Diesel (NO)		0.9	0.6	0.2	-74.7 %
Scope 1 total		1.4	16.8	12.9	-23.3 %
Elektrisitet total		102.0	102.1	89.4	-12.4 %
Elektrisitet Nordisk miks		102.0	102.1	89.4	-12.4 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total		32.1	18.8	11.3	-39.9 %
Fjernkjøling Arendal		0.7	1.2	-	-100.0 %
Fjernvarme Norsk miks		31.5	17.6	11.3	-36.0 %
El-biler total		0.1	1.8	0.4	-78.0 %
El-bil Nordisk		0.1	1.8	0.4	-78.0 %
Scope 2 total		134.2	122.6	101.0	-17.6 %
Avfall total		13.8	15.2	12.0	-21.3 %
Restavfall, forbrennet		13.0	14.2	11.4	-19.6 %
Papiravfall, resirkulert		0.6	0.8	0.4	-48.7 %
Glassavfall, resirkulert		-	-	-	-54.9 %
Metallavfall, resirkulert		-	-	-	-59.9 %
Organisk avfall, resirkulert		0.1	0.1	0.1	-30.5 %
Plastavfall, resirkulert		-	-	-	-29.8 %
WEEE-avfall, resirkulert (OL)		-	-	-	510.0 %
Treavfall, resirkulert		-	-	-	-47.4 %
Restavfall, resirkulert		0.1	-	-	-100.0 %
Resirkulert avfall av gipsplater (CL)		-	-	-	-100.0 %
Tjenestereiser total		143.7	121.3	60.9	-49.7 %
Km.godtgjørelse el-bil Nordisk		0.4	0.1	0.2	44.6 %
Kontinental/Nordisk, RF		10.4	3.5	0.5	-85.3 %
Interkontinental, RF		-	4.5	1.1	-75.6 %
Nordisk, RF		22.4	-	-	-
Km.godtgjørelse gjennomsnittlig bil		110.5	113.1	59.1	-47.7 %
Scope 3 total		157.6	136.5	72.9	-46.6 %
Total		293.2	275.9	186.8	-32.3 %
Prosentvis endring		100.0 %	-5.9 %	-32.3 %	

Bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering

Næring	Totalt utlån til næring i Norge (mill. kr) ¹	Totale utslipp til luft (1 000 tonn CO ₂ -ekvivalenter) ²	BM-porteføljens andel (%) av norske utlån	Beregnete utslipp fra bankens BM-portefølle (1 000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	BV utslippsintensitet tonn CO ₂ -ekvivalenter per mNOK utlån
Omsetning og drift av fast eiendom*	663.013	103	0,8 %	0,9	0,2
Utvikling av byggeprosjekter**	132.477	1.348	1,1 %	14,2	10,2
Bygge og anleggsvirksomhet ellers**	44.970	564	1,3 %	7,3	12,5
Varehandel reparasjon av motorvogner	66.870	1.067	0,8 %	8,4	16,0
Tjenesteytende næringer ellers	45.378	389	0,9 %	3,5	8,6
Faglig og finansiell tjenesteyting	87.604	-	0,4 %	0,0	0,0
Industri***	78.841	6.757	0,3 %	22,3	85,7
Jordbruk	54.561	557	0,4 %	2,1	10,2
Transport ellers og lagring****	60.216	7.104	0,3 %	18,5	118,0
El gass damp og varmtvannsforsyning	48.926	1.590	0,3 %	4,5	32,5
Informasjons og kommunikasjon	21.084	11	0,4 %	0,0	0,5
Skogbruk	4.415	31	1,5 %	0,5	7,0
Overnatting og serveringsvirksomhet	17.563	62	0,4 %	0,2	3,5
Total	1.325.918	19.583	0,7 %	82,4	8,4

¹ Kilde: SSB-tabell 08116 «Finansforetak. Utlån, etter låntakernæring», t.o.m. November 2020, oppdatert 8.1.2021

² Kilde: SSB-tabell 09288 «Klimagasser fra norsk økonomisk aktivitet, etter næring og komponent» (2019), oppdatert 4.11.2020

Metode

Beregningen baserer seg på hvor stor andel av norske bankers og finansforetaks utlån SpareBank 1 BV står for i de enkelte bransjene. Denne andelen er deretter multiplisert med totalt utslipp (CO₂-ekvivalenter) fra den enkelte bransje.

Forutsetninger

Estimatet forutsetter at lånebehovet for den enkelte bransje er likt fordelt i landet, og at utslippsintensiteten for den enkelte bransje er likt fordelt i landet. Modellen tar derfor ikke hensyn til regionale forskjeller i lånebehov og utslippsintensitet. Banken kan være både underrepresentert og overrepresentert i enkelte bransjer.

Anvendelse av resultater

Modellen gir et grovt estimat på karbonrelatert kreditteksponering og karbonintensitet i bransjene banken har utlån til. Metoden er ikke presis nok til å benyttes som sammenligningsgrunnlag mot andre banker.

Presiseringer rundt næringsfordeling

Utvinning av råolje og naturgass med tilhørende tjenester, lufttransport og utenlands sjøfart er ekskludert, siden banken ikke er eksponert i disse næringene.

* Omsetning og drift av fast eiendom: Tildeles utslipp fra oppvarming av næringsbygg.

** Utvikling av byggeprosjekter/bygg- og anleggsvirksomhet: Utslipp relatert til bygg og anlegg er fordelt på disse næringene etter utlånsvolum.

*** Industri: Oljeraffinering er ekskludert, fordi banken ikke er eksponert mot næringen.

**** Transport og lagring: Innenlands sjøfart er ekskludert, fordi banken ikke er eksponert mot næringen.

Interessendialog

Oversikt over vesentlige deler av vår dialog med interessenter i 2020

	MØTEPLASS	TEMA	OPPFØLGING
KUNDER	- Kunde – og markedsundersøkelser - Forventningsundersøkelser - Digitale og fysiske kanaler - Webcast og webinar	- Hvordan konsernet og virksomheten oppfattes av kundene våre - Kundetilfredsheten gikk noe ned fra 2019 til 2020 - Gode digitale løsninger, ansvarlig rådgivning lokal tilstedeværelse - Covid-19: Avdragsfrihet, reiseforsikring, raskere renteendringer (PM) statlige lånegarantier og kompensasjonsordninger (BM)	- Vi skal være nære, lærende og engasjerte - Fortløpende svare på spørsmål
MEDARBEIDERNE	- Ledersamlinger, allmøter, avdelingsmøter - Årlig organisasjonsundersøkelse og medarbeidersamtale - Samarbeid med fagforeninger - Avdelingsvise bærekraft-møter - Leder- og medarbeiderutvikling	- Samarbeid, engasjement, arbeidsmiljø og trivsel - Utvikling og involvering - Bærekraftstemaer - Behov for kompetanseheving internt på bærekraft	Ulike tiltak avdelingsvis, se de ulike kapitlene i <i>Våre viktigste temaer innen bærekraft og samfunn i</i>
EIERE INVESTORER	- Informasjonsmøter, investorpresentasjoner, temapresentasjoner - Representantskapsmøte - Børsmeldinger og kvartalsrapporter - Nettsider	Økonomiske resultater, kredittkvalitet, strategisk retning, avkastning på egenkapitalbeviset, utbytte, resultater på scoringer og ratinger	Kvartalsvise resultat-presentasjoner rettet mot eksisterende eiere, analytikere og potensielt nye investorer
STIFTELSE	- Fysiske møter - E-post	- Dialog om utforming av kriterier for gaveutdelinger - Dialog rundt PAH-krav til kunstgressbaner og lekearealer	- Bærekrafts-kriterier for gaveutdelinger - EGne gaveutdelinger til bærekrafts-prosjekter - Forprosjekt for grønn industri i Kongsberg
LEVERANDØRER	- E-post - Møter	- Dialog rundt anbud - Oppfølging av retningslinjer innen bærekraft	Tydeliggjøring av hva som ligger i våre bærekraftskrav
SØSTERBANKER SPAREBANK1	- Digitale møter - Spare- og plasseringsutvalget (SPU) - Kommunikasjonsutvalget - E-post	- Operasjonalisering av ESG-vurderinger - Klimarisiko og TCFD-rapportering - EU-taksonomien for bærekraftige aktiviteter - Retningslinjer for fondsforvaltning, ESG-merkeordning for verdipapirfond - Etikk og bærekraft i innkjøp - Erfaringer med Miljøfyrtårn-sertifisering	- Faggruppe på bærekraft opprettet for å støtte SPU, vår bank deltok - Forum for bærekraft løfter problemstillinger av felles interesse i alliansen og ber om konkrete tiltak.
MYNDIGHETER	- Finansdepartementet, Finanstilsynet, Datatilsynet, Innovasjon Norge - Bedriftshelsetjeneste	- Drift - Spørsmål og rapportering vedr personvern og hvitvasking - Vekstgarantiordningen - Sykefravær, helsefremmende arbeid	- Etterlevelse av lover og regler, inkl innhenting av legitimasjon og oppdatert informasjon om kunder - Vekstgaranti til lokale SMBer på bærekraftsområdet - Forbedringstiltak for redusert sykefravær
KAPITAL- MARKEDET	SPU	- ESG-temaer knyttet til enkeltstående og fond. - Oppfølging av ESG i fondsdistribusjon.	- Felles retningslinjer i SpareBank 1 revidert - Prosess iverksatt for å følge opp fondsdistribusjon i SB1-alliansen - Dialog har ført til at forvaltere har solgt seg ut av enkelte selskaper
RATINGBYRÅ ANALYTIKERE	- E-post - Digitale møter	Orientering om konsernets bærekraftsstrategi, med fokus på implikasjoner for kredittkvalitet.	Nylig gjennomført, har ikke vært noen oppfølging ennå
KONKURRENTEN	Ulike møteplasser med andre banker innen områder næringen i felleskap er opptatt av (via bl.a. Finans Norge, FinAUT og VFF)	- Rammevilkår for banknæringen. - EU-taksonomien - Opplæringsbehov innen bærekraft	- Samarbeid om innspill til utvikling av detaljerte kriterier for iverksetting av EU-taksonomien - Bidrag til datagrunnlag for påvirkningsanalyse for norske banker - Utvikling av opplæringskrav på bærekraft for rådgivere på personmarked innenfor sparing og plassering
INTERESSE- ORGANISASJONER	- Skriftlig kommunikasjon med NGOer - Digitale møter med bl.a. Grønn Byggallianse, Zero, og Global Compact Norway - UNEP FI - Finansforbundet - LO Finans	- Informasjon om mulighet for å søke om midler fra stiftelsene rettet spesifikt mot bærekraftstemaer - BREEAM og EU-taksonomien - Klargjøring av FNs Global Compacts rolle for norsk finanssektor - Alternativer til kvotekjøp for klimanøytralitet	- Eventuelle søknader til stiftelsene om gavemidler til bærekraftsformål - Prosess for samordning av EU-kravene med BREEAMS
AKADEMIA	- Møter og forelesninger - E-poster - USN, NHH	- Vår tilnærming til bærekraft - Våre erfaringer med bærekraftsatsingen - Hvordan en bedrift bør jobbe med bærekraft	- Forbedringer i vår bærekraftsrapportering - Vi legger stor vekt på samarbeid med akademia og forskning. Deltok via SamSpar i forskningsprosjektet «Sustainable Edge» med Cicero
SAMFUNNET FOR ØVRIG	- Lokale næringsforeninger og bedriftsnettverk - Ulike konferanser - Utdanningsmiljøer og skoler i markedsområdet - Studentsamskipnaden i Sørøst-Norge - Gründermiljøer i markedsområdet - Diverse møtearenaer med idrettslag og foreninger	- Koblingen mellom bærekraft og lokal næringsutvikling - Muligheter for samarbeid om konjunkturbarometer for vårt markedsområde - Samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge - Samarbeidsmuligheter med oppstartsmiljøer - Heve kunnskapen om økonomi blant unge - Banken som lokal støttespiller, bidragsyter og inspirator.	- Medarrangør på seminar og konferanser - Ansatt en student fra USN for å arbeide med bærekraft - Samarbeidsavtale med Kongsberg Innovasjon, støtte til Gründeriet (Sandefjord), videreføring av samarbeid med Silicia - Byttehelgen - Informasjons-seminarer og andre arrangementer

GRI-indeks

Konsernet rapporterer fra og med 2020 i henhold til standarden til Global Reporting Initiative (GRI), ledende innen bærekraftrapportering. GRI-retningslinjene består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer selskaper kan bruke til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold (se www.globalreporting.org for mer informasjon). Der det er relevant er konsernets GRI-rapportering koblet til rapportering på oppfølging av FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift (Principles for Responsible Banking; PRB), konsernets oppfølging av de ti prinsippene til FNs Global Compact (GC), samt bærekraftsmålene konsernet fokuserer spesifikt på (Sustainable Development Goals; SDG).

GENERELL INFORMASJON						
GRI-indikator	Beskrivelse	Principles for responsible banking (PRB)	FNs Global Compact (GC)	Bærekraftsmål (SDG)	SpareBank 1 BVs rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
Organisasjonsprofil						
102-1	Navn på virksomheten	1.1			SpareBank 1 BV	
102-2	De viktigste produktene og/eller tjenestene				Årsrapport, kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål» og kapittel 6: «Forretningsområder»	
102-3	Lokalisering av virksomhetens hovedkontor				Årsrapport, kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål»	
102-4	Antall land virksomheten har virksomhet i				SpareBank 1 BV har kun virksomhet i Norge. Årsrapport, kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål»	
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform				Årsrapport, kapittel 10: «Årsberetning», delkapittel «Eierstyring og selskapsledelse» og kapittel 16: «Eierstyring og selskapsledelse»	
102-6	Beskrivelse av markedene virksomheten opererer i				Årsrapport, kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål»	
102-7	Virksomhetens størrelse og omfang				Årsrapport, kapittel 2: «Hoved-/nøkkeltall» og «Årsregnskap»	
102-8	Totalt antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn				Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», se tabell	Antall ansatte per kontraktstype er ikke brutt ned på region.
102-9	Beskrivelse av virksomhetens leverandørkjede				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Bærekraft i innkjøp»	

102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap				Førstegangsrapportering i 2020	
102-11	Beskrivelse av om og hvordan man anvender «føre-var»-prinsippet i virksomheten		GC 7		Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Ansvarlige utlån»	
102-12	Eksterne initiativer, chartre eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnsmessige området som virksomheten støtter eller har gitt sin tilslutning til			SDG 17	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Vi tar del i den globale dugnaden»	
102-13	Medlemskap i bransjeorganisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner			SDG 17	Finans Norge. Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft» og kapittel 19: «Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Interessentdialog»	
Strategi						
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør	1.2			Årsrapport, kapittel 3: «Adm.direktør»	
102-15	Virksomhetens påvirkning, risiko- og muligheter	2.1-4, 3.1-2		SDG 11.a, 13.1 og 13.a	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», figur «Rammeverket for vår bærekraftsatsing», delkapittel «Ansvarlige utlån» og kapittel 19: «Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Klima – og bærekraftsrisiko»	
Etikk og integritet						
102-16	Virksomhetens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd		GC 10	SDG 8.3 og 9.2	Årsrapport, kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål» og kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Etikk og anti-korrupsjon». Se våre etiske retningslinjer på nettsiden vår: https://www.sparebank1.no/nb/bv/om-oss/barekraft/retningslinjer-og-rammeverk/sosiale-forhold.html	
Styring						
102-18	Virksomhetens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer	5.1			Årsrapport, kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål», kapittel 10: «Årsberetning», delkapittel «Eierstyring og selskapsledelse» og kapittel 16: «Eierstyring og selskapsledelse»	

Interessentdialog						
102-40	Interessentgrupper virksomheten er i dialog med	4.1		SDG 17	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», underkapittel «Vesentlighetsanalyse og interessentdialog», figur «Interessentkart» og kapittel 19: «Utdypende fakte vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Interessentdialog»	
102-41	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler		GC 3	SDG 8.5	100 prosent	
102-42	Beskrivelse av hvordan virksomheten velger relevante interessenter			SDG 11.a og 17	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», underkapittel «Vesentlighetsanalyse og interessentdialog», figur «Interessentkart» og kapittel 19: «Utdypende fakte vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Interessentdialog»	
102-43	Tilnærming til interessent-samarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres fordelt på type og interessentgruppe					
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter og selskapets respons					
Praksis for rapportering						
102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av virksomhetens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter				Årsrapport, note 1: «Generell informasjon» og note 35: «Eierinteresser i konsernselskaper, felles kontrollert virksomhet (FKV) og tilknyttede selskaper (TS)»	
102-46	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold og avgrensninger samt implementering av rapporteringsprinsippene				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Våre viktigste temaer innen bærekraft og samfunn», underkapittel «Vesentlighetsanalyse og interessentdialog», figur «Rammeverket for vår bærekraftsatsing»	
102-47	Oversikt over alle tema som er identifisert som vesentlige				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», figur «Rammeverket for vår bærekraftsatsing», delkapittel «Våre viktigste temaer innen bærekraft og samfunn»	
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter				Førstegangsrapportering	
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport med hensyn til innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller målemetoder				Førstegangsrapportering	
102-50	Rapporteringsperiode				2020	
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport				Første rapport utgitt 2020	
102-52	Rapporteringsfrekvens				Årlig	

102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller innholdet				Orjan.Larsen@sparebank1bv.no	
102-54	Rapporteringsnivå				GRI standard nivå «Core»	
102-55	GRI-indeks				Årsrapport, vedlegg «GRI-indeks»	
102-56	Gjeldende praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen				Rapporten er eksternt verifisert av KPMG AS	

SPESIFIKK INFORMASJON

GRI-indikator	Beskrivelse	Principles for responsible banking (PRB)	FNs Global Compact (GC)	Bærekraftsmål (SDG)	SpareBank 1 BVs rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
ØKONOMI						
Overordnet økonomisk rapportering						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlige tema				Årsrapport GRI 201-1: Kapittel 4: «Banken og virksomheten», delkapittel «Strategiske og finansielle mål» og kapittel 16: «Eierstyring og selskapsledelse». GRI 201-2: Figur «Rammeverket for vår bærekraftsatsing» og kapittel 19: «Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Klima – og bærekraftsrisiko» GRI 203-1: Kapittel 7: Bærekraft, delkapittel «Lokalt samfunnsansvar og næringsutvikling»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlige tema					
103-3	Evaluering av styringssystemet					
Økonomiske resultater						
201-1	Direkte økonomisk verdi generert og distribuert			SDG 8.5 og 9.4	Årsrapport, kapittel 2: «Hoved-/nøkkeltall» og kapittel 11: «Resultat»	
201-2	Finansielle konsekvenser og andre risikoer og muligheter som følge av klimaendringer		GC 7, 8 og 10	SDG 11.b og 13.3	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Ansvarlige utlån» og kapittel 19: «Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Klima – og bærekraftsrisiko» «Klima – og bærekraftsrisiko»	Rapporterer på risiko og muligheter som drivere for nytenkning og produkttilpasning, men ikke metode og finansielle beregninger.
Indirekte økonomisk påvirkning						
203-1	Investeringer i infrastruktur og andre tjenester			SDG 8.3	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Ansvarlige utlån» og kapittel 19: «Utdypende fakta vedrørende bærekraftsarbeid», vedlegg «Klimarisiko»	Det rapporteres på investeringer i andre tjenester (utdelinger fra Stiftelsen, kundeutbytte, sponsorater, mm.), ikke investeringer i infrastruktur.

Økonomisk kriminalitet og anti-korrupsjon						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Arbeid mot økonomisk kriminalitet» og «Etikk og anti-korrupsjon» vedleggene «Klima – og bærekraftsrisiko» og «Energi – og klimaregnskap 2020»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema					
103-3	Evaluering av styringssystemet					
Anti-korrupsjon						
205-1	Transaksjoner som er risikovurdert		GC 10	SDG 16.5	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Arbeid mot økonomisk kriminalitet» og «Etikk og anti-korrupsjon»	Ikke brutt ned på forretningspartnere og regional tilhørighet.
205-2	Kommunikasjon og opplæring om policyer og prosedyrer knyttet til antikorrupsjon					
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak					
Økonomisk kriminalitet						
SB1BV-1	Arbeid mot hvitvasking og terrorfinansiering			SDG 16.4	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Arbeid mot økonomisk kriminalitet»	
MILJØ						
Utslipp og etterlevelse av miljøregelverk						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Ansvarlige utlån» og kapittel 19: «Utdypende fakte vedrørende bærekraftsarbeid vedleggene «Klima – og bærekraftsrisiko» og «Energi – og klimaregnskap 2020»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema					
103-3	Evaluering av styringssystemet					
Utslipp						
305-1	Direkte utslipp av klimagasser (Scope 1)		GC 7, 8 og 9	SDG 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a og b	Årsrapport, kapittel 19: «Utdypende fakte vedrørende bærekraftsarbeid», vedleggene «Energi – og klimaregnskap 2020» og «Bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering»	
305-2	Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energiforbruk (Scope 2)					
305-3	Andre indirekte utslipp av klimagasser (Scope 3)					
305-4	Intensitet på klimagassutslipp					
305-5	Reduksjon av klimagasser					
Etterlevelse av miljølovgivning						
307-1	Brudd på lover og regler knyttet til miljø		GC 7 og 8	SDG 13.3 og 16.6	Ingen manglende etterlevelse som banken er kjent med.	
Oppfølging av leverandører - miljø						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Bærekraftig fondsforvaltning» og «Bærekraft i innkjøp»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema					
103-3	Evaluering av styringssystemet					

Miljøvurdering av leverandører						
308-1	Nye leverandører som er vurdert opp mot miljøkriterier		GC 7, 8 og 9	SDG 13.3	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Bærekraftig fondsforvaltning» og «Bærekraft i innkjøp»	
308-2	Negativ påvirkning på miljø i leverandørkjeden og iverksatte tiltak					
SAMFUNN						
Ansatte						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema				Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema					
103-3	Evaluerings av styringssystemet					
Arbeidsforhold						
401-1	Antall nyansettelser og turnover		GC 1 og 6	SGD 8.5, 8.8 og 16.b	Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», se tabell	
401-2	Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte				Alle fast ansatte med 20% stilling eller mer har samme rettigheter og ansatte-goder. Vikarer er kun tilsluttet pensjonsordning og yrkesskadeforsikring.	
401-3	Foreldrepermisjon				Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», se tabell	
Opplæring						
404-1	Gjennomsnittlig antall timer med opplæring per år per ansatt			SDG 4.4, 4.7 og 8.5		Opplæring er ikke brutt ned på timer per ansatt.
404-2	Programmer for videreutdanning og overgangen til pensjonist-tilværelsen.				Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», delkapittel «Endring og kompetanse»	
404-3	Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeider-samtaler				Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», delkapittel «Endring og kompetanse»	
Mangfold og like muligheter						
405-1	Sammensetning av styrende organer og ledelsen		GC 6	SDG 8.5 og 16.b	Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», delkapittel «Likestilling og mangfold»	Vi har ingen registrerte data på annen form for mangfold (som minoriteter og sårbare grupper) for ansatte.
405-2	Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner				Årsrapport, kapittel 5: «Medarbeiderne», se tabell	
Ikke-diskriminering						
406-1	Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt		GC 1, 2 og 6	SDG 8.8 og 16.b	Ingen kjente tilfeller av diskriminering	

Oppfølging av leverandører - sosialt						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Bærekraftig fondsforvaltning» og «Bærekraft i innkjøp»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema					
103-3	Evaluering av styringssystemet					
Sosial vurdering av leverandører						
414-1	Nye leverandører som er vurdert opp mot sosiale kriterier		GC 1-6	SDG 12.6 og 16.6	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Bærekraftig fondsforvaltning» og «Bærekraft i innkjøp»	
414-2	Negativ påvirkning på sosiale forhold i leverandørkjeden og iverksatte tiltak					
Markedsføring og produktmerking						
417-2	Tilfeller av manglende overholdelse av krav knyttet til informasjon og merking av produkter og tjenester		GC 2	SDG 9.4, 12.6, 12.8, 13.3 og 16.5	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Lokalt samfunnsansvar og næringsutvikling»	
417-3	Tilfeller av manglende overholdelse av krav knyttet til kommunikasjon og markedsføring					
Personvern						
418-1	Dokumenterte klager angående brudd på kundenes personvern og tap av kundedata				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Etikk og anti-korrupsjon»	
Produktansvar og aktivt eierskap						
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema				Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Ansvarlige utlån», «Bærekraftig fondsforvaltning» og «Bærekraft i innkjøp»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema					
103-3	Evaluering av styringssystemet					
Produktansvar						
FS7	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å gi en spesifikk sosial fordel		GC 1	SDG 8.10, 9.4, 11.a	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Ansvarlige utlån»	
FS8	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å levere en miljømessig fordel		GC 8 og 9	SDG 9.4, 11.a, 13.3		
Aktivt eierskap						
FS10	Andel og antall selskaper i porteføljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold.		GC 8	SDG 8.10, 11.a, 12.6, 12.8, 13.3	Årsrapport, kapittel 7: «Bærekraft», delkapittel «Bærekraftig fondsforvaltning» og vår bærekraftspolicy på våre nettsider: https://www.sparebank1.no/nb/bv/om-oss/barekraft/retningslinjer-og-rammeverk.html	
FS11	Andel av selskaper i investeringsporteføljen med positiv og negativ screening for miljø- og samfunns-messige forhold		GC 1,2, 4-7			

KONGSBERG · MJØNDALEN · LIER · DRAMMEN · HOLMESTRAND
HORTEN · TØNSBERG · NØTTERØY · SANDEFJORD · LARVIK